EN FLUE I ØJET, TAK

De fleste danskere er i løbet af deres liv stødt på tegninger af kunstneren Storm P. De finurlige opfindelser og satiriske indslag fra hans hånd har gjort ham til et yndet referencevalg for både dansklærere og onkler landet over. I en af hans mest kendte tegninger spørger vagabonden Arkimedes den anden vagabond, Perikles, hvad han synes om verdenssituationen. "Ingenting", svarer Perikles, "jeg har fået en flue i øjet".

Tegningen er ofte blevet tolket som en påmindelse om nødvendigheden af at fokusere på det nære for at kunne se verden omkring sig. Og det er givetvis også rigtigt. Men de fleste af os kan nok også genkende følelsen af, at man til tider ville ønske, at man rent faktisk havde en flue i øjet, så man ikke behøvede at tage stilling til resten af verden. Og den følelse kan man måske særligt have, når samtalen falder på den store fremtid.

Selvom fremtiden er uvis, er der visse fremtidsudsigter, der kan få kombinationen af insekt og hornhinde til at virke ganske appellerende. Dette kunne være, når avisen i stedet for Arkimedes beder én om at tage stilling til de nyeste satellitbilleder af den smeltende indlandsis på Grønland. Eller til ISIS. Eller til den stigende højrenationalisme. Eller til de nyeste teorier om kunstig intelligens, der måske, måske ikke bliver menneskehedens undergang.

I denne udgave af MED ANDRE ORD har vi undertrykt trangen til komme en flue i eget øje og i stedet forsøgt at forholde os til både den nære og den fjerne fremtid. På side 24 kan du læse om, hvorfor vi som statskundskabere bør være mere *tech-savvy*, da teknologi kun kommer til at spille en endnu større rolle i fremtidens politiske landskab.

Denne artikel kan passende kombineres med interviewet med Ida Auken på side 52 om hendes arbejde som initiativtager til SIRI kommissionen, der har til formål at forholde sig til et fremtidigt arbejdsmarked med kunstig intelligens og robotter.

Men fremtiden er ikke kun lavet af plexiglas og stål. På side 26 kan du læse om, hvordan de studerende og ledelsen på Institut for Statskundskab forestiller sig fremtidens studiemiljø, efter at den såkaldte festpause har gjort dette efterår særligt stille.

Desuden har vi i denne udgave af MED ANDRE ORD også fornøjelsen af at præsentere vinderne af Formidlingsprisen 2016. De vindende kronikker kan læses fra side 76, hvor vinderne har formået at videreformidle deres viden på en interessant og appellerende måde.

Med disse indledende ord byder vi velkommen inden for og ønsker alle vores læsere god læselyst.

-Anders Joensen & Katrine Bundgaard Schow Madsen, på vegne af redaktionen

6
ER PENSUM FOR DYRT PÅ STATSKUNDSKAB?

8
SIDE 9 VIP'ER: BERTEL

10
DAGBOG FRA BEIRUT

13
"MAN KUNNE JÆVNLIGT HØRE GEVÆRSKUD"

16
DEN VÆRDIGE FLYGTNINGE POLITIK FINDES I UGANDA

18
THE ISLAMIC STATE'S SPECTACLE OF VIOLENCE

22
PROBLEM-SOLVERS TO THE RESCUE

24
PROGRAMMING POLITICS

26
FINDER STUDERENDE OG STUDIELEDELSEN SAMMEN IGEN?

30
FOTOSERIE - DK2025

36
TRO, HÅB OG GRØNLAND

40
DIGITALISERING MED HOVEDET UNDER ARMEN

42
JAGTEN PÅ MAGTEN

47
AFTAGERPANELET: DIN JOBAGENT FRA VIRKELIGHEDEN

50
"STATEN ER IKKE ALTID BEDST TIL AT LØSE PROBLEMERNE"

52
INTERVIEW MED IDA AUKEN

54
VI LÆRER AT OPRET-HOLDE SYSTEMET

56
ET STYKKE HØJTBELAGT DANSKHED

59
INTERMEZZO: NÅR STATSMÆNDENE DIGTER

68
FESTPAUSEN: SÅDAN FORLØB DIALOGMØDET

70
ON THE CROSSROAD OF RUSSIA AND DENMARK

72
THE RESPONSIBILITY OF THE INTELLECTUALS

76
FORMIDLINGSPRISEN 2016: FØRSTEPLADSEN

78
FORMIDLINGSPRISEN 2016: ANDENPLADSEN

ER PENSUM FOR DYRT PÅ STATSKUNDSKAB?

Pensum på tredje semester koster mere end dobbelt så meget som på de tilsvarende kurser på Aarhus Universitet. Aktive Statskundskabere mener, at det er for dyrt. Ikke et problem, siger fagkoordinator på National Forvaltning.

Af Emil Sikjær Schlosser

Studerende på tredje semester skulle ved studiestart i år slæbe en ekstra stor pose bøger med hjem fra Academic Books. Pensum på semestrets tre fag fordeler sig nemlig på hele 14 fysiske titler, der blandt andet inkluderer hardback-moppedrenge som "Organisationen af den offentlige sektor" og "Metoder i statskundskab". Potentielle rygproblemer efter turen hjem var dog ikke den eneste udfordring for de studerende – det gjorde også ondt i økonomien.

BILLIGERE PENSUM I SMILETS BY

Alt i alt løber pensum på tredje semester op i 3.608 kr., eksklusiv en supplerende titel og en bog, der går igen fra Mikroøkonomi. En udeboende universitetsstuderende modtager 5.941 kr. i SU om måneden. Bøgernes pris svarer således til omkring 60 % af en udeboende studerendes månedlige SU-udbetaling. Der er altså grund til at antage, at september har været en måned med overtræk på kontoen og forældretilskud for flere af tredje semesters stud.scient.pol.er på KU.

På Aarhus Universitet ser det anderledes ud. Her kan en statskundskabsstuderende nøjes med 1.976 kr. i pensumudgifter til Makroøkonomi, Metode 1 og Offentlig Forvaltning, som det hedder i Smilets By. Priserne fremgår af de offentliggjorte pensumlister på den aarhusianske boghandel Politologisk Bogformidlings hjemmeside. I Aarhus skal de studerende til faget Offentlig Forvaltning investere i to bøger og en materialesamling. På KU skal der til National Forvaltning købes hele seks bøger og et kompendium. I begge byer udgør faget 1.230 siders pensum, så der er udelukkende tale om en forskel i mængden af fysiske titler, der skal købes og ikke i fagets omfang.

PRISER PÅ ET FORNUFTIGT NIVEAU

Fælles for institutterne er, at der ikke findes hverken regler eller retningslinjer for, hvor meget pensum må koste. I stedet er det begge steder op til medlemmerne af Studienævnet at rejse eventuelle indsigelser, da de skal godkende pensumlisterne inden semesterstart.

Her på instituttet består Studienævnet af fem VIP'ere og fem studenterrepræsentanter, hvoraf de fire er valgt ind for Aktive Statskundskabere, mens den femte repræsenterer Security Risk Management-uddannelsen. Ifølge Sami Carøe Moussa, der er studenterrepræsentant for Aktive Statskundskabere, er det ikke en nem opgave at føre kontrol med udgifterne:

> Det er ikke godt nok, at studerende næsten skal bruge en fuld måneds SU på bøger til et semester – *Sami Carøe Moussa, studenterrepræsentant*

"Vi får desværre ikke oplyst priserne på bøgerne, når vi godkender pensum. Der kan altså nemt snige sig en prisstigning ind, uden at vi lægger mærke til det, eksempelvis når ældre udgaver af bøger opdateres til den nyeste udgave. Vi har alligevel før påtalt det, hvis pensum til et givent kursus er blevet for dyrt, og vi vil også fremover bestræbe os på at presse instituttet

> (...) hvis man vil gøre sin uddannelse 1.311 kr. billigere, så anbefaler jeg, at man søger ind i Aarhus
>
> *– Asmus Leth Olsen, fagkoordinator på National Forvaltning*

til at holde priserne på pensum på et fornuftigt niveau."

Om den konkrete situation på tredje semester siger Sami: "En pensumpris på næsten 4.500 kroner er for højt, og vi vil tage problemet op på næste studienævnsmøde d. 26/10. Det er ikke godt nok, at studerende næsten skal bruge en fuld måneds SU på bøger til et semester."

ULOVLIGT AT DELE PDF'ER

For de studerende, der ikke ønsker at fyre månedens SU af på indkøb af pensum, findes der et alternativ. På Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbiblioteks semesterhylder kan man finde de fleste af de bøger, der indgår i undervisningen. Bøgerne kan lånes for en enkelt dag eller scannes til videre læsning derhjemme. Beslutter man sig for at give pdf'erne videre til læsegruppen eller resten af stamholdet, skal man dog være opmærksom på, at man bryder loven. Ifølge brancheorganisationen Danske Forlag er det ulovligt at dele digitale kopier af lærebøger med andre end de øvrige medlemmer af ens husstand. Kollegier tæller ikke som husstand. Vælger man derimod at lave en papirkopi af bogen, er det tilladt at dele et til to eksemplarer med sin omgangskreds. Danske Forlag skriver i deres online informationspjece "Kopiering af lærebøger – Hvad må jeg?", at den tiltagende deling af pdf-kopier på sigt kan betyde, at lærebøgerne forsvinder, da det ikke vil kunne betale sig at udgive dem. De studerende, der ønsker at spare penge ved at bruge semesterhylderne uden at bryde loven, må altså enten tage bøgerne med på læsesal eller scanne deres egne kopier.

BEGRÆNSET HENSYN TIL DE STUDERENDES ØKONOMI

Til spørgsmålet om, hvorvidt det er fagligt nødvendigt med seks fysiske titler på pensum, svarer Asmus Leth Olsen, fagkoordinator på National Forvaltning:

"Pensum er sammensat med afsæt i faglige hensyn, som de er defineret i studieordningen og målbeskrivelsen for faget. Når det er sagt, så foregår der en løbende tilpasning af pensum, og vi er opmærksomme på, at de forskellige bøger ikke dækker samme stof. Det vil også indgå i overvejelserne i fremtidige revisioner af faget." Han følger med i, hvad der sker på Aarhus Universitet, men mener ikke, at man kan lave en direkte sammenligning:

"Vi tilpasser løbende pensum, og jeg kigger altid på, hvad vores gode kollegaer gør i Aarhus. Nu er det vigtigt at huske på, at National Forvaltning på KU også indeholder elementer af faget "Offentlig Politik" på Aarhus. Vi kan derfor ikke sammenligne lige over, da National Forvaltning på KU i Aarhus er dækket af to uafhængige fag".

Skal instituttet overhovedet tage hensyn til de studerendes økonomi? Ikke i væsentlig grad, mener Asmus Leth Olsen:

"Nej, inden for rimelighedens grænser, mener jeg faktisk ikke, at hensynet til studerendes økonomi bør spille en væsentlig rolle i sammensætningen af pensum. De samlede omkostninger, du nævner, for hele 3. semester svarer til under en måneds SU. Livsindkomsten for scient.pol.er er over 25 mio. kr.*, og den gennemsnitlige årsindkomst er 616.000 kr.**. Ingen færdiguddannede scient.pol.er vil nogensinde tænke tilbage med bitterhed på, at de brugte 1.894 kr. på bøger i National Forvaltning. Men hvis man vil gøre sin uddannelse 1.311 kr. billigere, så anbefaler jeg, at man søger ind i Aarhus. Der er snittet også lavere, og boligerne er billigere – jeg har endda hørt, det skulle være en fin by!" I mellemtiden må de studerende, der nu engang går på instituttet i København, forlige sig med situationen og se frem til den kommende millionløn. ♦

*Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2013
**CEPOS, 2016

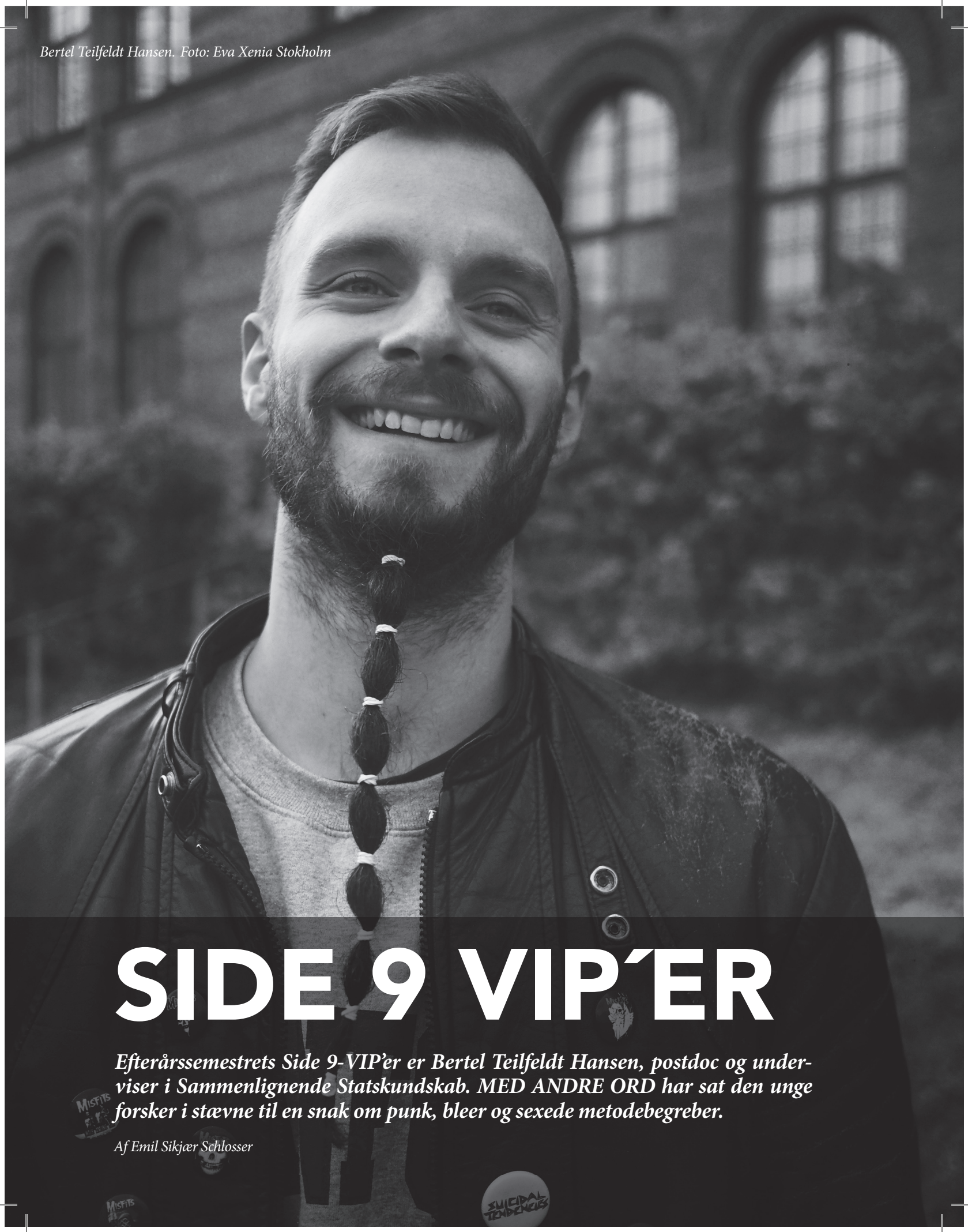

Bertel Teilfeldt Hansen. Foto: Eva Xenia Stokholm

SIDE 9 VIP´ER

Efterårssemestrets Side 9-VIP'er er Bertel Teilfeldt Hansen, postdoc og underviser i Sammenlignende Statskundskab. MED ANDRE ORD har sat den unge forsker i stævne til en snak om punk, bleer og sexede metodebegreber.

Af Emil Sikjær Schlosser

Hej Bertel! Lad os bare starte lige på og hårdt. Hvad har du egentlig gang i med den der skægpisk?

Det er ligesom med gode golfspillere, der spiller med handicap – det skal ikke blive for nemt at klare sig gennem karrieren. Ej, det er en reminiscens fra dengang, jeg var meget punk i gymnasiet. Nu er jeg ved at blive gammel, og så hænger det fast. Den er bare aldrig rigtig blevet klippet af. Det bliver den måske nu, for små babyer tager sgu fat. Det gør pisse ondt.

Er det rigtigt, at din bror har en endnu længere skægpisk?

Det er korrekt! Men han bor i Canada, så jeg er den herboende, der har den længste pisk.

Hvad laver du for tiden rent arbejdsmæssigt?

Lige nu underviser jeg bare sindssygt meget i Sammenlignende Statskundskab. På forskningsfronten har jeg lige udgivet en artikel sammen med Peter Dinesen og nogle fyre fra Aarhus – blandt andet Peter Dinesens fætter. Det der nørdegen løber åbenbart i familien. Artiklen handler om terrorangrebet 11. septembers effekt på danskernes psykiske helbred.

Forleden var du i TV2 News for at kloge dig på selvsamme emne. Hvordan var det?

Normalt er de ting, jeg laver, ikke specielt pressevenlige. Det er sådan noget med, at sandsynligheden for borgerkrig stiger med to procentpoint i gennemsnit. Det er jo svært at sidde og sige. Så er det bedre at sige, at Anker Jørgensen også bare var dum eller sådan noget mere konkret om dansk politik. Jeg er ikke så medievant – det var sgu lidt syret.

Først TV2 og nu MED ANDRE ORD! Der er vist en, der har vind i sejlene. Hvor finder man en ung stjerneforsker som dig på en fredag aften?

Det er skiftet markant, for jeg lige fået et lillebitte barn. Så fredag aften finder man mig bare hjemme ved puslebordet, hvor jeg skifter bleer. Tidligere plejede jeg at drikke nogle øller med kammeraterne fredag aften. Ellers var jeg en del ude at spille musik. Jeg har – eller havde – sådan et hiphop cover-band, der hedder "Pels og pistoler".

Jeg har hørt, at du af og til sidder og synger passioneret på dit kontor. Er det så også mest hiphop, du kaster dig over?

Det er rimelig forskelligt. Jeg er jo gammel punker, så det er jo selvfølgelig en masse punk. Når vi har skullet spille med bandet, har jeg siddet og øvet mig. Så er det R. Kelly, Nelly og sådan noget. Men mest punk.

Rygtet vil vide, at moderen til din baby er en anden tidligere metodeunderviser på Statskundskab, Bolette Danckert. Var det en julefrokost, der stak af?

Ja, det var det. Det var bogstavelig talt en julefrokost – sådan totalt stereotypt og corny. Det var ikke nødvendigvis der, barnet blev produceret, men det var der, vi "sealed the deal", som man siger.

Som man siger. Er det rigtigt, at hun er mest kvalitativ? Du er jo en kvantedreng, så det må give nogle problemer?

Nej, det er hun faktisk ikke. Det er en udbredt myte. Hun laver lige så meget statistik som mig. Jeg dater kun statistikere.

Når vi nu er ved det emne, hvad synes du så, er det mest sexede metodebegreb?

Der er nok nogle, der ville sige, at det er "contradiction in terms". Men altså, eksogenitet, det er frækt. Hvis man siger det hurtigt og er lidt fuld, så lyder det lidt som "sexogenitet".

Så det er det tætteste, som metodefaget kommer på at være rigtig sexet?

Ja, og det er nok også det tætteste, en metodolog kommer på sex.

Hvordan har det været at være Side 9-VIP'er?

Det har været en stor oplevelse. Jeg ser frem til at blive hædret og glæder mig til al den status, der følger med.

Det kan du roligt gøre. Hypen plejer at være helt enorm. Tak fordi du ville stille op! Det er vi glade for her på MED ANDRE ORD. ♦

DAGBOG FRA BEIRUT

- PÅ UDVEKSLING TIL EN BY PÅ SAMMENBRUDDETS RAND

Johan Spanner er taget på udveksling til Beirut. Både by og universitet har en blodig fortid, og nutiden er også præget af store konflikter. MED ANDRE ORD bringer her en beretning fra et udvekslingsophold i en by på sammenbruddets rand.

Af Johan Spanner

Mange forbinder nok stadig Libanon med den lange, komplicerede og brutale borgerkrig, der fandt sted mellem 1975 og 1990 samt Hezbollahs krig mod Israel i 2006. Og langt flere associerer nok snarere Beirut med militante grupper og kalasnijkovs end med akademisk uddannelse. Imidlertid ligger der flere udmærkede universiteter i hovedstaden, blandt andet The American University of Beirut (AUB), hvor jeg tilbringer dette semester.

TILBAGE TIL MELLEMØSTEN

Jeg havde længe ønsket at tage et arabisk sprogkursus samt genoprette forbindelsen lidt til Mellemøsten, hvor jeg havde opholdt mig en del inden studierne på Statskundskab. I juni landede jeg derfor i Beirut for at deltage i et intensivt sprogkursus i arabisk, der i parentes bemærket jo ikke bare er arabisk. Der findes det officielle sprog, moderne standardarabisk, som anvendes i alle Den Arabiske Ligas 22 lande, og så findes der lokale, forenklede dialekter, som er dem, der reelt anvendes i daglig tale. Kurset kørte i syv uger frem til starten af august.

DET BUREAUKRATISKE BENARBEJDE

I slutningen af august startede mit semester så på AUB. Eftersom der ikke eksisterer nogen udvekslingsaftale mellem Statskundskab og AUB, havde jeg selv sat opholdet op hjemmefra. Det var mere simpelt end forventet, men det krævede dog en del bureaukratisk benarbejde, først i København og senere i Beirut, samt en engelsktest. Sprogtesten var ikke særligt svær, men skulle afvikles den første uge af semesteret. Den kom dermed tidsmæssigt i vejen for, at jeg kunne melde mig på fag den første uge af semesteret.

Efter en veritabel odyssé rundt på universitetets kontorer lykkedes det endelig at løse den gordiske knude og få meldt mig på fagene, inden holdene blev fyldt op. Dermed kunne jeg også overføre en masse penge i *tuition*. Noget af det kommer forhåbentlig tilbage igennem mit udlandsstipendium, men som dansk studerende er man jo ikke vant til at se, hvad det hele koster. Derefter kunne jeg så kaste mig over at skaffe papirer og dertilhørende stempler fra forskellige instanser til min opholdstilladelse. Bureaukratiet hernede har franske rødder, og det fornægter sig ikke.

HØJ STANDARD

Udbuddet af kandidatfag inden for ren *political science* er lidt smallere, end det tilsvarende ville være i Danmark, formentlig da de følger det amerikanske universitetssystem. Der er derfor væsentligt færre kandidatstuderende end bachelorstuderende. Generelt set er standarden på kurserne høj, og universitetet tiltrækker med sin status som ét af de bedste i regionen også gode undervisere udefra med mod på nogle år i felten. Der er et højt aktivitetsniveau i undervisningstimerne og gennem hele kursusforløbet – igen formentlig efter amerikansk forbillede. Man har hele tiden et hav af præsentationer, memoer, *reading journals* og midtvejsafleveringer, så *Fortsættes på side 12*

> I en by, der er mere end normalt optaget af udseende, kom det derfor ikke som den store overraskelse, at mange lige havde fået 'lavet' næsen inden studiestart og derfor gik rundt med store hvide plastre
>
> *– Johan Spanner*

Foto: Johan Spanner

man er relativt hårdt spændt for. De fleste finder dog stadig tid til at gå ud i byens berømte natteliv.

Før borgerkrigen var byen berømt for at trække jetsettere fra hele verden til, og en del af extravagancen hænger stadig ved. Publikum følger imidlertid de politiske vinde i regionen, og med den nuværende regionale magtkamp mellem Saudi-Arabien og Iran kommer de saudiske prinser ikke længere og drysser oliedollars ud over hoteller, restauranter og skønhedsklinikker.

AUB gik ikke fri af borgerkrigen. Præsidenten og to dekaner blev likvideret på campus *– Johan Spanner*

DET BEDRE BORGERSKAB

Campus ligger smukt med udsigt over Middelhavet på toppen af en skråning ned mod cornichen, den boulevard, der følger kystlinjen rundt i Beirut. AUB er et privilegeret universitet, som fungerer på private vilkår, og man læser derfor sammen med det bedre borgerskab i et samfund, der er ekstremt klassebevidst. I en by, der er mere end normalt optaget af udseende, kom det derfor ikke som den store overraskelse, at mange lige havde fået 'lavet' næsen inden studiestart og derfor gik rundt med store hvide plastre. Der var nok også lidt status i at kunne vise det frem.

OPSKRIFTEN PÅ DET TOTALE SAMMENBRUD

AUB gik ikke fri af borgerkrigen. Præsidenten og to dekaner blev likvideret på campus. Granater slog ned med jævne mellemrum, og hovedbygningen blev sprængt i luften efter 1990, hvor parterne egentlig havde strakt våben. Det er lidt vilkårene. Libanon er et lille land, der både har grænser til nogle af de mere aggressive magter i regionen og rummer ikke-statslige aktører med alliancer andetsteds i regionen.

Kort ridset op er Libanon med sin befolkning på kun 4,2 mio. hjemsted for 18 anerkendte sekter, kristne såvel som muslimske, og har et politisk system, der er bygget op konfessionelt, så topposter og ministerposter er reserveret efter sekt. Dette sikrer, at ingen af sekterne kan få overtaget, men systemet er genstand for tilbagevendende konflikter, da det ikke afspejler den nuværende befolkningssammensætning.

Det skyldes især, at fordelingen er baseret på den seneste officielle folketælling, som blev foretaget i 1932. Herudover er landet hjemsted for nogle hundrede tusinder palæstinensere, der blev fordrevet ved staten Israels oprettelse i 1948, hvoraf størstedelen stadig bor i særlige lejre, hvor de ikke nyder de samme rettigheder som landets egne borgere.

Senest er der med konflikten i Syrien kommet mellem halvanden og to millioner syrere over grænsen. De fleste af dem bor i forskellige lejre af mere eller mindre organiseret karakter, mens de mere velbemidlede har taget ophold i byerne, hvor de har bidraget til at presse knaphed og priser på boliger op.

Mange har fundet en plads i servicesektoren på et ureguleret arbejdsmarked, der i forvejen i høj grad har baseret sig på importeret, sydøstasiatisk arbejdskraft. Det har ydermere lagt ekstra pres på en nedslidt, ineffektiv og korrumperet infrastruktur, så folk i dag klager over, at der er flere strømafbrydelser, end der var under borgerkrigen.

Der er også store problemer med drikkevandssystemet og tilbagevendende sammenbrud i renovationssystemet, som medfører, at skraldet i perioder hober sig op i gaderne. Når man tilmed ikke har kunnet blive enige om at indsætte en præsident, efter at den sidste periode udløb i 2014, så lyder det som opskriften på det totale sammenbrud. Kønt er det heller ikke. Korruption og nepotisme er udbredt, og landet ligger nr. 123 på *Transparency International* med en score på kun 28 ud af 100. At landet ikke er brudt helt sammen under det seneste pres, er lidt af et mirakel.

DET HELE VÆRD

Egenbetalt tuition, saltvand i hanerne, skrald i gaderne, og hvad der kan synes som en evig trafikprop til trods, er det dog klart dét værd. Fagligt er niveauet højt, campus samler folk fra hele verden, og det er bare en anden oplevelse at læse om international politik i Mellemøsten, når man dagligt støder på de førte politikkers menneskelige konsekvenser i egne gader, og Damaskus blot er lidt over 100 km væk. ♦

FRA BACHELOR I STATSKUNDSKAB TIL FULDTIDSSTILLING I SOMALIA

"MAN KUNNE JÆVNLIGT HØRE GEVÆRSKUD"

"I Somaliland boede jeg i et hus med vagter og gitter for dørene. Men det var ingenting i forhold til Mogadishu, Somalias hovedstad," fortæller Anders Lauridsen til MED ANDRE ORD. Han arbejdede syv måneder på Afrikas Horn efter sin bachelor.

Fortalt til og bearbejdet af Philip Larsen

"Jeg tog selv initiativ til at komme ud i felten. Jeg havde arbejdet to et halvt år som studentermedhjælper i Dansk Flygtningehjælp. Gradvist var jeg så blevet flyttet over i en fuldtidsstilling i finansafdelingen. Den passede jeg, mens jeg færdiggjorde min bachelor. Min plan var egentlig, at jeg kun skulle have stillingen frem til sommeren og bagefter starte på min kandidat. Men jeg endte med at tage afsted og blive hængende et år mere.

FRA KØBENHAVN TIL SOMALILAND

Det startede med, at jeg gik op til min chef og spurgte: Hvad er mulighederne for at komme ud? Hvad skal jeg gøre, og hvad har andre gjort før mig? Jeg var åben for det meste. I København havde jeg arbejdet med landene omkring Afrikas Horn. Kenya, Somalia, Etiopien. Så det var oplagt, at jeg skulle til det område.

Min chef sørgede for at ekspedere mit CV videre til vores regionalt ansatte på Afrikas Horn. Ham, der var chef for finansafdelingen i Somalia, kunne godt se det fornuftige i, at der kom en fyr ned, som kendte alle procedurerne fra København. Dansk Flygtningehjælp havde længe arbejdet på at decentralisere sit finansarbejde. Rykke arbejdet væk fra hovedkontoret i København. Og nu var turen kommet til Somalia. Det passede derfor glimrende, at organisationen kunne sende en mand fra København, der havde kendskab til de nye procedurer og værktøjer.

Min opgave kom til at bestå i at træne de lokalt ansatte. De skulle oplæres til at håndtere de nye procedurer ordentligt. Derudover skulle jeg også stå for at udvikle nye værktøjer, som kunne lette finansarbejdet i organisationen. Det er værd at huske på, at Dansk Flygtningehjælp har en omsætning på omtrent en halv milliard i området ved Afrikas Horn. Det er mange penge, og dem skal der holdes styr på. Og hvad der forekommer at være en smart løsning hjemme i København, er ikke altid lige så smart ude i felten.

FORVALTNING I SOMALIA

Jeg fik temmeligt frie tøjler, hvilket var spændende, men også ret angstprovokerende. Der var jo ikke nogen til at fortælle én, hvad der var rigtigt og forkert, og jeg sad med et stort ansvar. Vi var som sagt i gang med at ændre hele *setuppet* i Somalia. Organisationen skulle kort sagt omstruktureres, og jeg havde læst en hel del om organisationsforandringer på Statskundskab. Det var interessant, at jeg nu skulle forholde mig til det i praksis. Mange af de samme problemstillinger fra pensum gik igen. Hvem refererer til hvem? Hvad skal de forskellige delniveauer lave? Hvem kontrollerer, at arbejdet bliver gjort godt nok? Og hvordan sørger man for at tage højde for alt dette, uden at det skaber for stort administrativt pres på medarbejderne? Samtidig er det også vigtigt at have for øje, at de ansatte er glade for at komme på arbejde. Det skal ikke bare være sådan, at man placerer alle skodopgaverne på en person, mens de andre får de sjove. Der er et væld af lavpraktiske forhold at tage højde for.

Når man taler om Somalia, er det vigtigt at skelne mellem Somalia og Somaliland. Somaliland er et selvstændigt område. De har *Fortsættes på side 15*

Anders Lauridsen. Foto: Eva Xenia Stokholm

> Det var ikke rart at tænke på, at det her var den farligste situation, jeg nogensinde selv havde sat mig selv i
>
> *– Anders Lauridsen*

eget parlament, eget politi, og der er generelt meget mere fredeligt end i selve Somalia. Der er nogle samfundsmekanismer i Somaliland, som fungerer, og der er ikke så mange terrorangreb som i Somalia.

Jeg tilbragte størstedelen af tiden i byen Hargeysa i Somaliland. Jeg boede i et hus med vagter, mure og gitter for dørene. Men det var ingenting i forhold til Mogadishu, Somalias hovedstad, hvor jeg også var et par uger. I Hargeysa kunne jeg færdes frit udenfor indtil klokken 21. I Mogadishu var arbejde og bolig placeret ti-femten meter fra hinanden i en svært bevogtet bygning, som jeg i øvrigt blev fragtet til i en pansret vogn. Man måtte end ikke gå op på taget for at kigge ud over byen, og man kunne jævnligt høre geværskud.

I Mogadishu ramte jeg grænsen for, hvad jeg syntes, var interessant. Menneskene var flinke og arbejdet fint, men sikkerhedssituationen var ikke sjov. Det var ikke rart at tænke på, at det her var den farligste situation, jeg nogensinde selv havde sat mig selv i – fuldt bevidst.

Bortset fra bekymringerne om sikkerheden i Mogadishu var mit arbejde fuldt ud spændende og fantastisk. Jeg lærte en masse mennesker at kende, og det var uhyre interessant at komme af sted til en ny kultur i professionelt øjemed. Man møder ikke de lokale som hotelgæst, men som kollega, og man kommer til at snakke om både stort og småt. Hverdag, familie, venner. Det er helt klart det største, jeg har taget med mig hjem. At møde menneskene.

BACHELOREN ER EN SOLID BASIS

Jeg fik virkelig øjnene op for, at man kan bruge de kompetencer, man får med sig fra Statskundskab. Man har en rigtig solid base med en bachelor her fra instituttet. Man kan bidrage professionelt til at gøre en konkret forskel. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg på et tidspunkt skal have en kandidat i hus, men det skal ikke skygge for det faktum, at man kan udrette en hel dem med en bachelor. Og så er det også vigtigt at stille sig selv spørgsmålet: Hvorfor man bør gå mere eller mindre hovedløst direkte videre på kandidaten, blot fordi kutymen foreskriver det? Og skal det nødvendigvis være på Statskundskab?

Min rejse stoppede ikke i Somalia. Jeg tog videre til Grækenland, hvor jeg arbejdede i to måneder, inden jeg tog tilbage til Danmark. Man skal huske på, at man tager af sted for at arbejde. Man kan ikke bare krydre tilværelsen med et rigt kulturliv ved siden af, sådan som man kan, når man bor i København. Det gav mig faktisk også en enorm frihed, at der ikke var så meget andet, jeg skulle tænke på. Herhjemme jonglerer man på studiet mellem et væld af ting. Man skal have tid til at læse, et fritidsjob, tid til venner, tid til at være alene, sove, finde en kæreste og et væld af ting og sager, som skal kobles sammen til en hverdag. Men dernede var tiden primært tiltænkt arbejdet. Jeg kunne jo heller ikke bare gå ud, som jeg havde lyst til, og det var der som sagt – og paradoksalt nok – en stor grad af frihed i.

Man har en rigtig solid base med en bachelor her fra instituttet. Man kan bidrage professionelt til at gøre en konkret forskel *– Anders Lauridsen*

Så hvis det kribler i én for at komme ud og prøve kræfter med verden uden for Kommunehospitalets mure, vil jeg overhovedet ikke tøve med at give anbefalingen videre. En ting står i hvert fald klart for mig. Med en bachelor fra Statskundskab i bagagen har man nogle rigtig gode forudsætninger for at kunne arbejde professionelt og tage ansvar derude. ♦

BERETNINGER FRA ET NÆROMRÅDE

DEN VÆRDIGE FLYGTNINGEPOLITIK FINDES I UGANDA

Siden juli er hundredetusindevis af sydsudanesere flygtet fra borgerkrig i Sydsudan til nabolandet Uganda. I efterårsferien tog vi med Folkekirkens Nødhjælp til Uganda, hvor vi oplevede en progressiv flygtningepolitik.

Af Sofie Louise Friis Bach og Uma Mia Lund

Siden 1983 har Sudan været præget af konflikt. I 2011 resulterede konflikten i, at den sydelige del af Sudan løsrev sig, hvorefter Sydsudan blev dannet som verdens yngste stat. Dette skabte fornyet håb for fred i området, som dog desværre viste sig at være kortvarig. I december 2013 udbrød den igangværende borgerkrig i Sydsudan. Krigen handler om etnicitet, politik og naturressourcer. Det anslås, at Uganda ved årets udgang vil huse én million flygtninge fra Sydsudan. Vi besøgte en af de mest benyttede grænseovergange mellem de to lande, Elegu Border Point. Hver dag ankommer mellem 1.000-2.000 flygtninge fra det krigshærgede naboland.

INGEN SPØRGSMÅL STILLET

Netop ved denne grænseovergang kom William Taban på 12 år mandag den 17. oktober sammen med sin bedstemor Cecilia Fonni på 76 år ind i Uganda, hvor vi mødte dem. De erklærede sig straks som flygtninge. Dette blev der ikke stillet spørgsmålstegn ved, og UNHCR stod sammen med deres partnere klar til at modtage dem. Efter ankomsten gennemgik William og Cecilia 5 stadier på modtagelsescenteret, som alle flygtninge skal gennemgå for at modtage hjælp i Uganda.

Det første stadie mødte de ved porten, hvor de blev tjekket for våben og behandlet mod kolera. Dernæst skulle de gennemgå et lægetjek, hvor de også blev vaccineret. Ved tredje stadie startede de med at få taget deres fingeraftryk og blive registreret, hvorefter de blev spurgt ind til deres rejse til Uganda. I det fjerde stadie fik de udleveret sæbe, og de blev begge registreret som "Person with Special Needs". Wiliam fik denne registering, da han er rejst uden sine forældre, og Cecilia blev klassificeret således, da hun er over 60 år. Ved det sidste stop fik de udleveret armbånd som tegn på, at de har gennemgået processen, og de fik mulighed for at tale med en socialrådgiver. Herefter var det bare at vente på bussen, der senere på dagen kørte dem til transitcenteret.

EN PROGRESSIV FLYGTNINGEPOLITIK

Det unikke ved Ugandas flygtningepolitik er, at Wiliam og hans bedstemor ikke skal se frem til et liv som flygtning i en tætbeboet teltlejr omringet af hegn. I stedet kan de se frem til et kort ophold på transitcenteret, indtil de får allokeret et stykke land på 30x30 m^2 samt materialer til at bygge et hus. Wiliam og hans bedstemor kommer dermed til at bo i en flygtningelandsby frem for flygtningelejr. Her kan Wiliam med det samme begynde i skole med klassekammerater, der både er flygtninge som ham selv og lokale børn fra Uganda. Når han bliver ældre, kan han bevæge sig frit uden for landsbyen og søge arbejde på lige vilkår med ugandere. Flygtninge i Uganda er nemlig ligestillede med statsborgerne i Uganda. Dette blev tydeligt, da vi mødte ugandiske medarbejdere i flygtningelandsbyerne, der gjorde en stor dyd ud af at behandle flygtninge med den værdighed og respekt, de fortjener. Tidligere blev de nyankomne flygtninge transporteret i lastbiler fra transitcenteret til deres flygtningelandsbyer, men dette mente uganderne ikke var godt nok. Derfor bliver

> Det virker ironisk, at vi skulle væk fra det rige Vesten for at finde netop denne behandling af nogle af verdens mange millioner flygtninge
>
> *– Sofie Louise Friis Bach og Uma Mia Lund*

flygtninge i dag transporteret i busser på trods af, at det medfører udfordringer med håndtering af bagage, der skal sorteres og fragtes til den rigtige landsby.

KAN DANMARK LÆRE NOGET AF UGANDA?

Der er ingen tvivl om, at de mange flygtninge medfører store udfordringer for Uganda. På trods af de mange etniske og kulturelle fællestræk, som de to nabolande deler, eksisterer der også grundlæggende forskelle, der kan være kilde til konflikter. Eksempelvis er børneægteskaber tilladt i Sydsudan, men ikke i Uganda. Derudover kræver Ugandas flygtningepolitik, at de sydsudanesiske flygtninge modtager det omtalte stykke land. Det kræver naturligvis, at enorme jordstykker bliver stillet til rådighed, hvilket sker i forhandling med lokale klanledere og den ugandiske regering. Idéen med at forære et jordstykke på denne størrelse er dog svær at opretholde, når flere sydsudanesiske flygtninge krydser grænsen hver eneste dag. Derudover er den jord, der bliver stillet til rådighed, ofte ikke frugtbart nok til, at flygtningene kan forsørge sig selv, hvilket der ellers er hensigten med politikken.

Når det er sagt, så er flygtningene med til at skabe udvikling og økonomisk vækst i Uganda. I flygtningebyerne bygger donorer både skoler, hospitaler og brønde. På skolerne og hospitalerne ansættes ugandiske lærer og sundhedsfagligt personale. Når flygtningene en dag kan vende tilbage til Sydsudan, overgår de nybyggede enheder til lokalsamfundet. Derudover bygger aftalen mellem donorer og den ugandiske stat på et såkaldt 70:30 princip. Dette betyder, at hvis der bygges syv brønde i en flygtningelandsby, så skal der bygges tre brønde i lokalområdet. Tilstedeværelsen af internationale donorer er derfor hovedårsagen til, at Ugandas flygtningepolitik kan blive en realitet.

Vi var overraskede over, at flygtningene blev omtalt som mennesker, der fortjener et værdigt liv fremfor at blive set som et problem, der kan reduceres til et tal i en teltlejr *– Sofie Louise Friis Bach og Uma Mia Lund*

Den ugandiske regering har set, at flygtninge bidrager positivt til deres samfund samtidig med, at værdighed og respekt er i højsæde. Vi var overraskede over, at flygtningene blev omtalt som mennesker, der fortjener et værdigt liv fremfor at blive set som et problem, der kan reduceres til et tal i en teltlejr. Den yderst progressive tilgang til flygtninge ser ud til at virke - både for flygtningene og det ugandiske samfund. Wiliam og hans bedstemor behøvede ikke forklare, hvorfor de valgte netop Uganda,. I stedet blev der taget imod dem med respekt for, hvem de er, og hvad de kan blive til. Det virker ironisk, at vi skulle væk fra det rige Vesten for at finde netop denne behandling af nogle af verdens mange millioner flygtninge. ♦

FORSKERSTAFETTEN

THE ISLAMIC STATE'S SPECTACLE OF VIOLENCE

Since 2014, the militant group known as the Islamic State (IS) has captured the imagination of the western public. My PhD project examines IS's public display of violence, focusing on IS's use of violent imagery and propaganda, as well as how the spectacle of violence created by the group has shaped western security politics.

By Simone Molin Friis, PhD student

> IS's "tech-savvy" mobilization of visual media have both repelled and intrigued audiences far from the actual battlefield
>
> *– Simone Molin Friis*

On August 19, 2014, *Al-Hayat Media Center*, the Islamic State's (IS) western-aimed media outlet, shared a video on the social networking platform *Diaspora*. The slickly produced video entitled "A Message to America" purported to show the beheading of the American photojournalist James Foley at the hands of a masked IS-fighter.

In the video, the IS-fighter — also known as *Jihadi John* — condemns the American government's actions in Iraq and announces that the execution of Foley is in retaliation for the airstrikes ordered by US President Barack Obama on August 7, 2014. The actual beheading is not explicitly shown in the video. However, the video does show *Jihadi John* slicing Foley's throat, followed by a shot displaying a beheaded body in a prone position with a head placed on the back, thus leaving little hope for Foley's fate. Ominously, the video ends with the reappearance of *Jihadi John*, this time holding another kneeling hostage (the American photojournalist Steven Sotloff) and warning Obama that "the life of this American citizen depends on your next decision".

I start this brief presentation of my PhD project with the image of James Foley and Jihadi John at the verge of engaging in a 21st century public display of violence, because this scene better than anything else encapsulate the theme of my research.

I started working on my PhD thesis during the summer of 2014—at the same time as IS burst onto the international stage via a steady stream of images and videos triumphantly displaying the group's advances in the Middle East and fondness of publically executing its enemies. Due to my interest in the relations between visual politics, political violence, and power, IS's imagery and mobilization of spectacular acts of violence presented a crucial case. Thus, I decided to spent four years of my life immersing myself in IS's spectacle of violence.

IMAGERY, INTERNATIONAL RELATIONS, AND THE ISLAMIC STATE

My research activities are a part of "Images and International Security", a research project at the University of Copenhagen devoted to building new theory and empirical insights on how images influence international relations (www.images.ku.dk). The academic field of International Relations (IR) has only recently turned to the study of imagery and visual communication. Yet, imagery – and aesthetic politics more broadly – has been central to international politics for centuries.

From the gladiatorial spectacles over the fascist rallies to 21st century terrorism, the mimetic mix of image and violence has often proved to be more powerful than rational discourse. In an era of new media technologies, nonstop live-television broadcasts, and increased visual interconnectivity across borders, the importance of imagery for international politics is becoming increasingly manifest.

The individuals controlling IS's media campaign seem to understand the power of imagery and aesthetic politics better than most. IS's "tech-savvy" mobilization of visual media have both repelled and intrigued audiences far from the actual battlefield. *Fortsættes på side 20*

> IS is not only a militant group, operating on a territorial battlefield. It is also a visual, aesthetic phenomenon, operating on a representational, virtual battlefield
>
> *– Simone Molin Friis*

Since the launch of *Operation Inherent Resolve* (OIR), IS has suffered significant military defeats. The group has lost large territorial areas, including valuable resources and strategically important cities from Fallujah over Palmyra to Kobani. Yet, despite these defeats, the group's international appeal and symbolic-expressive power, including its ability to create spectacles of violence and produce instant icons, has not necessarily diminished. As the debates following the recent attacks in Orlando (12/6/16), Nice (14/7/16), and Wurzburg (18/7/16) indicate, IS's "brand" has become so powerful that its multiple media departments only have to disseminate a brief press statement — claiming responsibility, but providing no evidence — to get the group's name attached to violent attacks.

Thus, IS is not only a militant group, operating on a territorial battlefield. It is also a visual, aesthetic phenomenon, operating on a representational, virtual battlefield. And the group's international appeal, as well as its ability to attract attention, shape public representations, reach multiple audiences, and create spectacles of violence are not necessarily determined by its military performance. Thus, there is a need for engaging with the group's activities on the representational, virtual battlefield, and on this battlefield images — particularly images of *violence* — are the strongest currency.

EXAMINING THE DISPLAY OF VIOLENCE

IS's public display of violence has repeatedly been condemned as nihilistic destruction. Admittedly, it is tempting to conclude that individuals displaying deliberate cruelty against human bodies must be evil or just raving mad. However, the description of IS's violent displays as senseless evil tends to obscure the group's messages and power of attraction, and prohibits a deeper understanding of the logic, dynamics, history, and politics of the group's practices and techniques.

Thus, a key aim of my project is to try to complicate, further, and re-politicize our understanding of IS's violent imagery and propaganda. I do so by tracing the overall discourses, themes, and structure of IS's media campaign. I conduct in-depth analyses of IS's execution videos and videos inciting to terror. And I seek to draw out the logic, dynamics, and politics of IS's spectacular displays.

Yet, the project is not just about *IS*'s imagery. It is also about the *image of* IS in the West. Since 2014, IS has gradually replaced al-Qaeda as the new public enemy and terrorist foe in many western societies. Often, IS is described as an exceptional evil—"beyond anything we have ever seen"—meriting a new, tougher counter-terrorism approach. Following, a key aim of my project is to examine how IS's imagery and spectacular violent performances contributed to the constitution of IS "threat status" in the West. This also involves problematizing the public perception of IS – and the tendency to describe everything the group does as an exceptional event – by placing IS's spectacle of violence in a broader historical-political context that reaches beyond the sensationalism.

In short, my project is about how IS mobilized violent imagery and displays of violence as a power strategy, as well as how the spectacle of violence created by the group has shaped western security politics. This particular focus enables the project to address a number of more general, yet increasingly pressing academic and political questions. Questions about how militant groups are becoming remarkably adept at establishing their presence and manipulating their impact through spectacular and often violent imagery. Questions about how acts of violence and their public visibility are intimately tied to power and political authority. And questions about how the global public sphere is being transformed due to accelerating global dynamics, including new forms of mediation and alterations of who controls what should be seen when, where, and how. ♦

TEMA

22-55

PROBLEM-SOLVERS TO THE RESCUE

Problem-solving is the core competence of the Department's graduates. We educate leaders that can act responsibly in a time of change, writes the new Head of Department in this description of his ambition for developing the Department into a truly global ideas institution.

By Professor Mikkel Vedby Rasmussen, Head of Department

At the Department of Political Science in Copenhagen you learn how to solve problems. We educate problem-solvers and perhaps that is why an increasing number of the Department's graduates become leaders of large public and private organisations. In a world of rapid change organisations have an increasing number of problems to solve, but organisations often become problems in and of themselves. People who thrive when faced with the problems because they are confident that they have the skills to deal with them do well in such a world. Especially if they understand the interconnected and international nature of the problems which Western societies in general and Denmark in particular face.

A WORLD-CLASS DEPARTMENT

The Department has gone from being one of three Danish Political Science and IR departments to become the number eight department in Europe (QS World University Rankings, 2015). A recent research evaluation states that "the Department of Political Science at the University of Copenhagen provides … one of the best research environments in Europe for the conduct of leading edge research of international quality in all aspects of political science and international relations". We should pause to, first, congratulate ourselves for that achievement and having done so. We should then reflect on the qualities of the Department which has been the conditions for this success.

These assessments reflect the fact that the research staff have increased their output and impact, and that the cand.scient.pol degree has been supplemented by a new Master program in Security Risk Management as well as a number of specialisations. We have thus worked systematically to develop a pluralistic research environment on the basis of expanding and internationalising an already strong research environment. This is also true in terms of recognised international impact. By its very success the Department has outgrown a number of the norms, procedures and structures that defined the Department 15 years ago. The strategic challenge for the Department is to design a framework which will enable the development of the Department into a truly global ideas institution.

SETTING TRENDS IN A POST-LIBERAL WORLD

One can become a top ten department by following trends, but one cannot remain a top ten department without setting trends. We cannot exclusively define success in terms of how influential or well-paid our alumni are, the number of publications published by faculty and other of the metrics of academic success. This does not mean that these measurements are unimportant, far from it, but while they measure whether we met standards, they cannot say whether we set standards. Our challenge will thus be to keep a high standard at the same time as we focus on how to address the big societal issues that faces Western societies in general and Denmark in particular.

Political science has to a large extent been the science of the particular version of liberal democracy that came into its own in Western Europe and the United States following the Second World War. This model of democracy is increasingly under pressure as its geopolitical and socio-economic foundations are being eroded. Brexit as well as the rise of Trumpism in the United States and Putinism in Europe is in their very different ways examples of a challenge to an international order based on institutions which presupposed their members where liberal democracies set on integrating into an ever closer union, to borrow a phrase from the EU. These institutions are not only challenged from within, but also from the outside as China and a number of other rising powers challenge the United States. This challenge is also a socio-economic one. As the US National Intelligence Council noted in 2008 "rather than emulating Western models of political and economic development, more countries may be attracted to China's alternative development model." These developments are closely associated to the rise of new technologies which will fundamentally change

TEMA: FREMTID

Foto: Sara Gabalti

the organisation of production and social relations in the years to come.

In the future, political science will need to be able to analyse competing models of democracy and models of economic growth. This understanding is of great value to Danish society because learning from different models on how to cope with social and technological change is the precondition for liberty and welfare in the twenty-first century. The Department must translate Danish experiences to the outside world and translate international experiences to a Danish context. This translation is internationalisation in its most genuine form.

STUDENTS SURFING TRENDS

The Department can continue to have a great societal impact by publishing research and contributing to the public debate. We must engage with these issues in a more concerted manner. In the end, however, our greatest contribution will be in producing graduates that know how to navigate change. Research and education have to be considered inseparable and mutual inspiring activities. Students will be integrated in research activities from their first semester and onwards in various degrees and forms with a clear progression from year to year. This means to focus on society and its problems. It also means that one must recognise that these problems are defined by technology, social developments and other issues that calls for a multi-facetted approach. The Department's pluralistic research community will be a real asset in engaging with this type of issues. The aspiration is that diversity in the forms of knowledge is a condition of possibility for innovation, new ideas and knowledge in both research and education. Academic social responsibility will be a hallmark of the Department's graduates.

One of the great benefits of studying political science in Copenhagen is that ministries and corporate headquarters are only a short bike-ride from campus. We should make much better use of the fact that many of our students get a hands on experience with the practice of public and private governance at the same time as they attend classes at CSS. Teaching should reflect those experiences and give students specific competences on how write effective memos and produce *the killer slide* that will convince decision-makers. This concrete experience will make a great foundation for reflecting on democratic norms and values as standards for their future work. At a time when democracy and the norms of fact-based public decision-making is challenged, this ability to reflect on what constitutes good and fair decisions and the ability to distinguish between inspirational leadership and demagogy is perhaps the single most important thing students can learn. ♦

PROGRAMMING POLITICS

Economists frequently talk about technological innovations and their impact on the economy. Political scientists should do the same with politics.

By Thomas Pallesen

Self-driving cars. Virtual Reality. Softwares diagnosing patients. What was once science fiction has become reality. The symptoms of an emerging technological revolution are everywhere. Daily, we are confronted with technological innovations and scientific breakthroughs. Economists have for some time been concerned with economic variables, as the ever-old Marxist argument concerned with machines replacing humans has begun to materialize at an uncontrollable pace.

A recent report warns that robots could replace six per cent of the US workforce by 2021. Economists are right to worry. However, these changes will not be limited to the economy. Culture will see new possibilities, human interaction has and will continue to be transformed, and above all, the Holy Grail for readers of this magazine, the world of politics will change.

SEVERAL TRANSFORMATIONS HAVE ALREADY OCCURRED

It is easy to underestimate how quickly technology changes society. Several transformations have already occurred. From the late 1990's several countries such as Brazil, Belgium and Australia decided to adopt electronic voting machines. As a natural continuation, Switzerland and Estonia introduced online voting. After computers, Internet and programming, social medias were next to be conjured. Facebook launched in 2004.

From its origin as an online network connecting students at a few American universities, Facebook today operates as a de facto news editor, distributing news to one and a half billion people. The first official Twitter message was published on march 21st 2006. Four years later the microblog contributed to the Arab Spring, which affected the lives of millions of people. The internet has also opened doors for new types of crime. Cyber security is frequently debated, digital currencies possibly undermine the activities of the state, and a state-controlled Internet is the norm in several countries.

POLITICAL OPPORTUNITIES ON SOCIAL MEDIAS

Luckily, some scholars are already examining the technological revolution and its affect on politics. Electronic voting promises lowered election costs and improved voter turnout. These guarantees have been questioned by researchers who claim that E-elections might possibly depress voter turnouts, due to unbalanced distribution of Internet availability. Students in the Middle East have pinpointed the importance of social medias in order for the Arabic Spring to unfold. Facebook gradually receives more attention as its impact on politics evolves.

However, it is important to have in mind that these novelties are still young, indicating that there is more work to be done. Furthermore, there will likely be new ways through which politicians and institutions take advantage of these channels, and one might keep one's eyes open for developments in order to construct meaningful and interesting research.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

There have obviously been many changes to several societal components the last couple of decades. Nevertheless, one should also keep in mind that there are many innovations in the pipeline, several of which have the potential to affect political variables. For example, one of the key features for successful integration is the degree to which migrants learn the native language of the

TEMA: FREMTID

country they come to. Next year, an in-ear-device is to be introduced to the market. This device allegedly translates language in real time Whether or not this works as the producers promise remains to be seen. Nonetheless, it should spur several possible research questions.

Furthermore, artificial intelligence has and will see tremendous improvement in the coming years. This might be most visible by the forthcoming of social robots, functioning as some sort of answering-machine to easy requests, or it might materialize as internet services performing various tasks. Whichever it might be, they will likely be able to answer descriptive and normative questions, which in turn might affect thoughts and opinions. We will to a variable degree be exposed to information selected by algorithms into which few of us have any professional insight. Somewhat different, but definitely as a cause of improved technology, several companies offer more and more sophisticated software, specialized in so-called big data analysis.

> One cannot predict how people will adapt to a new reality– *Thomas Pallesen*

Shortly put, this is a process in which computers analyse enormous amounts of data which is incomprehensible for the common man. This is normally targeted toward hard sciences and occasionally economics, but there is a potential for political scientists to be early in on adopting such software. Benefits of this could be to refine methodological instruments, and as such provide better answers to complex questions.

POLITICAL LIFE AND TECHNOLOGICAL INNOVATIONS

All of this is not an attempt to seduce political scientists to the dark side of neo-liberal economics where the future is supposedly predictable. The future will always be a cloudy mess where the unexpected usually prevails the expected. However, we should be aware of the changes happening around us and try to interpret them in light of our expertise. For technology already available, one should look for interesting research questions in order to uncover societal impacts. For technology to come, one should keep an eye open for devices, software and other innovations that might affect political variables.

> One should also keep in mind that there are many innovations in the pipeline, several of which might affect political variables – *Thomas Pallesen*

One cannot predict how people will adapt to a new reality, but one can predict which innovations will be made, and perform a qualified guess as to how these innovations will affect our political life. It all boils down to being prepared and open for new research angles in order to contribute to both the academic field of political science and society as a whole. Social scientists played an important role in designing E-elections in Switzerland and Estonia. This should serve as an inspiration to the role of social scientists in a time of rapid technological changes. ♦

FINDER DE STUDERENDE OG STUDIELEDELSEN SAMMEN IGEN?

En uventet festpause har kølnet romancen mellem de studerende og studieledelsen. Tilliden er svækket, men som i alle moderne parforhold handler det om at bevæge sig fremad. Men hvordan ser fremtidens studiemiljø ud ifølge de studerende og ledelsen?

Af Kirsten Emily Bruell og Drude Morthorst Rasmussen

”Det er jo klart, det var et chok, og nogen synes, at det var uforskyldt. Men den efterfølgende proces, synes jeg, har været konstruktiv”.

Sådan siger studieleder Anders Berg-Sørensen om det sagnomspundne festforbud, der de seneste tre måneder har ligget som en mørk skygge over Statskundskabs studiemiljø. Nyheden om hærværket begået af ukendte personer i samme tidsrum som introgallaen for førsteårsstuderende kom bag på Anders Berg-Sørensen, men blev hurtigt fulgt op af en resolut konsekvens: Festpausen. Det var en beslutning, der kan ses i lyset af studiets allerede blakkede ry i offentligheden, der opstod tilbage i 2014, da medierne kunne berette om sexistiske, racistiske og heteronormative indvielsesritualer på Statskundskab. I denne omgang kunne både Berlingske, Uniavisen, Metroxpress samt TV2 Lorry nu omtale fortløbende negative tendenser i forbindelse med den såkaldte festpause.

WE WERE ON A BREAK

De studerende, vi har talt med, er dog bange for, at mediernes forventede udlægning af begivenhederne har fået for stor en indflydelse på den efterfølgende konsekvens. I de studerendes øjne handler festpausen i høj grad om at sende et signal til omverdenen om ledelsens handlekraft.

Dette står i skarp kontrast til den officielle begrundelse fra ledelsens side af, der både omtalte sikkerhedshensyn såvel som en festkultur, der var løbet løbsk. De studerende er dog kritiske overfor ledelsens sidestilling mellem enkeltstående episoder og en generel ukontrollérbar festkultur i deres begrundelse af festpausen. Andreas Fuglsang, der læser på 7. semester, siger i den forbindelse:

> Folk kan godt finde ud af at holde fest, og statskundskabere drikker sig ikke fuldere og er ikke dummere end hverken psykologer eller folkesundhedsvidenskabere.
> *–Andreas Fuglsang*

”Det er ikke festkulturen, der er noget galt med. Folk kan godt finde ud af at holde fest, og statskundskabere drikker sig ikke fuldere og er ikke dummere end hverken psykologer eller folkesundhedsvidenskabere”.

TEMA: FREMTID

Anders Berg-Sørensen giver dog nu de studerende ret i det selvsamme under interviewet: "Der er ingen af os, der er interesserede i at få en på forhånd *framet* mediehistorie, som ingen af os kan se hænger sammen med den virkelighed, vi er i. Vi ser det som enkeltstående begivenheder, der er blevet mødt med konkrete reaktioner."

Dette fordrer spørgsmålet: Hvis ledelsen og de studerende alle ser begivenhederne som tilfældige episoder, hvorfor overtager ledelsen så mediernes retorik om, at studiet har et generelt problem med festkulturen? Et generelt problem, der er så omfattende, at alle statskundskabsstuderende bliver nødt til at afholde sig fra at feste i tre måneder, uanset om de var tilstedeværende eller ej den skæbnesvangre aften for introgalla.

DER SKAL TO TIL TANGO

Når der opstår krise i parforholdet, kan det nogle gange være svært at se problemet fra sin partners synspunkt. Hvad angår forløbet for festforbuddet, er dette ingen undtagelse. Flere tutorer fra Statskundskab giver udtryk for, at de ikke har følt sig anerkendt for det ekstra arbejde, som forbuddet resulterede i. Chilli Fredslund, der er tutor og går på 7. semester, siger i forlængelse heraf:

> En ting er, at de her situationer forekommer og det kan man ikke gøre noget ved, men man kan godt gøre noget ved, hvordan man håndterer dem. *–Chilli Fredslund*

"Man kunne godt have ønsket sig, at der var blevet talt med lidt mere respekt, når sådanne situationer forekommer. En ting er, at de her situationer forekommer og det kan man ikke gøre noget ved, men man kan godt gøre noget ved, hvordan man håndterer dem."

Den manglende anerkendelse hænger ifølge Chilli i høj grad sammen med, at tutorerne ikke har følt sig inddraget i beslutningsprocessen: "Nu er det os, der har lavet introforløbet de sidste mange år. Det er os, der ligger alt arbejdet i det, og derfor er det jo en god idé for alle at lytte til vores forslag til, hvordan vi løser eventuelle problemer. Selvfølgelig skal vi ikke have fuld autonomi, og selvfølgelig er det Anders Berg-Sørensen, der sidder med ansvaret til sidst. Det kan vi jo godt se. Men alle i tutorgruppen føler et kæmpe ansvar for det, de laver. Så på den måde, så synes jeg godt, at vi må få noget mere medbestemmelse."

Anders Berg-Sørensen er dog ikke enig i kritikken af den manglende inddragelse, og ser ikke det samme behov for en forbedring af den, ifølge ham, konstruktive dialog: "Et kvarter efter jeg havde fået en rapport af Campusservice, sad to af repræsentanterne for Kontaktudvalget her ved mit bord, og to dage efter talte vi om det igen. Så jeg kan simpelthen ikke se, at der kunne have været en større inddragelse."

Ud fra studielederens udsagn bliver det klarere, hvorfor der en diskrepans mellem de studerende og ledelsen. Hvor mange tutorer føler et stort ejerskab over introforløbet, så er der ifølge Anders Berg-Sørensen tale om en klar uddelegering af en opgave, der i sidste instans er hans ansvar. Det er ifølge ham afspejlet i tutorkontrakten og i den løbende dialog om udkast til program for intro-forløbet mellem studieleder og Kontaktudvalget. Dette forhold mellem de to parter betyder, at tutorerne ikke har så stor en mulighed for at udøve indflydelse på introforløbets udformning eller fremtid, som de måske forestiller sig.

Hvad angår den overordnede linje for introforløbet, har tutorerne således ikke reelt mulighed for at sige nej til ledelsens beslutninger til trods for, at de tilrettelægger og udfører arbejdet omkring de nye studerende. Det er en meget vigtig præmis at være opmærksom på, når man ønsker at diskutere ledelsens håndtering af begivenhederne efter introgalla, og tutorernes mulige handlerum i den forbindelse. Dermed også om tutorerne kunne have modsat sig beslutningen om et festforbud, der i høj grad ændrede vilkårene for deres frivillige arbejde, samt hvilken rolle de spiller i beslutningsprocessen vedr. introforløbet generelt set. Denne ansvarsfordeling er særskilt for tutorer, der indgår kontrakt med ledelsen, men ifølge de studerende vi har talt med, er tutorerne også meget centrale for Statskundskabs gode studiemiljø.

Emilie Heide, der er tutor og går på 3. semester, er forstående over for ansvarsfordelingen mellem studieledelsen og tutorerne, men *Fortsættes på side 28*

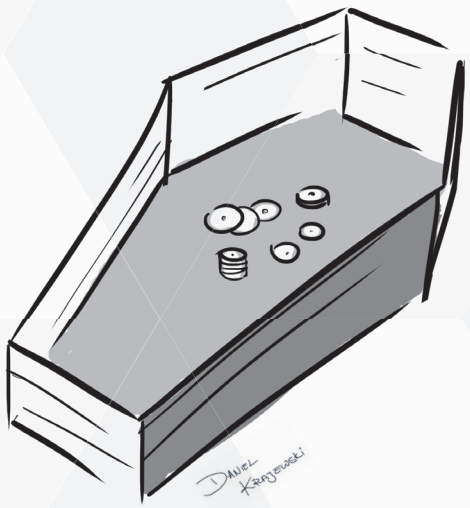

synes stadig, at der er rum for forbedring, hvis man vil fortsætte samarbejdet i mellem de to parter og de studerende generelt:

”Jeg tror måske ikke altid, at ledelsen helt gennemtænker, at studiemiljøet ikke bare er noget, der kommer, fordi vi godt kan lide det. Det er jo også noget, der kræver en masse arbejde, penge, sindssygt meget initiativ og tid fra de studerende. Jeg tror måske ikke altid, de har den fulde forståelse for, hvor meget det kræver. Og den indsats skal bemærkes og italesættes oftere for at holde kræfterne i gang.”

SOME WORK AND SOME PLAY

Festerne på studiet er blot ét aspekt af det sociale liv på Statskundskab, og derfor er det også vigtigt at huske på alt det andet, der definerer studiemiljøet på instituttet. Da Anders Berg-Sørensen er ny i jobbet som studieleder, er det naturligvis interessant at høre om hans definition af det gode studiemiljø:

”Studiemiljøet er uhyre vigtigt. Det er mere bare et spørgsmål om, hvad vi så mener, når vi taler om studiemiljøet. Når jeg tænker på, at der er et godt studiemiljø, så er det mest synlige den store blomst af mange forskellige foreninger, som laver ekstracurriculære aktiviteter.”

For studielederen at se er der altså tale om noget relativt specifikt, når han tænker på kernen af studiemiljøet, nemlig alle de foreninger, der udbyder ekstrafaglige aktiviteter. De studerende, som vi har talt med, giver Anders Berg-Sørensen ret i, at de faglige foreninger bidrager positivt til studiet. Ifølge Amalie Weimann fra 5. semester skyldes det især uddannelsens opbygning:

”Vi går på et generaliststudie, så derfor synes jeg, at det er vigtigt, at man har mulighed for at gå i dybden med det, som man interesserer sig meget for og dele sin interesse med andre i det her studiemiljø.”

Til spørgsmålet om, hvorvidt der findes en rangering af foreningerne, siger Anders Berg-Sørensen selv, at der ikke er tale om en prioritering af de faglige foreninger over de sociale. Men ifølge ham kan alle foreninger dog også siges at have en form for fagligt fokus, hvis blot man kigger godt nok efter:

”Revyen er jo også et eksempel på noget andet, ikke-fagligt, som er en enorm stor social drivkraft, (…) som er udenfor et specifikt fagfelt. Der er en tyk faglig, institutionel og politisk satire i revyen.”

> Jeg tror måske ikke altid, at ledelsen helt gennemtænker, at studiemiljøet ikke bare er noget, der kommer, fordi vi godt kan lide det.
> *–Emilie Heide*

Man kan diskutere, hvor faglig revyen er, og hvorvidt det er i orden, at nogle foreninger blot har et socialt formål. Ifølge de studerende har udelukkende sociale foreninger som f.eks. Jacques D også en helt særlig plads på instituttet, som ikke kan erstattes af faglige foreninger. Til dette udtaler Amalie Weimann:

”Jeg synes, de er helt vildt vigtige. Jeg tror, at de spiller en rigtig stor rolle for, hvorfor mange studerende er her på studiet. Det sociale fællesskab får mange op om morgenen, og gør, at vi stadig er her og har et så lavt frafald på Statskundskab.”

DEN ‘LYSE’ FREMTID

Til spørgsmålet om, hvordan Anders Berg-Sørensen ønsker at forbedre studiemiljøet i fremtiden, er det

TEMA: FREMTID

især et fokus på den faglige gren, der kendetegner hans visioner. For ham at se er det vigtigt at skabe en tættere kontakt mellem forskningsmiljøer og de studerende, som det blandet andet ses i Aktive Statskundskabers Forskerfællesskaber og –frokoster. Det er en vision, der gerne skulle blive aktuel i det akademiske år 2017/18, og som flere af de studerende også er begejstrede for.

Men fremtidsudsigterne bærer tydeligt præg af de nuværende økonomiske omstændigheder, der senest resulterede i, at rusturen blev ofret for at sikre uddannelseskvaliteten på instituttet. Og på trods af, at Anders Berg-Sørensen lægger stor vægt på det faglige studiemiljø, kan det også mærkes hos selv de faglige foreninger, at der i dag er færre guldmønter på kistebunden. Amalie Weimann, formand for Policyforum, siger hertil:

”Vi har jo godt kunne mærke, at man skal kæmpe lidt mere for at få det økonomisk til at løbe rundt.”

Studielederen deler dog også de studerendes bekymring om økonomien, men må samtidig indrømme, at der ikke kommer flere ressourcer til studenterforeninger. De findes ikke, fordi råderummet for studiemiljøet er forsvindende lille, når budgettet fratrækkes faste udgifter herunder lønninger.

I den umiddelbare fremtid vil Anders Berg-Sørensen således sørge for at fastholde det nuværende studiemiljø og især sætte kræfter ind på at forbedre de studerendes kontakt med forskermiljøerne. Men efter 2020 har han svært ved overhovedet at forestille sig, hvad der kommer til at være konsekvensen af de nuværende finanslovsforhandlinger:

”Der er gradvise nedskæringer de næste par år, men når vi kommer til 2020 – den såkaldte skrant – er der endnu større usikkerhed om universiteternes økonomiske bevillinger, og det vil vi også komme til at mærke på Statskundskab.”

For de studerende står parforholdet stadig til at redde, men det kræver en seriøs indsats i forhold til den konstruktive dialog i mellem dem selv og ledelsen. Kun på den måde kan man gardere sig imod nye krisesituationer og lignende uenigheder, der denne gang resulterede i festpausen. Chilli Fredslund har et forslag til, hvordan det kan tage sig ud:

”Hvis man skal sikre et fremtidigt godt samarbejde mellem tutorgruppen og studieledelsen, så tror jeg, at det handler om – jeg vil ikke sige regler, for det skal ikke være regler – men nogle fælles forventninger til, hvordan man håndterer nogle situationer.”

Emilie Heide er enig med Chilli, men ønsker også at pålægge de studerende et ansvar for den gode dialog:

”De studerende skal måske også være lidt bedre til at opsøge ledelsen og ikke kun bruge dem til at skælde dem ud, når det er dårligt, men også prøve at have en mere positiv kommunikation og huske, at vi alle er sammen om det her. Det går nok begge veje.”

Som det jo gør i alle vigtige forhold her i livet. ♦

FEM GODE RÅD TIL AT KOMME VIDERE EFTER EN PARFORHOLDSKRISE

1. Start med at sige til dig selv: ”Jeg dør ikke af det her. Jeg kan feste på Sigurdsgade. Det er bare en fase, jeg skal igennem, og smerten går over igen. Processen har en begyndelse, en midte og en slutning. Jeg bliver glad igen en dag”. Og det gør du. DET GØR DU.

2. Plej dig selv: Gå ned i JD efter timen om poststrukturalisme, og drik den ekstra guldøl eller sodavand. DU FORTJENER DET.

3. Brug dit netværk: De sociale medier kan være din ven, men også din fjende.

4. Vent med nye forhold: Ingen har interesse i at få 30 aflønnede tutorer.

5. Tag kontrol: Til næste møde med ledelsen tager du en pakke snøfler med. Det er begyndelsen på alle gode dialoger.

FOTOSERIE

DK2025 – ET STÆRKERE DANMARK

Et selektivt udpluk af regeringens ambitioner for fremtidens Danmark.

Tekst og foto af Eva Xenia Stokholm

NB! Efter denne serie blev til, har 2025-planen efterhånden skabt så tilpas dårlig stemning i blå blok, at den er udskudt på ubestemt tid.

TEMA: FREMTID

En lav produktivitet dæmper Danmarks vækstpotentiale, og fundamentet for produktivitet er et dynamisk og konkurrencedygtigt erhvervsliv. Regeringen vil derfor forbedre rammerne for erhvervslivet, så det forbliver konkurrencedygtigt. Skatten på aktie- og kapitalindkomst skal sænkes og selskabsskattemodellen justeres. Væksten skal sikres.

Der ønskes strammere regler for at opnå asyl og familiesammenføring til Danmark, og grænsekontrollen betyder, at personer, der ikke har ret til at opholde sig i Danmark, kan afvises ved indrejse. Asylansøgere er dyre, og en hård jargon om dem giver stemmer.

TEMA: FREMTID

Regeringen vil styrke den nationale sikkerhed og kampen mod kriminalitet på flere fronter. Derfor skal der oprettes en sikkerhedspulje på 800 millioner kroner, som skal bruges til tryghedsskabende initiativer som politi, forsvar og terrorbekæmpelse. For Danmark skal også fremover være at trygt land at leve i, hvilket åbenbart indebærer en underpulje til .

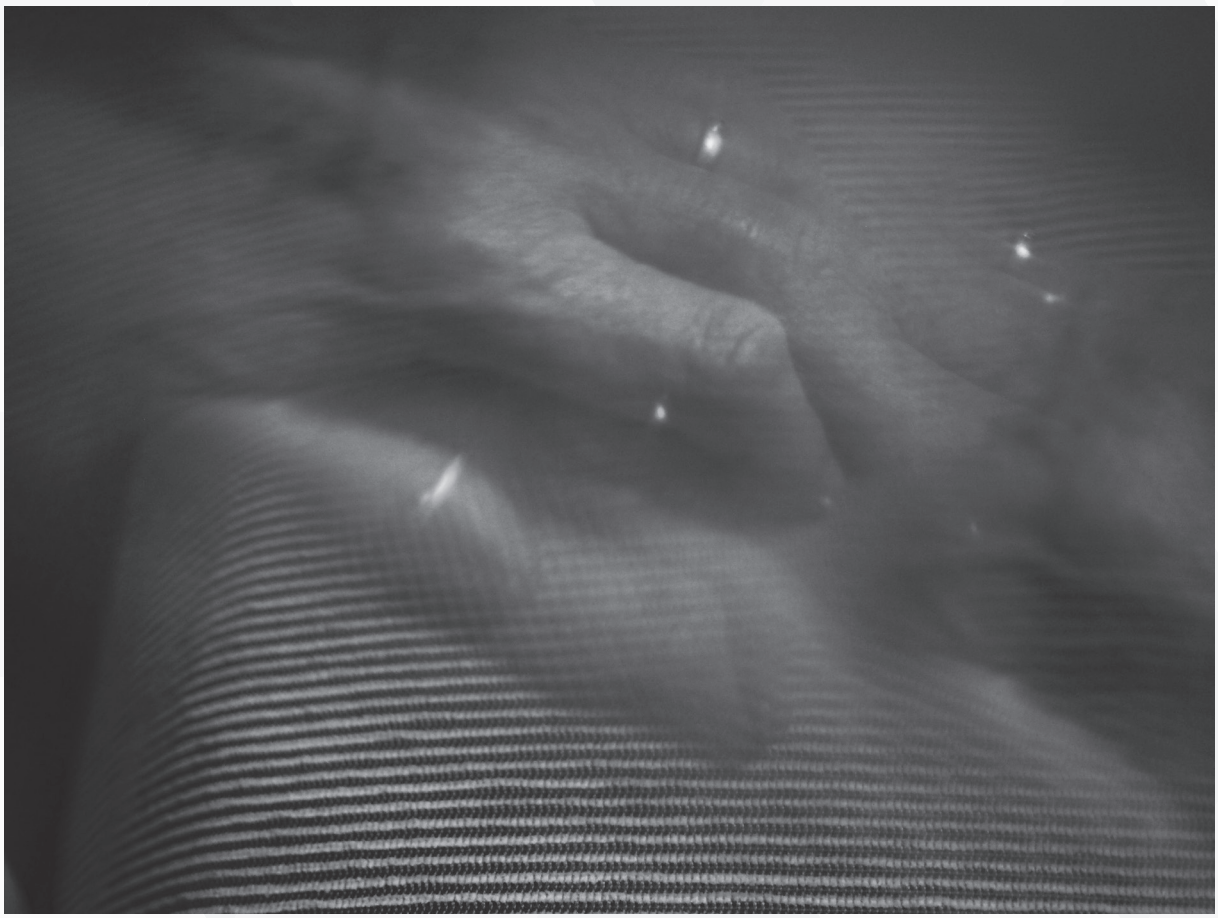

Folkepensionsalderen hæves med seks måneder den 1. januar 2025 fra 67 år til 67,5 år. Godt man er djøf'er og ikke håndværker.

TEMA: FREMTID

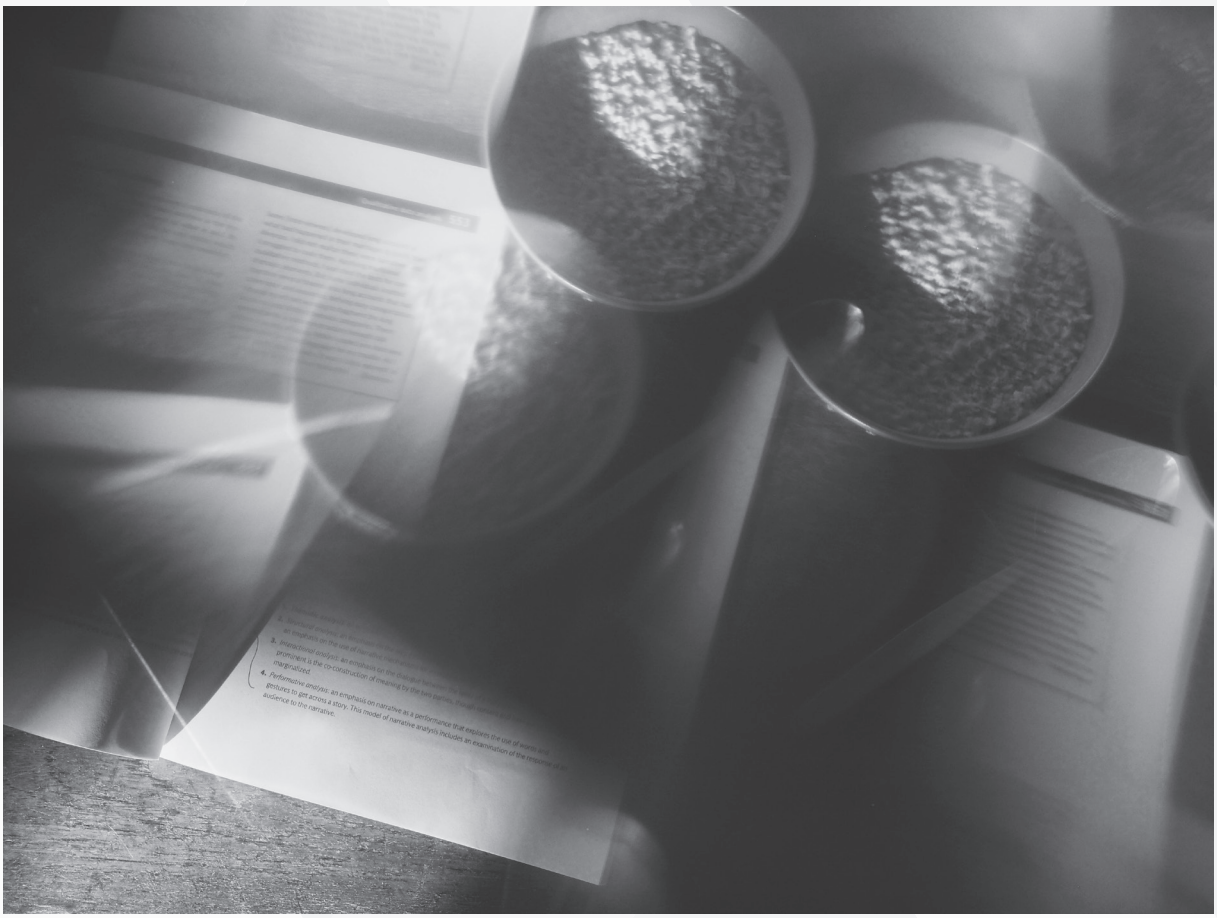

Regeringen ønsker en omlæggelse af uddannelsesstøtten, så SU-stipendier og rentefrit SU-lån hver udgør halvdelen af det samlede beløb, som de studerende får fra staten. Uddannelsespolitikken bugner i disse dage af gode forslag, og dette er endnu et. Heldigvis smager havregrød godt. ♦

TRO, HÅB OG GRØNLAND

Is, der smelter og olie, der flyder. Grønland står over for store omvæltninger, der kan betyde både guld og forurenede skove for øen. Samtidig vender for få grønlandske færdiguddannede tilbage. MED ANDRE ORD har mødt to statskundskabsstuderende med grønlandsk baggrund.

Af Katrine Bundgaard Schow Madsen

Der står en hundeslæde midt i lokalet. Den er lavet i en klassisk træudskæring med høj ryg og slebne sider. Den tilhører en gammel tradition, men den står ikke i lokalet som et fortidslevn: I over 5000 år har denne type slæde fragtet grønlændere trygt over indlandsisen, og den er stadig et anvendt og nødvendigt led i infrastrukturen i Grønland.

I konferencelokalet på Hotel Arctic i september 2016 i den vestgrønlandske by Ilulissat virker hundeslæden som en kontrast til alt andet, øjet møder. Smartphones og iPads pryder bordene hos samtlige tilhørere, og kun enkelte er iført traditionelle anorakker. Omgivelser til konferencen om Grønlands fremtid, "Next Step Greenland", der er arrangeret af formandskabet for det grønlandske parlament, Inatsisartut, opsummerer den balancegang, som konferencen drejer sig om: Hvordan bevæger landet sig frem uden at vende ryggen til det, som var?

På tredjedagen af konferencen bevæger Aki-Mathilda Høgh-Dam sig op imod den fremsatte mikrofon, der tordner ud over de fremmødte ansigter. Modsat de andre deltagere og oplægsholdere er hun hverken politiker, forsker eller journalist. Hun går derimod på tredje semester på bachelordelen af Statskundskab på Københavns Universitet, og hun er blandt de absolut yngste i lokalet. Hun er taget til Ilulissat for at holde et oplæg, som hun har kaldt "Stigut piukkunnarsassagut ilnuusuttalla sunik teinnikssassaqarpat?". Direkte oversat betyder det "Hvordan kan vi som samfund gøre os mere appellerende, og hvad har de unge at give til Grønland?". Mens Aki-Mathilda taler, må hun flere gange stoppe op på grund af klapsalver fra salen.

NYE TIDER, NYE UDFORDRINGER

At aktivere de unge borgere i det grønlandske samfund, som Aki-Mathilda Høgh-Dam understregede vigtigheden af i sin tale, kan synes særligt vigtigt, da landet står over for nogle udfordringer, som tidligere generationer ikke har oplevet. Mens klimaforandringerne hovedsageligt har sat sine spor i form af oversvømmede kældre og sommerhusture ødelagt af skybrud i det meste af det danske kongerige, repræsenterer denne miljømæssige omvæltning på én og samme tid en kæmpemæssig udfordring og en enorm mulighed for Grønland.

Fiskeri, Grønlands største eksport og en vigtig del af den grønlandske livsstil, er truet af mindsket fiskebestand som følge af varmere have. Samtidig er infrastrukturen,

TEMA: FREMTID

dyre- og plantelivet samt beboelsesområder truet af de stigende vandstande.

Men i takt med at indlandsisen, der dækker 80% af landet, skrumper på grund af varmere temperaturer, og det i højere grad bliver muligt at foretage kommerciel sejlads i et stadigt mere isfrit hav, kan Grønland potentielt stå over for en ny æra med høj økonomisk aktivitet. Ifølge en undersøgelse foretaget af US Geological Circum-Arctic Survey findes 13% af verdens uopdagede olie og 26% af den uopdagede naturgas omkring Arktis. Naturressourcer, som ikke tidligere har været tilgængelige. Det samme gør sig gældende med minedriften i Grønland, hvor nye depoter med diverse efterspurgte råstoffer er blevet tilgængelige.

De nye økonomiske muligheder har fået snakken om selvstændighed til at blusse op igen. Dette fik den daværende 47-årige formand for Grønlands Landstyre, Aleqa Hammond, til i 2014 at udtale, at hun forventede, at uafhængighed kom i hendes levetid.

HJERNEFLUGT

Da Aki-Mathilda Høgh Dam på Hotel Arctic i Ilulissat talte om, hvorfor det er vigtigt at inddrage unge grønlændere i landets fremtid, adresserede hun indirekte Grønlands demografiske og uddannelsesmæssige udfordringer. Selvom Grønland kan bryste sig af titlen som verdens største ø, tæller den grønlandske befolkning kun 56.000 personer. Derudover havde 63,1% af den grønlandske befolkning over 16 år i 2015 folkeskolen som højeste uddannelsesniveau ifølge Grønlands Statistik.

Den demografiske og uddannelsesmæssige udfordring bliver samtidig ikke mindre af, at mange veluddannede grønlændere bosætter sig i Danmark. I en rapport fra Grønlands Økonomiske Råd fra 2013 ses det, at godt 14.000 grønlændere, der bor i Danmark, men er opvokset på Grønland, har et højere uddannelsesniveau end den grønlandske befolkning i Grønland. Dette er særligt problematisk i forhold til den yngre generation, der i højere grad lader sig uddanne, men ikke altid vender tilbage til Grønland. I perioden 2004-2014 var der i gennemsnit 390 grønlandske studerende, som var indskrevet ved en videregående uddannelse i Danmark. Samtidig viste en rapport fra Departementet for Uddannelse og Forskning på Grønland fra 2012, at det i perioden 1980-2010 kun var 53,4% af de unge grønlændere, der havde taget en uddannelse i Danmark, som vendte tilbage til Grønland.

Fortsættes på side 38

”Jeg tror, at der er en del unge, der studerer i Danmark, som måske føler, at der er for mange problemer i Grønland, og det gider man ikke tage tilbage til”, fortæller Aki-Mathilda Høgh-Dam, da MED ANDRE ORD møder hende på Kommunehospitalet. Med sit lyse hår og blå øjne møder hun tit uforstående blikke blandt danskere, når hun siger, at hun er fra Grønland.

MELLEM FORTIDEN OG FREMTIDEN

Aki-Mathilda Høgh-Dam kommer ud af en dansk-grønlandsk familie, men hun har boet hele sit liv på Grønland, hvor hun fra en tidlig alder involverede sig i det grønlandske samfund. I fire år var hun en del af UNICEF-projektet NAKUUSA, der arbejder for børns rettigheder og mulighed for at blive hørt i et samfund, hvor en tredjedel af børn mistrives ifølge Unicefs egne tal. Da hun startede på Institut for Statskundskab, fik hun et studiejob for den tidligere formand for Grønlands selvstyre, Aleqa Hammond, og hendes parti, Siumut, i Folketinget. Hun er fast besluttet på, at hun bliver en del af de 53,4 %, der vælger at tage tilbage til Grønland, men hun forstår også den splittelse, som mange unge grønlændere kan befinde sig i, når de har afsluttet deres uddannelse.

”Der er selvfølgelig mange unge, som gerne vil hjem til deres familier. Men der er også en del, som efter at have boet i Danmark i seks år, begynder at føle sig hjemme her”, fortæller hun. ”Nogle studerende kan have fundet en kæreste og er begyndt at stifte en familie, og for andre kan Grønland måske føles lidt småt.”

Aki-Mathilda Høgh-Dam krediterer selv sit politiske engagement til hendes involvering i NAKUUSA, men hendes dansk-grønlandske baggrund har også sat sine spor på hendes syn på Grønlands fortid, og hvordan fremtiden skal være anderledes. Hendes danske aner har ikke kun givet hende det lyse hår, men har også givet hende en førstehåndsberetning om den forskelsbehandling, danskere og grønlændere har oplevet på Grønland.

”Min mor, der er grønlandsk, gik i en grønlandsk klasse på hendes skole, hvor lærerne slog børnene og til tider var fulde. Min far, som tilhørte en dansk familie på Grønland, gik i en dansk klasse, hvor lærerne var bedre uddannet og ikke opførte sig sådan.”

DANSK ELLER GRØNLANDSK

Den danske kolonisering af Grønland, og de spor den har sat sig, har ikke blot været medvirkende til, at mange generationer af grønlændere, herunder Aki-Mathildas forældre, har oplevet en daglig diskrimination på baggrund af etnicitet. Den har også efterladt en stor del af den grønlandske befolkning med tilknytning til både Danmark og Grønland med rødder og familier på begge sider af havet. For en del danskere med grønlandsk baggrund eller grønlændere med dansk baggrund er det derfor ikke lige til, hvorvidt man identificerer sig som grønlænder eller dansker, samt hvor man som ung grønlænder vælger at bosætte sig efter endt uddannelse. Dette er tilfældet for den 5. semester samfundsfagsstuderende, Aviaaja Willesen, som har grønlandsk far og en dansk mor. Hun har boet på Grønland i otte år som barn.

”Jeg gik i dansk klasse i Nuuk, så jeg taler ikke grønlandsk flydende. Jeg føler mig mest som dansker, men det er på ingen måde, fordi jeg skammer over min grønlandske baggrund”, fortæller hun, da MED ANDRE ORD møder hende i Café Kommunen på CSS. Hun er en af de mange danskere med grønlandsk baggrund, hvor idéen om at ”vende tilbage” til den arktiske ø virker malplaceret. Da hun boede i Nuuk, blev hendes familie omtalt som 'danskerne', da de hovedsageligt talte dansk mellem sig.

”Men jeg kan samtidig godt genkende følelsen af, at man som grønlænder kan føle sig forpligtet til at gøre noget for Grønland, især når man har en videregående uddannelse”, tilføjer hun og nævner, at hun som kommende gymnasielærer ikke vil udelukke at arbejde på et gymnasium deroppe i en begrænset periode.

Selvom Aviaja Willesen ikke ser sin fremtid i Grønland, har hun store håb for øen. Store dele af hendes familie bor der, og hun håber især, at den yngre generation, som hendes fætre og kusiner tilhører, vil blive bedre uddannet end tidligere generationer. Og det er allerede ved at ske, mener hun. Samtidig fortæller hun, at en af hendes søstre har planer om at flytte til Danmark, når hendes børn kommer i den skoleparate alder, da det danske uddannelsessystem har langt flere ressourcer end det grønlandske. Af den grund håber Aviaaja Willesen også, at den økonomiske vinding, som Grønland kan få, hvis der kommer gang i udvindingen af råstoffer, bliver brugt i uddannelsessektoren.

GØR SU-ÆNDRINGER DET PROFITABELT AT BLIVE?

Det er dog langt fra kun studerende med grønlandsk baggrund som Aki-Mathilda og Aviaaja, som er bevidste om vigtigheden af, at færdiguddannede grønlændere vender tilbage til Grønland. Det er en del af den officielle uddannelsespolitik for den Siumut-ledede selvstyreregering, Naalakkersuisut, at sikre, ”at grønland-

TEMA: FREMTID

> Der er helt sikker mange unge grønlændere, der tænker: Fuck, hvor er der mange problemer, det gider jeg ikke tage tilbage til
>
> *–Aki-Mathilda Høgh-Dam, statskundskabsstuderende*

ske studerende, der studerer i udlandet, har de bedste betingelser for at vende hjem efter endt uddannelse.".

Men denne plan er ifølge de grønlandske studerendes interesseorganisation i Danmark, Avalak (på dansk: Den, der er rejst), i fare for at blive saboteret af den danske regerings kommende SU-ændringer. Avalak, der blandt andet arrangerer jobmesser, som skal gøre de unge grønlændere bevidste om mulighederne på Grønland, har kritiseret Venstre-regeringen for, at de kommende SU-besparelser vil gøre det profitabelt for grønlandske unge at blive i Danmark. I forbindelse med, at uddannelsesstøtten på kandidatuddannelser bliver omlagt til et stipendium, er et beskæftigelsesfradrag for nyuddannede en del af forslaget. Dette forslag gælder dog kun for studerende, der finder arbejde i Danmark efter endt uddannelse. Ifølge Avalak kan det betyde, at endnu færre unge grønlændere vender tilbage, da der er en økonomisk gevinst i at blive i Danmark.

"Det hænger ikke sammen med Grønlands ønske om at få studerende tilbage til Grønland hurtigst muligt", udtalte formanden for Avalak, Marie Kahlig, 2. september 2016 til KNR, den grønlandske public service kanal. "Det er en indirekte måde at belaste den grønlandske økonomi, som i forvejen har det svært.". Det er den grønlandske minister for uddannelse, Nivi Olsen, ikke enig i.

"Jeg er ikke bekymret for, at de studerende ikke vil vende hjem, blot fordi de skal afdrage en mindre gæld", udtalte hun til KNR ved samme lejlighed.

"HVIS IKKE JEG, HVEM SÅ?"

Hvorvidt SU-ændringerne kommer til at forårsage, at flere grønlændere bliver i Danmark efter endt uddannelse, er endnu ikke til at vide. Men ifølge Aki-Mathilda Høgh-Dam kommer det til at kræve en mentalitetsændring i det grønlandske samfund, hvis unge grønlændere skal have lysten til at vende tilbage.

"Der er helt sikker mange unge grønlændere, der tænker: Fuck, hvor er der mange problemer, det gider jeg ikke tage tilbage til", fortæller hun om unge grønlænderes forhold til de mange udfordringer, som Grønland står overfor. Og der er problemer, det ved hun godt. Men Grønland bør ikke konstant sammenligne sig med Danmark, hvor enhver sammenligning aldrig vil falde ud til Grønlands fordel. I stedet mener hun, at grønlændere i højere grad bør kigge på de andre inuit-folk, som lever i henholdsvis det nordlige Canada og den amerikanske delstat Alaska, og som har haft lignede oplevelser i fortiden og står over for mange af de samme udfordringer i fremtiden. Der er flere ligheder mellem den fælles inuit-kultur, mens den danske og grønlandske kultur er meget forskellig. "Vi bør indrette os på en måde, som passer os, og som passer til vores kultur", fortsætter hun.

> Man kan godt få følelsen af, at hvis ikke jeg gør det, hvem skulle så?
>
> *–Aki-Mathilda Høgh-Dam, statskundskabsstuderende*

For Aki-Mathilda er det resterne af den koloniale fortid, som endnu spøger, når alt grønlandsk er mindre værd end noget dansk, selv blandt grønlændere. Hun mener, at grønlændere desværre bruger for meget tid på at nedgøre hinanden, en pointe som hun også adresserede i en hendes tale til konferencen "Next Step Greenland". Og når der er under 60.000 borgere i landet, er det derfor endnu mere nødvendigt at stå sammen om at løse fremtidens problemer. Det lille befolkningstal kan også give et ekstra pres på unge, veluddannede grønlændere som Aki-Mathilda for at være bannerførere for forandring.

"Man kan godt få følelsen af, at hvis ikke jeg gør det, hvem skulle så?" afslutter hun. Men som tilhørerne i konferencesalen på Hotel Arctic oplevede, er hun en af dem, som ikke stejler ved byrden. ♦

DIGITALISERING MED HOVEDET UNDER ARMEN

Digitaliseringen bæres frem af en ideologi, der dikterer, at vi konstant skal arbejde med computeren. Men OneNote, Wikipedia og PowerPoint gør os ikke klogere eller mere innovative. MED ANDRE ORD har mødt Jesper Balslev, der efterlyser en kritisk evaluering af digitale tiltag.

Af Anders Joensen

Digital læringsteknologi har ikke levet op til forventningerne, og eleverne bliver ikke bedre til læsning eller matematik af at bruge computere. Tværtimod tyder undersøgelse på, at jo mere computere inddrages i undervisningen, desto dårligere klarer eleverne sig i PISA-tests. Sådan lyder konklusionen fra en OECD-rapport, der evaluerer digitaliseringen af skolesystemet i OECD-landene.

Man kan ikke nødvendigvis tage resultaterne af en tværnational undersøgelse af folkeskoler og derudfra slå fast, at det samme gør sig gældende på Institut for Statskundskab. Imidlertid bør den ringe effekt af digital læringsteknologi for et øjeblik få os til at sætte telefonen på *flight mode* og tænke os grundigt om, før vi brainstormer i Google Docs. For var det egentlig Wikipedia eller PowerPoint, der lærte dig at forstå Thomas Hobbes? Eller var det i virkeligheden en tålmodig PTI-instruktor og en snak med læsegruppen, der fik naturtilstanden og Leviathan printet ind på din hjernebark?

AFFORTRYLLELSEN AF DET DIGITALE

Jesper Balslev er lektor på KEA og skriver ph.d. på RUC om netop sammenhængen mellem digitalisering og læring. I arbejdet med sin ph.d. har han gjort sig nogle ret interessante observationer om, hvordan vi taler om digitalisering her i et af verdens mest digitaliserede lande. Centralt står det faktum, at digital teknologi fremstilles som en one-size-fits-all-løsning, når snakken falder på digitale løsninger og implementeringen af disse.

”Der er en forestilling om, at det digitale skaber forudsætningerne for, at folk bliver innovative. Men det er da lidt mærkeligt, at man ikke differentierer og bare antager, at en iPad virker lige så godt i vuggestuen, som på pensionister der skal lære at spille guitar. Det er næsten umuligt at lave programmer, som inviterer til tænkning på et højere abstraktionsniveau, mens læring på lavere taksonomiske niveauer omvendt bedre kan understøttes digitalt.”

Computerprogrammer kan kun kodes til at give brugeren et vist antal handlemuligheder inden for nogle fast definerede rammer. På trods af denne begrænsning hersker der en myte om, at det digitale i sig selv gør brugerne mere innovative og bedre til at lære. Jesper Balslev fortæller, at der altid bliver henvist til *potentialet* i digitaliseringen, men at man glemmer at opstille helt almindelige kriterier, når man tager ny teknologi i brug.

”Forestil dig, hvordan man havde reageret i Danmark – en stolt industri- og håndværkernation – hvis man for 50 år siden havde sagt: 'Nu skal vi bare droppe det hele og køre helt vildt meget i automobiler, for det giver os nogle unikke kompetencer og færdigheder'. Det er jo en absurd måde at adoptere ny teknologi på!”

OPGØR MED DIGITALE UVANER

Hvis man antager, at det læringsmæssige potentiale i at bruge computere, projektorer og andet blinkende isenkram er begrænset, hvordan stiller det så studerende og undervisere på Institut for Statskundskab?

TEMA: FREMTID

> Det er jo en absurd måde at adoptere ny teknologi på!
>
> *– Jesper Balslev, lektor på KEA*

Et oplagt sted at starte er at tage et opgør med vanerne og udfordre os selv. Hvordan og hvorfor bruger vi den teknologi, vi har til rådighed? Det kan undre, at der til hver forelæsning sidder 230 studerende, som tankeløst hamrer en transskribering af underviserens slideshow ned i tastaturet, når forskning nu engang viser, at man husker bedre, når man tager noter i hånden. Samtidigt kan man spørge underviserne, om de bruger PowerPoint for de studerendes skyld eller for bedre selv at strukturere undervisningen på bekostning af de studerendes indlæring. Jesper Balslev fortæller, at han i sin egen undervisning bruger nogle ganske banale greb for at øge koncentrationsevnen hos de studerende.

> Hvorfor er det, at vi uden at tænke over det kan tænde og slukke for lyset, men ikke kan tænde og slukke for internettet i situationer, hvor det er direkte kontraproduktivt?"
>
> *–Jesper Balslev, lektor på KEA*

"Hvis vi skal gennemgå en central tekst, så beder jeg sommetider de studerende om at slukke computeren i 20 minutter. Jeg har aldrig oplevet studerende, som har en ideologisk forestilling om, at de skal være på hele tiden. Det er kun producenterne i Silicon Valley, der har det".

Helt i tråd med Jesper Balslevs eksempel peger en undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut på, at der er en positiv sammenhæng mellem skolelæreres negative indstilling til it, og hvor innovativ undervisningen er. Noget tyder altså på, at en kritisk indstilling til digitale virkemidler i undervisningen kan være frugtbar.

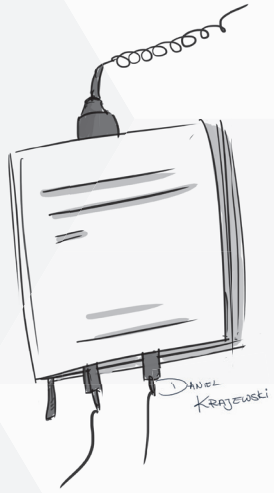

EN INTERNET-TERMOSTAT?

Man kan argumentere for, at koncentrationsbesvær er en utilsigtet konsekvens af digitaliseringen af læringsrummet. En af ulemperne ved computerens konstante tilværelse er, at man altid kun er to klik fra at forlade forelæsningen om budgetlægning i centraladministrationen til fordel for en virtuel verden af lolcats, Tetris og perifere venners feriebilleder på Instagram. Her peger Jesper Balslev på, at der er et innovativt potentiale i at tænke i regulering. Ligesom trafiklys og termostater er indrettet til at forbedre andre teknologiformer, bør man tænke i kreative justeringer af internet-outputtet.

"Vi kan alting på internettet, men vi kan ikke beskytte os mod de negative konsekvenser. Når det kommer til sikkerhedsseler, kloakering og trafiklys, har vi ikke noget problem med regulering, men der er noget ideologisk i det digitale, som bremser kreative justeringer. Hvorfor er det, at vi uden at tænke over det kan tænde og slukke for lyset, men ikke kan tænde og slukke for internettet i situationer, hvor det er direkte kontraproduktivt?" ♦

JAGTEN PÅ MAGTEN

”Nå, skal du så være politiker?”, er et spørgsmål, som de fleste statskundskabsstuderende er blevet konfronteret med en gang eller to. Og for nogle er det lige præcis det, der både er drømmen og planen. MED ANDRE ORD har opstøvet nogle af de studerende med politiske ambitioner.

AfLiv Bruun Rossander Sørensen

LAURA ROSENVINGE, 5. SEMESTER
KANDIDAT TIL BORGERREPRÆSENTATIONEN I KØBENHAVNS KOMMUNE
MEDLEM AF SOCIALDEMOKRATIET

Hvorfor har du valgt at stille op?

”Der ligger flere ting i det. Men jeg tror, at min største motivation er Husum. Jeg elsker Husum, og jeg elsker København. Her har jeg gået i folkeskole og i gymnasium. Det er her, jeg har boet hele mit liv. Jeg elsker virkelig denne by, og jeg synes faktisk, at lokalpolitik er rigtig interessant.

Har studiet haft indvirkning på din beslutning om at stille op?

”Jeg tror, at jeg ville være stillet op lige meget hvad. Men statskundskab giver mig nogle redskaber og noget selvtillid til at turde gøre det. Ellers tror jeg ikke, at jeg som 22 årig ville turde gøre det, hvis jeg ikke vidste, at jeg faktisk vidste hvordan skattesystemet fungerer. Det er meget at kaste sig ud i som ungt menneske.”

Har du nogle særlige talenter, som du gerne vil dele med vores læsere?

”Altså jeg er rigtig god til at drikke rødvin. Hjemme hos os har vi sådan en boks-rødvin stående, og den drikker jeg på en uge. Jeg er også god til at drikke øl hurtigt! Jeg kan ikke åbne svælget, men jeg kan gøre det ret hurtigt uden at åbne svælget. Man må gerne udfordre mig!”

Hvis du havde en superhelteevne, hvad skulle den evne så være?

”Jeg ville have en evne, så jeg kunne gøre folk, der var kede af det, lykkelige. Min evne ville være at sprede glæde! Ligesom hvis de havde røget en joint.”

ISABELLA ARENDT, 7. SEMESTER
KANDIDAT TIL FOLKETINGSVALGET I ØSTJYLLANDS STORKREDS
MEDLEM AF KRISTENDEMOKRATERNE

Hvordan har studiet påvirket dine politiske overbevisninger?

”Jeg tror, at fordi jeg begyndte i politik, før jeg læste statskundskab, så forholder jeg mig enormt kritisk til faget. Man lærer på statskundskab. at ting følger en opskrift á la ”Weber sagde, og sådan blev det”. Men i virkeligheden er der tusind faktorer, der spiller ind i det virkelige liv, som slet ikke er medtaget i statskundskab.”

Laura Rosenvinge. Foto: Eva Xenia Stokholm

Har du en holdning til debatten om antallet statskundskabere i Folketinget? Og hvordan har du det med selv at skrive dig ind i den tradition?

"Det er ikke et plus at have cand.scient.pol stående på CV´et i Folketinget, men lige netop i Kristendemokraterne er det faktisk positivt, fordi der ikke er særlig mange akademikere. Jeg giver ikke en rød reje for brok over, hvordan Folketinget er sammensat. Alle kandidater melder deres uddannelse, alder, køn og alt det der ud - det hele er offentligt tilgængeligt. Hvis det var vigtigt for vælgeren, havde de nok stemt en håndværker eller en kvinde ind. I virkeligheden synes jeg, at det er godt, at det ikke er vigtigt. Jeg vil jo langt hellere have, at man stemmer efter det politiske og er ligeglad med køn, alder og uddannelse."

Hvordan har din alder påvirket din beslutning om at stille op?

"Der er en forventning om, at når du er 23 år gammel, så tæller ens holdninger næsten ikke, men aldersdiskriminationen går jo ikke den anden vej. Det er en enormt nedværdigende holdning at have, at min holdning som 18 årig, 23 årig eller 64 årig ikke er lige god. Måske har ham på 50 år mere erfaring, men til gengæld har jeg måske flere visioner."

FREDERIK MÜNSTER, 3. SEMESTER
KANDIDAT TIL FOLKETINGSVALGET I SYDJYLLANDS STORKREDS
MEDLEM AF DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

Hvad motiverede dig til at stille op?

"Jeg tænkte: Lad mig stille op og se om vi ikke kan få vendt den her skude, for det tror jeg sagtens, vi kan."

Føler du, at studiet har rykket ved dine politiske overbevisninger?

"Der er jo nogle her på studiet, der startede ud som venstrefolk og nu er blevet radikale. Så jeg føler mig mere og mere som ham der, der skal repræsentere den borgerlige side i alle debatterne. Det bliver man altså træt af i længden. Men jeg tror, at dem omkring mig forstår, at jeg ikke gider tale politik hele tiden. Jeg vil også gerne bare nogle gange tale om at drikke bajere."

Hvordan har du det med fremstillingen af statskundskabere som onde djøfere?

"Jeg tror, at især folk ude på landet tænker på djøf'ere som de der onde skrankepaver. Men vi behøver jo ikke alle få en kommunal stilling, som konsulenter for kultur og fritid i Assens Kommune. Man kunne jo godt tænke sig, at statskundskabere i højere grad kunne komme ud i det private erhvervsliv i stedet for. Vi har alle sammen et fælles ansvar for at vise, at vi godt kan bruges til noget i samfundet."

Har du nogle særlige talenter, du vil dele med vores læsere?

"Hvad fanden er det jeg kan? Nåh ja, jeg kan binde en selvbinderbutterfly på 20 sekunder!"

Hvis dit liv skulle have en sang, hvilken sang skulle det så være?
"Det må næsten være "I´m Blue" med Eiffel 65."

SIGURD AGERSNAP, 5. SEMESTER
KANDIDAT TIL FOLKETINGSVALGET I KØBENHAVNS OMEGNS STORKREDS
MEDLEM AF SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Hvad motiverede dig til at stille op?

"Uddannelsesbesparelserne motiverede mig ret meget. For altså, jeg tror egentlig ikke på, at der er nogle unge mennesker, som mener, at det er en god ide at spare på uddannelse. Man er jo nødt til på den ene eller anden måde at kæmpe for sine egne idealer. Jeg tror ikke på, at vores generation er blevet meget mere højreorienteret. Jeg tror på, at vi er lige så venstreorienterede, som vi var i tresserne eller halvfjerdserne, og det skal vi tilbage til."

Hvordan har statskundskab påvirket din beslutning om at stille op?

"Det giver noget selvtillid at læse statskundskab, for man får en faglighed på mange forskellige områder, som bliver diskuteret politisk. Samtidigt får man også nogle metoder til at kunne sætte sig ind i meget forskellige problemstillinger. At læse statskundskab giver nok især selvtilliden til at tro på, at det, man siger, er godt nok. Det er ikke altid sådan, at de etablerede politikere har mere styr på fakta end en selv."

Hvordan har du det med at skrive dig i ind traditionen omkring statskundskabere i politik?

"Det er faktisk ikke særlig fedt at være statskundskaber og politisk aktiv. Man skal tit undskylde for sig selv.

Frederik Münster. Foto: Eva Xenia Stokholm

Men de to ting hænger jo sammen, for man har jo valgt statskundskab, fordi man er politisk interesseret i et vist omfang, og man er jo politisk aktiv, fordi man er politisk interesseret. Så det går selvfølgelig hånd i hånd, men det er ikke et plus ude i landet at være statskundskaber."

Har du nogle særlige talenter, du vil dele med vores læsere?

"Djævlespil! Djævlespil med to pinde har jeg trænet meget om sommeren. Djævlespil er nok det, jeg er bedst til."

KATRINE ROBSØE, 9. SEMESTER
KANDIDAT TIL FOLKETINGSVALGET I ØSTJYLLANDS STORKREDS
MEDLEM AF RADIKALE VENSTRE

Hvad motiverede dig til at stille op?

"Jeg har den tilgang til tingene, at man selv må gøre noget for at ændre tingenes tilstand, hvis man er utilfreds. Man er jo nødt til at stille sig selv til rådighed, ellers så kan man ikke rigtig tillade sig at blive ved med at brokke sig. Der er lige nu brug for, at der er nogle unge der også stiller op. Selvom Pia Kjærsgaard tordner lidt imod det, så synes jeg, at det er meget vigtigt."

Hvordan har studiet påvirket din beslutning om at stille op til folketingsvalget?

"Jeg synes, at der er for meget papirnusseri inde på studiet, og så har det i hvert fald været godt for mig at have politikken også. Det giver studiet mere mening. Jeg kender en masse, der også er inde i politik, men som bare læser noget andet. Men jeg må nok sige, at det bare er lidt nemmere, når man har et studie, hvor man taler om BNP som en naturlighed."

Har du en holdning til debatten, om hvorvidt statskundskabere er overrepræsenterede i Folketinget?

"Helt ærligt, så har jeg det nok sådan, at hvis der er flest, som stemmer på statskundskabere , så er det dem, der kommer ind. Når det så er sagt, så er jeg helt enig i, at det er skidt, hvis vi får et system, hvor du nærmest skal være statskundskaber for at kunne klare dig i politik. Men det kan også være en ulempe at have læst statskundskab, for du sætter virkelig dig selv i en boks."

Hvis du var en superhelt, hvilken superhelteevne ville du så have?

"Jeg ville vildt gerne kunne flyve! Eller kunne læse folks tanker. Det, tror jeg, kunne være ret brugbart."

JULIE FRØLICH, 5. SEMESTER
KANDIDAT TIL BORGERREPRÆSENTATIONEN I KØBENHAVNS KOMMUNE
MEDLEM AF SOCIALDEMOKRATIET

Har du altid vidst, at du ville ende i politik?

"Jeg har ikke altid tænkt, at det var det, jeg skulle – nærmere tværtimod. Jeg synes, at det var fedt at føre kampagne for andre, men at se sit eget ansigt på en plakat eller i en flyer virkede enormt grænseoverskridende. Og det er det stadig!"

Hvordan har studiet påvirket dine politiske overbevisninger?

"Jeg har været medlem af DSU og Socialdemokratiet siden jeg var 16 år. Studiet har ikke rykket ved mine politiske overbevisninger. Det har gjort mig klogere på, hvad jeg selv mener og måske især, hvorfor jeg mener det."

Hvordan har du det med, at der er forholdsvist mange statskundskabere i Folketinget?

"Som statskundskaber og akademiker i almindelighed er det vigtigt at være bevidst om, at vi er en gruppe. Statskundskabere i offentlige embeder skal tage deres ansvar meget seriøst både i forhold til inddragelse i almindelighed, men især også i inddragelsen af andre, der ikke ligner en selv."

Har du nogle særlige talenter, der ikke nødvendigvis har noget med statskundskab at gøre?

"Altså jeg kan twerke, det er jeg meget glad for. Jeg danser også jitterbug. Generelt danser jeg rigtig meget." ♦

TEMA:
FREMTID

AFTAGERPANELET: DIN JOBAGENT FRA VIRKELIGHEDEN

To gange om året mødes repræsentanter fra arbejdsmarkedet med institutledelsen og Studienævnet for at drøfte indholdet af statskundskabsstudiet. Forsamlingen bærer navnet Aftagerpanelet, og de er trætte af Fremdriftsreformen, magtesløse over for dit stressniveau og nysgerrige efter, hvordan de kan skaffe dig et job, når du er færdig.

Af Bjørn Ubbe Ebbesen

Hvis jeg fortalte dig, at der på Institut for Statskundskab er nedsat et Aftagerpanel, hvor repræsentanter fra arbejdsmarkedet mødes for at diskutere, hvad du skal lære på studiet, så ville du måske rynke lidt på brynene. Og hvis jeg fortalte dig, at Metroselskabet sidder med til møderne, og at de sætter pris på, at vi har sociologi, så ville du nok afkræve mig en forklaring. Det kan jeg godt forstå, for de færreste studerende kender til aftagerpanelerne, som siden 2007 har været en lovpligtig del af universiteternes opbygning. Faktisk har Institut for Statskundskab haft sit eget aftagerpanel lige fra starten, og i øjeblikket mødes medlemmerne to gange om året for at drøfte udviklingen på instituttet. Så hvem er disse repræsentanter fra arbejdsmarkedet?

EN BROGET FLOK RÅDGIVERE

Baggrunden for medlemmerne af IFS' Aftagerpanel spænder bredt. Ud over ledelsen på instituttet deltager repræsentanter fra organisationer så forskellige som it-virksomheden KMD, Beredskabsstyrelsen og Danske Regioner. Selv hos Metroselskabet, som også er en del af Aftagerpanelet, er der behov for statskundskabere, omend der da også skal lidt ingeniører til at få skabt fremtidens metrosystemer. Og så er du naturligvis også repræsenteret. For blandt ministerier, institutledelse og konsulentvirksomheder sidder din repræsentant fra Studienævnet, Rikke Regitze Nøhr Nielsen. Spørger man hende, er der ingen grund til at frygte, at erhvervslivet gennem Aftagerpanelet får magt over studiet.

"Vi bruger Aftagerpanelet til at få input. Vi går ind til dem og siger, at det kunne være en idé med de her fag, og så kommer de med deres kommentarer, så på den måde bruger vi dem lidt som rådgivere," fortæller Rikke.

Det syn på Aftagerpanelets rolle finder man også hos Metroselskabets direktør, Henrik Plougmann Olsen, der selv tog sin statskundskabsuddannelse i starthalvfemserne:

"Vi skal sørge for, at man ikke glemmer, at det er en universitetsuddannelse, og at man *Fortsættes på side 48*

på den anden side også har blik for, at folk selvfølgelig ikke skal uddannes til ingenting. Aftagerpanelet skal give nogle input, der ikke underminerer fagligheden, men sørger for, at der kommer flere jobmuligheder bagefter," siger han.

GENERALIST VERSUS FREMDRIFT

Et emne, der det seneste års tid har fyldt meget i Aftagerpanelet, er Fremdriftsreformen. Og selvom man kunne mistænke repræsentanterne fra arbejdsmarkedet for at presse på for at få os hurtigere igennem studierne, så er det en helt anden holdning, som formanden for Aftagerpanelet, rektor ved Frederiksborg Gymnasium, Peter Kuhlman, tager med ind til møderne.

"Samfundet har vel andre mål end bare, at bruttonationalproduktet skal stige. Vi skal vel også gerne have nogle mennesker, der trives med deres uddannelse og job. Aftagerpanelet kan jo ikke råbe Folketinget op i forhold til nedskæringerne på uddannelse. Vi kan kun se på, om de kandidater, vi sender ud, er tunet godt ind i det arbejdsmarked, de skal ud på. Samtidig skal vi fastholde den identitet og kvalitet, der er i statskundskabsstudiet," fortæller Peter Kuhlman.

Og kvaliteten i studiet er mere end bare god forståelse for metode, selvom man ofte har den opfattelse, at gode Stata-egenskaber er det eneste, som erhvervslivet efterspørger.

"Fag som Sociologi er også vigtige for statskundskabsstudiet, og vi er meget opmærksomme på vigtigheden af spændvidden i uddannelsen. Mit arbejdsliv har krævet, at jeg både kunne bruge statistik, og at jeg også har haft en forståelse for de gruppedynamikker, som jeg har lært om i Sociologi," forklarer direktør for Metroselskabet, Henrik Plougmann Olsen.

ANSÆTTELSESSAMTALER OG KARAKTERKOMPLEKSER

Men det kan være svært at finde overskuddet til at gå i dybden med Stata og Goffmann, når man ved siden af 12-talsambitioner på normeret tid skal skabe plads til et flot studiejob ved siden af. Det understreges blandt andet af studiemiljøundersøgelserne på instituttet. Undersøgelserne viser, at de studerende er pressede, og Henrik Plougmann Olsen er da også glad for, at hans studieliv ikke lå i Fremdriftsreformens skygge.

"Jeg er egentlig glad for, at jeg ikke er studerende mere. Jeg synes, at det er en smule kompliceret for jer. På den ene side har I en Fremdriftsreform, som siger, at I skal blive hurtigt færdige og nå nogle bestemte ting. På den anden side har jeg næsten aldrig siddet til en ansættelsessamtale med en nyuddannet, hvor man ikke har kigget til, hvilken erhvervserfaring vedkommende havde. Det er et dilemma, som den enkelte studerende nok er bedst til at navigere i," fortæller han.

> (...) et 7-tal er jo en glimrende karakter. De studerende på Statskundskab forventer hele tiden en tocifret karakter, men måske skal de skrue ambitionsniveauet lidt ned
>
> *–Peter Kuhlman, formand for Aftagerpanelet*

Heller ikke hos formanden for Aftagerpanelet finder man meget håb for, at Aftagerpanelet kan bidrage til at løse de studerendes kattepine. Peter Kuhlman mener dog, at de statskundskabsstuderendes høje ambitionsniveau er en af de knapper, som de studerende selv kan justere på for at komme problematikken til livs.

"Jeg sidder jo også i Ankenævnet og ser, at nogen klager over, at de har fået et 7-tal. Men et 7-tal er jo en glimrende karakter. De studerende på Statskundskab forventer hele tiden en tocifret karakter, men måske skal de skrue ambitionsniveauet lidt ned," siger Peter Kuhlman.

STATSKUNDSKAB A/S

Aftagerpanelet kan kun give gode råd til institutledelsen og Studienævnet. Men hvilke observationer i samfundet baserer de deres inputs på? En af de grund-

TEMA: FREMTID

læggende tendenser på statskundskabernes jobmarked er ifølge Aftagerpanelets formand, at det private erhvervsliv i fremtiden kommer til at tage flere friske kandidater, end det offentlige gør i dag.

> Jeg tror, at det er vigtigt, at man tilstræber, at universitetet er åbent mod omverdenen. Og det gør man med Aftagerpanelet *–Henrik Plougmann Olsen, direktør for Metroselskabet*

"Instituttets største udfordring er, at den offentlige sektor skrumper, og det vil sige, at arbejdsmarkedet for kandidaterne skifter. Tidligere har 60% været i den offentlige sektor og 40% i den private sektor, men man kan forestille sig, at de to tal skal byttes rundt, hvis vi vil bevare den høje beskæftigelse for kandidaterne i fremtiden," siger Peter Kuhlman.

Skal man tro den udvikling, så bliver Institut for Statskundskab i fremtiden også nødt til i højere grad at orientere sig efter erhvervslivets efterspørgsel. Og at lytte til den virkelig verden er generelt en dyd for universiteterne, mener direktør for Metroselskabet Henrik Plougmann Olsen.

"Jeg tror, at det er vigtigt, at man tilstræber, at universitetet er åbent mod omverdenen. Og det gør man med Aftagerpanelet. Den større udveksling mellem universitet og omverden, synes jeg, er en god ting. Også af hensyn til kandidaterne. For det er en måde at sikre sig, at de kommer ud og får job og bliver brugt. Det er vel også derfor, man lader sig uddanne," fortæller han.

Og leder man efter indsigelser hos Studienævnet mod dette perspektiv, skal man lede længe. Studienævnets repræsentant i Aftagerpanelet er nemlig enig i, at den inddragelse af arbejdsmarkedets interesser, som Aftagerpanelet er udtryk for, kan bidrage til den løsning af sociale og politiske problemer, som udgør instituttets målsætning.

"Der er jo også problemer i det private, og det er jo også en del af samfundet. Jeg synes, at det er en skam, hvis man gør studiet endnu mere teoretisk og fjerner praksis endnu mere," siger Studienævnets næstformand Rikke.

Næste år kan universiteternes aftagerpaneler fejre 10 års jubilæum. På Institut for Statskundskab er medlemmerne af panelet lykkedes med at sætte fokus på den kvantitative metode, og de har også forsøgt at værne om statskundskabens identitet som generalist-studie. Og selvom de færreste studerende i dag kender til Aftagerpanelet, så er der god grund til at lytte. Især hvis statskundskabernes fremtidige arbejdsgiver oftere vil have et navn, der slutter på A/S. ♦

FAKTABOKS

Eksterne medlemmer af Institut for Statskundskabs Aftagerpanel:
- Rektor Peter Kuhlman, Frederiksborg Gymnasium (Formand for aftagerpanelet)
- Direktør Adam Wolff, Danske Regioner
- Afdelingschef Henrik Kyvsgaard, Integrationsafdeling, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
- Afdelingschef Thomas Østrup Møller, Administrationsafdelingen, Justitsministeriet
- Projektleder Henrik Hjortdal, Center for Virksomhedsudvikling og Ledelse
- Konsulent Lotte Grünbaum, Lotte Grünbaum Consulting
- Direktør Henrik Plougmann Olsen, Metroselskabet I/S
- Formand Camilla Hersom, Danske Patienter
- Salgschef Jesper Juul-Jensen, Dansk Erhverv
- Lead Product Manager Louise Eff, KMD
- Risikokonsulent Jesper Laybourn Christensen Europæiske Rejseforsikring A/S
- Kontorchef Mads Ecklon Beredskabsstyrelsen

Repræsentanter fra Institut for Statskundskab:
- Mikkel Vedby Rasmussen, Institutleder
- Anders Berg-Sørensen, Studieleder
- Flemming Juelsholt, Institutadministrator
- Rikke Regitze Nøhr Nielsen, Studienævnets næstformand

Sekretær for Aftagerpanelet:
- Christian Hartwig Niebuhr

"STATEN ER IKKE ALTID BEDST TIL AT LØSE PROBLEMERNE"

Efter sigende kan Danmark både blæse og have mel i munden, hvis bare vi bliver bedre til at understøtte iværksættere. Men er vi gode nok til at løfte den opgave på Institut for Statskundskab? MED ANDRE ORD taler om market opportunities med en afhopper.

Af Anders Joensen

Er iværksætter-hypen gået hen over hovedet på Institut for Statskundskab? Mens SCIENCE, SUND og CBS understøtter studerende, der vil gøre idéer til virkelighed, sidder vi stadig og diskuterer, om det er aktøren eller strukturen, der er problemet. Anne Bach Stensgaard, tidligere studerende på Institut for Statskundskab, har taget konsekvensen af denne stilstand. Hun har foretaget det forbudte skifte til CBS, nærmere bestemt til kandidatuddannelsen i *Organizational Innovation & Entrepreneurship*. Anne indrømmer endda over for mig, at hun ofte præsenterer sig som statskundskabsstuderende, selvom hun har skiftet CSS ud med CBS. På trods af identitetskrisen er hun enormt glad for sin nye uddannelse – begejstringen lyser ud af øjnene på hende, når hun taler om sit igangværende projekt med at få folk til at gå i bæredygtigt tøj.

"Hvis jeg skulle løse den problemstilling udelukkende med min statskundskabsværktøjskasse, så aner jeg ikke, hvordan jeg skulle gribe det an. På Institut for Statskundskab synes man nok ofte, at staten skal løse problemerne, og det er jo ikke så mærkeligt. Men jeg tror egentlig ikke, at staten altid er den bedste til at løse problemer som dette."

Om begrebet *iværksætteren* siger hun: "En iværksætter er ikke nødvendigvis den, som kommer på en genial idé. Iværksætteren er derimod den, som kan tage idéen og gøre den til virkelighed. Iværksætteri handler enormt meget om *action* og om at turde løbe en risiko."

SOCIALT ANSVARLIG PROFIT

Der er dog også kapitalistiske slanger i CBS' iværksætterparadis. Ifølge Anne kan man godt blive lidt mæt af smarte vendinger som *value-chains* og *market opportunities.*

"Jeg har det svært med ideen om, at iværksættere alene handler efter forbrugerens problemer og ikke efter samfundets problemer. De to ting kan sagtens overlappe, men på CBS risikerer man nogle gange at opfinde behov og problemer hos forbrugeren i stedet for at se problemstillingerne i et større perspektiv."

Anne mener dog sagtens, at man kan forene social ansvarlighed og sorte tal på bundlinjen. Hvis man for eksempel forsøger at løse de problemer, som tekstilindustrien skaber, er det hendes overbevisning, at der er mere at hente ved at forsøge at ændre kundernes præferencer end ved at lave reaktiv statslig regulering.

FORRETNINGSFORSTÅELSE – ET FYORD?

Projekt- og Karrierevejledningen ved det. Anne ved det. Og du ved det måske. Men ved ledelsen egentlig, at det private erhvervsliv efterspørger cand.scient.pol.er

TEMA: FREMTID

med indsigt, i hvordan en virksomhed fungerer? Anne har i hvert fald svært ved at se, hvor Institut for Statskundskab understøtter iværksætteri og forretningsforståelse. Hvis vi taler om *det private* i undervisningssammenhænge, er det ofte en abstrakt kategori uden indhold. Anne fortæller mig om en oplevelse, som var skelsættende for hendes skifte til CBS.

> Det jo ikke er sådan, at statskundskabsstuderende bare forholder sig passivt og venter på at komme ud i et passivt job. *–Anne Bach Steensgaard*

"Til et debatmøde om kandidatuddannelsen i statskundskab understregede Lars Bo Kaspersen, at cand. scient.pol.er skal tage jobs i det private erhvervsliv. Og jeg spurgte ham så, om man kunne forestille sig, at de også *skabte* deres egne jobs. Til det svarede han, at de studerende, som går på statskundskab, ikke er den slags mennesker, som er interesserede i iværksætteri. Den slags mennesker skulle man ifølge ham til CBS for at finde."

Man skal dog ikke lede længe for at finde indikatorer på drivkraft hos de studerende på Institut for Statskundskab. Mangfoldigheden af foreninger og iveren efter at deltage i studiemiljøet vidner i al fald om et vist mål af skabertrang. Anne siger med et smil, at det jo ikke er sådan, at statskundskabsstuderende bare forholdet sig passivt og venter på at komme ud i et passivt job. Potentialet for iværksætteri med samfundssind er helt klart til stede på Institut for Statskundskab, men spørgsmålet er, om man fra ledelsens side er villig til at kultivere det?

BORGERE OG KUNDER ER DE SAMME MENNESKER

Hvad skal en statskundskaber egentlig kunne? Der er ingen tvivl om, at Instituttets uddannelser i deres nuværende form giver de studerende unikke indsigter og kvaliteter, som man ikke nødvendigvis finder på CBS. Verden kan heller ikke udelukkende bestå af iværksættere og entreprenante sjæle, og den danske centraladministration er ikke en start-up. Og vil man virkelig lære at starte sin egen virksomhed, kan man jo gøre som Anne og skifte spor. Hun peger dog på, at der kan være god fornuft i at udbyde uddannelser på Institut for Statskundskab, som gør studerende i stand til både at forstå komplekse samfundsmæssige problemstillinger *og* producere reelle løsninger på disse. Hos ledelsen lader der da også til at eksistere en bevidsthed om, at entreprenante cand.scient.pol.er er en efterspurgt vare på arbejdsmarkedet. Studieleder Anders Berg-Sørensen, som i øjeblikket arbejder på at ændre bachelor- og kandidatuddannelserne på Institut for Statskundskab, skriver i en mail:

"I mine tanker om en studieordningsreform indgår innovation og iværksætteri som dele af, hvordan kandidatuddannelsen og kandidaters arbejdsmarkedsparathed kan styrkes."

Skal arbejdsmarkedsparatheden styrkes i retning af det private, er der ifølge Anne meget at vinde ved at give statskundskabere viden om verden set med virksomhedernes øjne.

> Verden kan heller ikke udelukkende bestå af iværksættere og entreprenante sjæle, og den danske centraladministration er ikke en start-up. *–Anders Joensen*

"Der er jo et helt vokabularium, som vi ikke har på Statskundskab. Og hvis ikke man har en grundlæggende forståelse og respekt for virksomhederne, kan det blive vanskeligt at arbejde i dem eller samarbejde med dem. Derfor kan ledelsen på Institut for Statskundskab jo overveje at oprette et lille fag, hvor man lærer, hvordan verden ser ud fra det andet perspektiv."

Historisk har statskundskaberen beskæftiget sig med borgeren, og CBS'eren har beskæftiget sig med kunden. Imidlertid flyder det offentlige og private efterhånden mere og mere sammen. I en sådan situation kan der være klare gevinster at hente ved at erkende, at borgere og kunder i sidste ende er de samme mennesker. At den historiske skelnen ikke længere holder vand. En sådan erkendelse vil givetvis ændre statskundskaberens tilgang til løsningen af sociale problemer – og i samme omgang orientere statskundskaberen mere mod det private erhvervsliv. ♦

INTERVIEW MED IDA AUKEN

DA KUNSTIG INTELLIGENS INDTOG CHRISTIANSBORG

0-1-1-0-1. Alt tyder på, at algoritmer og Deep Learning kommer til at ændre måden, hvorpå jurister, økonomer og statskundskabere arbejder i magtens korridorer. Men hvor går grænsen? MED ANDRE ORD spørger tidligere minister og formand for SIRI-kommissionen, Ida Auken, om hendes syn på fremtidens embedsværk.

Af Anders Palm Olesen

"*Artificial Intelligence is potentially more dangerous than nukes*." – Elon Musk

"*I don't understand why some people are not concerned*." – Bill Gates

"*Success in creating AI would be the biggest event in human history… Unfortunately, it might also be the last.*" *– Stephen Hawking*

De højprofilerede dommedagsprofeter kræver ingen introduktion. Når tre af verdens mest visionære hjerner vågner i nattens mulm og mørke med svedsølet linned og pulsen pumpende af adrenalin, er det fra samme mareridt: En forarmet menneskehed gjort til slave af en ny verdenshersker, kunstig intelligens.

Ifølge de tre er vi ikke mange årtier fra at udvikle en kunstig intelligens, som sandsynligvis langt overgår den menneskelige. Barack Obama har til magasinet The Wired delt sin bekymring, om hvorvidt en fjendtlig kunstig intelligens kunne finde vej ind i det amerikanske atomvåbensystem: "If that's its only job, if it's self-teaching and it's just a really effective algorithm, then you've got problems."

DET LUGTER AF SCIENCE FICTION

Når departementschefen i Erhvervs- og Vækstministeriet, Michael Dithmer, i en nylig udtalelse til Altinget siger, "Vi tror, at *den digitale omstilling* kommer til at gå ret stærkt" og "Vi bliver nødt til at have folk, der kan forstå denne her nye virkelighed," er det ikke nødvendigvis med sveddryppende angst for menneskehedens endelig. Alligevel fornemmer man hos Dithmer en forståelse for, at den digitale omstilling (en vending som åbenbart stadig lever i Slotsholmens mørke drypstenshuler) ikke bare er trådløst internet og kalenderplanlagte skype-meetings. Derimod er det faktisk ved at være alvor – det der med omstilling. Hvorfor er disse ord kryptonit for djøferens og bureaukrataspirantens flossede karrierenerver?

VI ER ALLE FORTABTE

Den seneste teknologiske udvikling ser ud til ikke at nøjes med at bide hovedet af en række lavtuddannede jobområder (en naturlighed i den evigudviklende, kapitaliske verden, siger man). Ifølge Cevea er op mod 900.000 jobs – en tredjedel af det danske arbejdsmarked – i fare for at blive automatiserede inden for de næste tyve år. Og denne gang gælder det også de hvidkravede djøfere: Robotterne tager vores jobs.

Det var derfor med den samlede frygt af Musk, Gates og Hawking, at jeg greb knoglen og med rystende finger drejede nummeret på den eneste, som jeg vidste kunne berolige mig: Ida Auken. Hun er nemlig formand for den nyoprettede SIRI Kommission (navnesøster til Apples talende hjælper med den fløjlsbløde stemme), som skal agere fremtidens fyrtårn og guide Kongeriget gennem den teknologiske storm, som trækker sig sammen over vores hoveder.

Der er ingen ventemelodi, når man ringer til Ida Auken. Kun den tomme stilhed mellem det ene bip– og så fremtiden. Da jeg endelig hører hendes stemme i den anden ende af røret, flyver ordene ud af mig. Jeg må vide: Er du også bange?

Ida Auken: "Jeg er bekymret. Men jeg er også optimist. Jeg ser det som min pligt at tage de her meget store forandringer og få vendt dem til en fordel. Hvis ikke vi gør noget, er der måske en grund til at være bange."

TEMA: FREMTID

DEN KUNSTIGT INTELLIGENTE EMBEDSMAND

A: "Hvordan ville du som politiker have det med at blive vejledt af kunstig intelligens?"

Ida Auken: "Jeg har det fint med at kunstig intelligens kan være med til at understøtte vores beslutninger. Og jeg har det også fint med, at kunstig intelligens og robotter tager nogle af vores opgaver. Jeg bliver ikke glad, når de tager vores jobs, og jeg bliver ikke glad, når de tager vores ansvar. Nu har jeg selv siddet som minister og ved, at man leder et meget stort system. Det er vigtigt, at der sidder en, som kan redegøre for beslutninger, så det ikke bliver helt kafkask."

A: "Så fremtidens embedsmænd og politikere bliver ikke erstattede af algoritmer, men deres funktion bliver anderledes – og i virkeligheden bliver der måske frigjort ressourcer, som kan anvendes andre steder?"

Ida Auken: "Ja, det er meget præcist formuleret. Det er den vej, vi skal prøve at arbejde, og det kan vi håbe. Men jeg kan godt være bekymret for det modsatte. Vi havde en årrække, hvor det politiske håndværk ligesom blev… vi lagde det lidt fra os og sagde: Jamen økonomerne fortæller os, hvad der er det rigtige at gøre. Og så effektiviserede vi. Og vi centraliserede. Og i virkeligheden så glemte vi at spørge: Efterlader vi ikke en masse mennesker i landdistrikterne uden nogen muligheder? Har vi ikke et samfund, som er ved at gå over på midten? Alt det som ikke blev fanget i et økonomisk regnestykke. Vi fik ikke gjort vores arbejde ordentlig nok, og jeg er bekymret for, at data kan komme til at spille samme rolle, som økonomi har gjort. Altså som en videnskab der overtrumfer alle andre former for viden. Og overtrumfer politikerens fineste kunst: At have blik for mange interesser og prøve at forene dem til de flestes bedste."

FORDI VI BARE ER MENNESKER

A: "Men i lyset af automatiseringen har menneskeheden så ikke (måske for første gang i historien) muligheden for ikke længere at bekymre sig? At trække sig tilbage og koncentrere sig om at nyde frugterne af robotternes arbejde?"

Ida Auken: "Ja, det er jo den smukke version af det. Men jeg tror mennesker har brug for et formål. Jeg tror de har brug for at være til nytte på en eller anden måde. Hvad sker der med mennesker, hvis ikke der er brug for dem? Er vi så sikre på, at de vil bruge deres liv på gode, smukke, skønne ting? Man kan ikke overflødiggøre mennesker på den måde."

Jeg er midt i en opsummerende kommentar og skal til at indlede mit sidste spørgsmål, da Ida Auken afbryder:

Ida Auken: "Det er derfor vi har bureaukraterne! Det er fordi, I kan sætte jer ned og tænke de her ting ordentligt igennem. I skal fortælle mig, hvad det her betyder! Og med de ting der sker og finde vejen ud af det. Hvordan gør vi det her i praksis? Hvis nu intentionen er, at vi gerne vil have et samfund, hvor mennesker er en del af ligningen og har et formål – både med deres arbejde og deres liv. Hvad skal der så ske? Hvordan skal vi så tænke reguleringen og andre ting omkring den nye teknologi. Jeg er rigtig glad for, at I tager det op!"

EN SIDSTE TING

At tale så meget om fremtiden kan føles tungt og dystert. Til mit sidste spørgsmål er min stemme blevet en anelse dybere og mere alvorlig end ellers.

> Nej, jeg håber virkelig… Jeg tror rent faktisk hellere, jeg vil have Lars Løkke end en kunstig intelligens. Det vil jeg. *–Ida Auken, formand for SIRI-Kommissionen*

A: "Men Ida, hvis nu Lars Løkke i al hemmelighed bliver erstattet af en kunstig intelligens, ik'? Hvad gør vi så?"

Ida Auken: "Nej, jeg håber virkelig… Jeg tror rent faktisk hellere, jeg vil have Lars Løkke end en kunstig intelligens. Det vil jeg. Jeg vil have et menneske til at styre. Jeg vil ikke have en algoritme til at gøre det. Den må gerne give os nogle råd, men i sidste ende så tager vi beslutningerne."

Heldigvis giver Barack Obama et godt survival-tip til den dag, hvor den ondsindede intelligens endeligt vågner fra sin søvn – måske i form af Lars Løkke: "Right when you see it about to happen, you gotta yank that electricity out of the wall, man." Det råd er hermed givet videre. ♦

VI LÆRER AT OPRETHOLDE SYSTEMET FREM FOR AT UDVIKLE SAMFUNDET

I tider som disse, hvor vi er omgivet af politiske og demokratiske kriser, bør vi stille spørgsmålstegn ved dueligheden af vores politiske system. Men på selve studiet af politik, Statskundskab, forsøger vi hverken at kritisere eller udvikle systemet – vi opretholder det bare. Bør det virkelig være formålet med statskundskab anno 2016?

Af Emilie Reinhold Christoffersen

Hvordan bliver statskundskabere mest konkurrencedygtige til fremtidens arbejdsmarked i forhold til kandidater fra CBS? Det var hovedfokus, da en række nyudnævnte professorer på Institut for Statskundskab på Københavns Universitet tilbage i foråret diskuterede studiets fremtid. Ligeledes var introforelæsningen i faget International Politik for nylig et eksempel på, hvordan vejledning til det berygtede 12-tal samt spørgsmål som "kan vi blive hørt i det til eksamen?" fylder mere og mere i undervisningen. Dermed lader vi ofte karakterer determinere vores læring fremfor vigtigheden af og det interessante ved de forskellige fag. Men er det virkelig karakterer og fremtidige jobmuligheder, der bør være definerende for studiet af politik anno 2016? Nej, jeg mener derimod, at det, i en tid med enorme politiske og demokratiske kriser, er vores ypperste opgave på Statskundskab at gå forrest i udviklingen af det politiske system.

Verden skriger på nye politiske tanker. Vi har historisk mange humanitære katastrofer, hvoraf fire af FN kategoriseres som værende på det alvorligste katestrofe-niveau. 65 millioner mennesker er på flugt, hvilket er det højeste antal siden 2. verdenskrig. Siden 1980'erne har uligheden været stigende i både u- og ilande verden over. Politikerleden er voksende verden over, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved Brexit, Trumps popularitet i USA og nationalismens sejrsgang over Europa. I Danmark har vi sågar nået det laveste niveau af tillid til politikere i 25 år. Det er helt tydeligt, at vi har store politiske udfordringer, hvorfor jeg mener, at vi på studiet af politik bør gøre mere for at stille spørgsmålstegn ved vores system og udfordre det.

Størstedelen af færdiguddannede statskundskabere havner i embedsværket, og en del ender i interesseorganisationer eller som folkevalgte politikere. Faktisk har 22 % af vores politikere studeret statskundskab. Ergo udgør vi en relativt stor del af vores politiske system. Jeg tror, det er meget usundt for systemet, at vi har så mange siddende, der er opdraget til at tænke fuldstændig ens og opretholde systemet, fremfor at udfordre det. Flere fremtidige cand.scient.pol'ere kommer til at sidde i positioner, hvor de kan forhindre en eventuel ny finanskrise eller påvirke internationale konflikter. Derfor er nytænkning vigtigt.

Derfor vil jeg gerne starte debatten om, hvordan fremtidens Statskundskab bør se ud med disse bud.

MERE ALTERNATIV, KRITISK ØKONOMI

"I skal være langt mere kritiske (overfor økonomer). Problemet er, at de fleste tror, at økonomi er en eksakt videnskab som fysik eller kemi. Men mennesket har sin fri vilje, og ingen kan regne ud, hvad der sker i morgen." Sådan lød opfordringen fra den sydkoreanske Cambridge-professor, Ha Joon-Chang, for nylig i et interview til Politiken. Lad os på Statskundskab tage den opfodring til os. Eksempelvis ved at stille spørgsmålstegn ved vores økonomiske regnemodeller, som ligger til grund for udformningen af politik, stille spørgsmålstegn ved den økonomiske politik, der førte til finanskrisen eller den økonomiske politik, der er årsag til den stigende ulighed.

TEMA: FREMTID

> Verden skriger på nye politiske tanker
>
> *–Emilie Reinhold Christoffersen*

STIL SPØRGSMÅLSTEGN VED DEMOKRATIET

Tilbage i 1947 konstaterede den tidligere britiske premierminister, Winston Churchill, at "*Democracy is the worst form of government – except of all the others*". Godt 70 år senere fylder demokratikritikken ikke meget på Statskundskabsbacheloren – måske med undtagelse af et overfladisk politisk filosofikursus, PTI, på 1. semester. Vi har derimod flere demokrati-lovprisende kurser som Politologisk Grundkursus og Almen Statskundskab. Lad os turde udpege og diskutere demokratiets udfordringer og ulemper i tider, hvor disse er så synlige med hændelser som Brexit, Donald Trumps popularitet i USA og den voksende politikerlede.

FLERE OG BEDRE MULIGHEDER FOR OPHOLD UDENFOR INSTITUTTET

På pendanter til den danske statskundskabsuddannelse verden over er det obligatorisk at tage et semester – sommetider et helt år – af bacheloren i udlandet. Statskundskab på KU er derimod et af de studier i Danmark, hvor det er allersværest at komme på udveksling på bacheloren. F.eks. er vi kun 8 ud af ca. 270 på min årgang, der er taget på udveksling. Det skyldes, at man har så specifikke krav til, hvad bacheloruddannelsen skal indeholde, at kun få europæiske universiteter lever op til dette. Vi burde i stedet gøre en dyd ud af at have studerende, der kommer ud og har fået forskellig erfaring – eksempelvis gennem udvekslingsophold.

IKKE-VESTLIGE TÆNKERE SKAL PÅ PENSUM

Der er tænkt så mange politiske tanker verden over, så hvorfor skal vi holde os inden for et vestligt paradigme? Hvis vi nogensinde skal begå og forstå os politisk i en global verden, er vi også nødt til at studere den. Det vil jeg vove påstå, vi bedre gør ved at læse tænkere fra hele verden. Lad os derfor få ikke-vestlige tænkere på pensum.

VORES UDGANGSPUNKT ER FORKERT

De ovenstående kritikpunkter er nogle, som man mere eller mindre kan vælge at få opfyldt på kandidaten i Statskundskab. Så hvorfor bruger jeg overhovedet tid på at rejse denne kritik? Er det, vi lærer på bacheloren ikke bare vores politiske udgangspunkt, som vi så senere hen kan stille spørgsmålstegn ved og kritisere på kandidaten? Jo, og det er netop heri problemet ligger. For når vi vælger, at neoliberal økonomisk tænkning er udgangspunktet for økonomiundervisningen, når vi lettere ukritisk lærer om vores nuværende demokratiform som den bedste eller vælger at se alting fra et vestligt synspunkt, så er vi med til at fastlåse hinanden i den tankegang. Dermed begrænser vi også vores kritik af diverse teoriretninger til at være inden for samme paradigme. Derfor mener jeg, at hele statskundskabsuddannelsen bør være domineret af en langt mere kritisk kultur fra begyndelsen, i stedet for at vi lader det være op til de studerende selv, hvorvidt de ønsker dette på deres kandidat eller ej.

For når vi begynder at være kritiske ved at stille fundamentalt spørgsmålstegn ved det politiske system, er det også her, vi kan begynde og udvikle og forbedre vores samfund. Og det er nu engang det, studiet af politik bør handle om, fremfor kampen om topkarakterer og de mest prestigefyldte job. ♦

ET STYKKE HØJTBELAGT DANSKHED FRA KANTINEN

Udover at studere statskundskab og spille R. Kelly en gang for ofte som DJ til festerne i Kommunen, bijobber Jens som smørrebrødsanmelder på Instagram til sine følgeres store tilfredsstillelse. MED ANDRE ORD bad ham derfor om at afprøve kantinens smørrebrød og give det et par ord med på vejen.

Af Jens Madsen, selvudnævnt smørrebrødsekspert, tegninger af Daniel Krajewski

Højtbelagt smørrebrød opstod som fænomen i det bedre københavnske borgerskab i 1880'erne. Før det var smør på brød ikke noget, der var forbeholdt de bedre bemidlede, men blev tværtimod nydt af den brede befolkning dagligt. Værtshusene blev de første smørrebrødsrestauranter, der begyndte at servere alment smørrebrød til det arbejdende folk efter Næringsloven af 1857, som muliggjorde salg af forarbejdede madvarer på restaurationer. Næringsloven og det højtbelagte smørrebrød gik op i en højere enhed, og I kender selv resten af historien. Men hvordan repræsenteres denne danske madtradition i den store kantine i bygning 5?

ET NEDSLÅENDE UDVALG

Jeg havde glædet mig til at få et stort stykke med æg og rejer eller en roastbeef med remoulade og ristede løg. Men jeg måtte tage til takke med et sortiment, der bød på fiskefilet og en håndfuld nej-tak-stykker, da jeg en grå oktober-tirsdag trådte ind i den overfyldte kantine. Der var sprængt oksebryst, karrysalat, æg og tomat, en dyrlægens natmad og torskerogn. Hvor var flæskestegen, frikadellen og fiskedellen? Jeg kørte en *damage control*-strategi og valgte den store med fiskefilet og tre håndmadder med æg og tomat, sprængt oksebryst og en dyrelægens natmad. Fadølsanlægget lod jeg være i fred.

Vanen tro startede jeg ud med fiskefileten. Den var tør i kanterne, remouladen var fra tube, og tomatens indre var faldet ud på resten af madden. Da jeg fik klemt noget citron ned over madden, fik fordelt den veldoserede remoulade og bevægede mig væk fra den tørre kant, endte det faktisk som en god oplevelse. Til 23 kr. er det ikke noget dårligt køb.

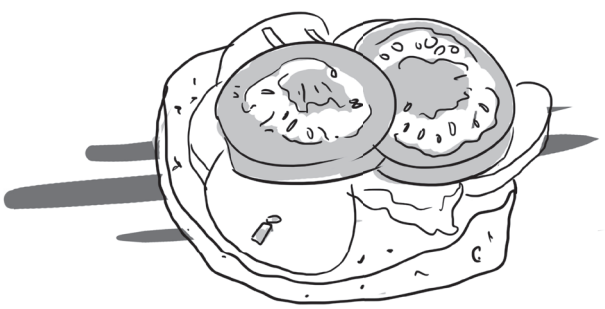

Næste mad i køen var æggemadden. En klassisk æggemad er formentligt den nemmeste mad i bogen. Den er god, så længe ægget har fået 9-10 minutter, blommen er lige fordelt på hele brødet, så man ikke sidder tilbage med store stykker kedelig hvide, og så længe der er tilpas med mayonnaise, så den ikke bliver tør. Punkt et: Ja. Punkt to: Tjek. Punkt tre: Nej. Der var sparet på mayo'en, og det havde de ikke behøvet. Madden var toppet med tomat, som fungerede fint. Så kommer vi til salatbladet, som jeg også glemte at nævne ved fiskefileten. Salatblade lægges under pålæg enten af dekorative årsager eller for at sikre, at brødet ikke bliver vædet af pålægget. Men æggemadden var hverken i fare for at

tage sig godt ud eller på nogen måde blive andet end tør. Derfor kan jeg simpelthen ikke se salatbladets eksistensberettigelse her.

EN LYSENDE POSTEJ-STJERNE I MØRKET

Anderledes succesfuld var dyrlægens natmad. Forholdet mellem den finthakkede leverdreng og saltkødet sad lige i skabet, og stykket var belagt med både sky, rødbede, rødløg og purløg. De havde undladt salatbladet, og det var jeg meget taknemmelig for. Til 8,5 kr. (der er mængderabat, når man køber tre) er dette bestemt pengene værd.

På de klassiske smørrebrødsrestauranter har man stykker, som er opkaldt efter kendte stamkunder. Hvorfor ikke gøre det samme i kantinen bare med ansatte på CSS? Personligt er jeg ikke stor fan af hverken saltkød eller leverpostej, men det fungerer jo godt sammen. På samme måde synes jeg, at teori om organisationsfelter og historier om parcelhuse hver for sig lyder ret kedeligt, men Peter Dahler-Larsen sammensætter dette umage par til at skabe både god og underholdende undervisning. Så hvad med Peter Dahler-Larsens natmad? I bruger den bare, Simply Cooking.

Det sprængte oksebryst var til den tørre side. Der var for meget pickles i forhold til peberrod, den syltede agurk var død, og der var et salatblad. Oksekød som smørrebrødspålæg kommer i mange afskygninger, og ikke alle er lige vellykkede. Ida Davidsen har eksempelvis et stykke, som er opkaldt efter stjernekomikeren og jetset-klubkongen Casper Christensen. Dette stykke er basalt set bøf-bearnaise med kartofler på en skive rugbrød og på trods af dette, gik der et ramaskrig igennem det danske frokostland, da Politiken valgte at give madinstitutionen ét sølle hjerte. Anderledes succesfuld er restaurant Aamanns med deres rørte oksetatar, hvis ingredienser tilpasses efter sæsonerne. Den nydes ved festlige lejligheder på professorgangen og af Kirsten Birgit Schiøtz Kretz Hørsholm. Sæsontænkning er dog ikke med i overvejelserne, når det kommer til smørrebrødet i kantinen. Det eneste tidsmæssige aspekt, jeg bed mærke i, var antallet af dage den syltede agurk tilsyneladende havde ligget på det sprængte oksebryst.

KANTINE, KEND DIT SMØRREBRØD

I bund og grund virker det til, at de vil én det godt i kantinen på trods af et par faldgruber. Jeg kunne godt have ønsket mig, at de havde valgt nogle typer af smørrebrød, som egner sig bedre til kantineformatet (her kigger jeg på jer; sprængt oksebryst og torskerogn), og at de droppede det forbandede salatblad. Men når det er sagt, var jeg positivt overrasket. Til anmeldelser af klassiske smørrebrødsetablissementer gør jeg normalt brug af en skala fra 1 til 6 snapseglas (fyldt til kanten med Rød Aalborg) og til mere nynordiske/moderne restauranter bliver dette udskiftet med 1 til 6 ramsløg. Men at anmelde kantinen på samme skala som Schønnemann, Palægade og Svinkløv Badehotel (ære være dets minde) ville være at gøre skade på alle parter. Derfor giver jeg kantinen 4½ sæt plastikbestik ud af 6 mulige. ♦

ANMELDELSE

KUNSTEN AT RETTE OP PÅ ET BESKADIGET RYGTE

Den skandaleramte, tidligere embedsmand Peter Loft har sammen med den tidligere departementschef, Jørgen Rosted, skrevet en bog om embedsværket. Ironisk? Måske, men ikke desto mindre er bogen af relevans for alle statskundskabsstuderende.

Af Randi Emilie Dahlen

Det er svært at åbne Peter Loft og Jørgen Rosteds bog, "Hvem har ansvaret? Revner og sprækker i det danske embedsmandssystem" uden at tænke på førstenævntes famøse indblanding i skattesagen om Helle Thorning-Schmidt og hendes mand Stephen Kinnock tilbage i 2010. Dette resulterede som bekendt i en meget offentlig fyring af Peter Loft.

Men han nåede trods alt at være departementschef i Skatteministeriet i små 18 år, så det kan dårligt benægtes, at han har en bred og unik viden om det danske embedsværk. Dette samme er tilfældet med medforfatteren Jørgen Rosted, der havde titlen som departementschef i Erhvervsministeriet fra 1993-2001.

FRA SVÆRT TIL SVÆRERE

Men at være departementschef er desværre ikke helt, hvad det har været, hvis man skal tro Loft og Rosted: Det er blevet langt svære at håndtere denne toppost. Bogen hævder, at ministeriets top står over for en stigende og mere kompleks arbejdsbyrde, som det danske embedsmandsværk ikke er designet til at håndtere. Årsagerne er mange, men det er især den større papirstrøm fra EU og et mere fragmenteret politisk landskab, som er en del af forklaringen.

Disse faktorer, blandet med det særlige danske kendetegn, at kun ministeren er politisk valgt, gør det noget nær umuligt for departementschefen ikke at agere politisk for at kunne være ministerens højrehånd. Nu forventes det, at departementschefen er en art omnipotent orakel, der har fuldstændigt styr på ministeriet, ministeren og styrelserne. Og udover at jonglere med samtlige offentlige enheder inden for det gældende ressortområde, skal han eller hun også have en særligt veludviklet evne til at håndtere alle de sager, der, som forfatterne udtrykker det, "bare opstår".

"Skattesagen", som Loft var involveret i, er derfor ifølge Loft og Rosted en uundgåelighed med det nuværende system. Andre skandalesager, som Eritreasagen i Udlændingestyrelsen i 2015 og rodet med Landbrugspakken i 2016, er ifølge forfatterene ikke et resultat af menneskelige fejl, men symptomer på systematiske problemer i embedsmandsværket.

Forfatterne argumenterer derfor for en nytænkning, hvor nogle særlige miniserielle rådgivere, en slags juniorministre, kommer og går med ministeren.

PLEASE, DR, LAV EN DOKUMENTARSERIE

"Hvem har ansvaret? Revner og sprækker i det danske embedsmandssystem" er således et vigtigt indspark i debatten om fremtidens embedsværk. Bogen har nogle velfunderede og relevante pointer, og tilbringer man som statskundskaber nogle timer i selskab med de to herres skriverier, kommer man helt sikkert ikke til at føle, at man har spildt sin tid.

Selve formidlingen af bogens budskaber kunne dog godt have brugt lidt ekstra hjælp fra en kreativ pen. Både Peter Loft og Jørgen Rosted har uden tvivl uendelige kompetencer inden for den offentlige administration, men desværre halter det lidt med den skriftelige fremstilling. Bogen er slet og ret kedeligt skrevet.

Derfor kan det undre én som læser, hvorfor de to forfattere ikke har valgt at alliere sig med en journalist eller lignede til at agere *ghost writer*. Har det rent faktisk været tilfældet, så burde vedkommende nok aflevere sit honorar tilbage. Det er dog ærgerligt at en bog, der har relevans for alle politisk interesserede dansker, er som en ørkenvandring uden vand i sigte.

Man kan derfor håbe på, at DR bruger bogen til at lave en dokumentarserie med nogle fede effekter og grafer. Bogens pointer fortjener nemlig at komme frem. ♦

FAKTABOKS

"Hvem har ansvaret? Revner og sprækker i det danske embedsmandssystem", Peter Loft og Jørgen Rosted, Gyldendal, 2016

INTERMEZZO

NÅR STATSMÆNDENE DIGTER

Digte kan brage ind i politikkens verden. De kan sågar udløse diplomatiske kriser mellem lande. Men pilen kan også gå den anden vej. Fra politikkens verden til poesiens. Statsmænd har siden antikken viet både tid og tanke til digterkunsten. Og det er de fortsat med at gøre frem til i dag.

MED ANDRE ORD bringer her et intermezzo i statsmandspoesiens tegn. Vi har mødt litteraturforsker og -anmelder Erik Skyum-Nielsen til en samtale om poesiens sprog, og sammen med ham har vi set nærmere på tre stykker konkret statsmandspoesi.

INTERMEZZO: NÅR STATSMÆNDENE DIGTER

POESI – EN MODSTANDSSTRATEGI I SPROGET

Poesi er ikke skabt til at blive spændt for magtmenneskers vogn, siger litteraturforsker Erik Skyum-Nielsen til MED ANDRE ORD. Men poesien og det politiske sprog kan stadig mødes. Visse steder.

Af Philip Larsen

Der er en rytme i sproget. *Kasper, Jesper, Jonatan*. Vi kommer ikke uden om den. Den er der. *Rina Ronja Kari*. Og den var der, da Svend Auken tilbage i starten af 90'erne stod på Folketingets talerstol og messende sagde, at Schlütter-regeringen ville være faldet, hvis det ikke havde været for *hr. Glistrup, hr. Voigt og hr. Glensgaard*. Fremskridtspartiets daværende overløbere og frontfigurer.

Jeg sidder på et kontor på Amager. Over for mig sidder Erik Skyum-Nielsen. Han er litteraturforsker og -underviser på Københavns Universitet. Det er ham, der er i gang med at fortælle om rytmen i sproget, og det er ham, der nævner de retoriske klangfigurer i Svend Aukens tale. Vi er mødtes for at tale om poesi og politik – og for at se lidt nærmere på noget af den poesi, der udgår fra politikkens verden: statsmandspoesien.

Det er ikke nogen nyhed, at store statsmænd gennem tiden har forsøgt sig udi digterkunsten. Cicero var der. Goethe var der selvfølgelig også. Og formand Mao holdt sig heller ikke fra pennen og papiret. Men også i vores samtid har personer på store politiske poster givet sig i kast med poesien. Nogle gange endda på ganske alvorstunge baggrunde. Det er disse digte, det skal handle om. Hvad fortæller de os, og kan poesiens sprog føje noget til politikkens ditto?

INTET SÆRLIGT SPROG

Forud for vores møde har jeg sendt Erik Skyum-Nielsen en lille stak af statsmændenes digte. Dem vender vi tilbage til. For der er behov for at få et fastere greb om poesiens sprog, før vi går til de konkrete digte. Jeg har derfor lagt ud med at spørge litteraturforskeren, hvad der er det særegne ved poesiens sprog.

"Poesien har ikke noget særligt sprog," svarer han prompte. "Den har det sprog, som vi alle har. I den forstand er poesien – og litteraturen i det hele taget – den kunstart, som man ville kalde mest demokratisk. Den er hamrende billig at producere. Alt, man behøver at have, er et sprog," fortsætter han, inden han tager fat på det med rytmen i sproget.

"Selvfølgelig har poesien også nogle definitioner. Jeg vil pege på tre grundlæggende kendetegn. Poesien rummer for det første et sammenstød mellem mening og musik. Den har en rytme i sig, som udfordrer meningen. Vi kan sige, at poesien er en kamp eller en kampplads, hvor musikken slås med sætningen om herredømmet. For det andet er poesien en tale, der henvender sig til nogen eller noget, som ikke er der. Det kunne eksempelvis være døden eller den elskede. Poesien er ikke underlagt de samme rammer som almindelig kommunikation, hvor vi har en afsender, en modtager og et medie. Den tredje egenskab går på, at poesien siger ting, der strengt taget ikke kan siges. Den opererer med modsætninger, selvmodsigelser og paradokser. Man kan sige, at *morgenen kommer dig i møde i dugvåde sko*, men det er i grunden noget sludder, for morgenen er ikke en besjælet figur."

RYTMISKE EFFEKTER OG KLANGFIGURER

Sammenstød af mening og musik. Påkaldelse af det, der ikke er til stede. Og masser af selvmodsigelser. Litteraturforskerens tre poesidefinitioner kunne snildt være en frisk antitese til en bog om den gode opgave. Eller de kunne tjene som lysende advarsler for en politiker, der gerne vil slå igennem. For de ligger milevidt fra medieverdenens påbud om at kunne formulere sig klarest muligt på kortest tid – og helst med en veldefineret vælgergruppe for øje. Men kan poesiens sprog alligevel ikke føje noget til politikkens, spørger jeg Erik Skyum-Nielsen.

"Hvis det politiske sprog helst skal være entydigt, udelukker det den paradoksale tale, og hvis det politiske sprog skal være henvendelse fra nogen til nogen i den hensigt at blive forstået, kan vi ligeledes udelukke den tomme henvendelse. Og så har vi kun sammenrendet af mening og musik tilbage," svarer han og bringer Svend Auken på banen:

"En politiker kan sagtens benytte sig af retoriske forstærkere, rytmiske effekter og klangfigurer. I så fald står poesiens grundelementer også til disposition i den politiske sprogbrug. Vi så det eksempelvis hos Svend Auken."

Rip, Rap, Rup. Eller: *Hr. Glistrup, hr. Voigt og hr. Glensgaard*. Princippet er overordnet set det samme. Taleren bruger sproget til at skabe rytmiske effekter og klangfigurer. Pointer understreges med sproglig slagkraft. Det var det, Svend Auken gjorde, da han – som indledningsvist beskrevet – stod på Folketingets talerstol i starten af 90'erne og gav udtryk for sin utilfredshed med Fremskridtspartiet opførsel. Med hr. Glistrup, hr. Voigt og hr. Glensgaards opførsel.

EN MODSTANDSSTRATEGI I SPROGET

Selvom to af poesiens hovedelementer flugter dårligt med det politiske sprog, har det imidlertid ikke skortet på magthavere, som gennem tiden har forsøgt at slå plat på poesien. Tag bare det utal af konger og kejsere, der har hyret hofdigtere for at lade sig hylde af dem.

Poesien er imidlertid ikke til for at blive spundet for magtmenneskers vogn, siger Erik Skyum-Nielsen:

"En digter må selvfølgelig selv bestemme, hvad han vil lade sig bruge til, og hos hvem han vil sætte sine ord i tjeneste. Men erfaringen viser, at propaganda og agitation kun forløser en lille del af poesiens samlede potentiale."

"Det er vigtigt at huske på, at poesien også gerne definerer sig ved en bortvendthed fra samfundet. Den bruger det almindelige sprog til at vende sig væk og yde modstand. Poesien er en modstandsstrategi i sproget."

– Og hvad kan vi bruge den modstand til?

"Jeg forestiller mig, at poesien kan indføre en slags sproglige opmærksomheder hos den, som læser og lytter. Den kan gøre en i stand til at formulere sig mere åbent og kreativt, udstyre os med en sans for paradokser og for nye muligheder. Man kan lære at tænke sig bedre om ved at lade digtet tænke i ens hjerne," svarer Skyum-Nielsen.

DIGTE OG DIPLOMATISKE KRISER

Vi skal til det med digtene. De konkrete digte, dem, jeg har sendt litteraturforskeren forud for vores møde. De ligger foran mig i en lille bunke ved siden af papiret med interviewspørgsmål. Og jeg kan se, at også han har printet dem ud. Jeg tapper på dem med fingeren. "Skal vi starte med Johnson?" spørger jeg og får et bekræftende nik igen.

Johnson. Boris hedder han til fornavn. Den kluntede brexitfortaler og nuværende britiske udenrigsminister. Det er hans verselinjer i form af en såkaldt limerick, der ligger øverst i bunken. Johnsons limerick indbragte ham en præmie på 1000 pund og titlen som vinder af *The Spectators* poesikonkurrence tidligere på året. Det var ikke en hvilken som helst konkurrence. Den handlede nemlig om at svine den tyrkiske præsident Erdogan mest muligt til. Og ikke bare fordi man kan. Men fordi redaktionen på *The Spectator* ligesom resten af verden havde været vidne til, at Tysklands kansler Merkel ville slæbe en komiker i retten for at have fornærmet Erdogan i et smædedigt nogle uger forinden. *Gedeknepper* havde komikeren kaldt Erdogan, og det var faldet den tyrkiske præsident for brystet. For den slags siger man ikke om store mænd – og vupti, et styks diplomatisk krise mellem Tyrkiet og et Tyskland, der havde brug for tyrkernes samarbejdsvilje i håndteringen af flygtningekrisen. Resultatet? Et forsøg på at hive en komiker i retten og dermed et knæfald for en autoritær leder og en knægtelse af ytringsfriheden, mente The Spectator.

Digte kan altså udløse diplomatiske kriser, og forsvaret for ytringsfriheden kan få større statsskikkelser til tasterne. Det er dog ikke kun Boris Johnson, der har grebet til poesien i kampen for grundlæggende frihedsrettigheder. Også den tjekkiske landsfader, Václav Havel, brugte poesiens krøllede sprog til at råbe op i det gennemcensurerede Tjekkoslovakiet. Digt nummer to i bunken stammer således fra Havels hånd og er fra tiden kort efter, han var med til at stifte *Charta 77* og underskrive en erklæring om grove menneskerettighedskrænkelser i landet. En modstandskamp, der kostede ham flere år bag tremmer.

GRÆNSER FOR EU-SPILL-OVER

Med det tredje og sidste digt i bunken vender vi blikket mod Belgien og Bruxelles. EU breder sig, siger man. I fagjargonen kalder man det som bekendt *spill-over*. Bægeret flyder over og spreder sit indhold ud over andre områder. Det gælder bestemt også bægeret med blæk i Bruxelles. Først var der de tørre samarbejdserklæringer. Så kom de kryptiske direktiver og de tusinde hyldemeter af paragraffer og domsafsigelser. Og på et tidspunkt var der så en, der tænkte, at han da også kunne bruge blækket til at skrive et par haikudigte. Han skulle siden hen vise sig at blive EU's første præsident, også selvom det vist nok ikke var noget, han havde specielt meget lyst til. Herman van Rompuy er navnet på denne skikkelse, og hvis vi kort skal foregribe Erik Skyum-Nielsens haikuanalyse, kan det siges meget klart: Her er vi stødt på en meget klar grænse for, hvor langt vi bør tillade EU at udbrede sig.

Det er nu på høje tid at tage fat om digtene. Dem har vi trykt på de næste seks sider, og under dem kan man selvfølgelig læse Erik Skyum-Nielsens fagkyndige kommentarer. Der er en rytme i sproget, det ved vi, det har vi slået fast. Spørgsmålet er nu, om statsmændene kan holde takten? Bedøm selv – eller lad litteraturforskeren hjælpe dig lidt på vej. God fornøjelse, kære læser! *Fortsættes på side 62*

There was a young fellow from Ankara

Who was a terrific wankerer

Till he sowed his wild oats

With the help of a goat

But he didn't even stop to thankera.

– Boris Johnson, 2016

"ROS TIL ET DUMT SVIN"

Litteraturforsker og -anmelder Erik Skyum-Nielsen vurderer Boris Johnsons limerick.

- Fortalt til Philip Larsen

"Hvis vi går rent formelt til limericken, så er Boris Johnsons digt en rigtig limerick. Limericken kræver en række betingelser opfyldt: Vi skal have fem verselinjer, og rimene skal hedde AABBA. Det vil sige, at første og anden og femte linje skal rime, og at tredje og fjerde verselinje skal parrime. Derudover skal der være et rytmisk skift, sådan at vi i de parrimende linjer har en daktylisk rytme, mens vi har en friere rytme i de øvrige vers. Rimene *skal* være skæve. Hvis de er regelmæssige, er det en dårlig limerick. Et eksempel på et regelmæssigt rim finder vi i parret *Vanløse/Ganløse*. Og så skal første verselinje i øvrigt helst slutte med et stednavn.

Det gode ved Boris Johnsons vinderdigt er, at det faktisk opfylder kravene til et rigtig godt femlinjet digt i traditionen. Altså *ankara* og *wankerer*, de rimer – og så alligevel ikke helt. Og *oaks* og *goat* er et skævt rim, mens *thankara* nærmest er et til lejligheden opfundet ord, og samtidig er det jo også engelsk slang. Så jeg synes, at det er et flot digt.

Det er også vigtigt at bide mærke i, at Boris Johnsons digt faktisk ikke handler om Erdogan. I hvert fald ikke formelt. Der står *there was a young fellow from Ankara*. Erdogan er ikke *a young fellow*. I den forstand er det et frit digt, men det er klart, at konteksten i voldsom grad kommer til at definere læsningen af digtet. Det er jo genialt, at han holder sig til limerickens konventioner og regler og skriver en skidegod limerick samtidig med, at han får talt ind i situationen. Så jeg mener, at det var en helt fortjent vinder, *The Spectator* fandt ved den konkurrence. At jeg så i en helt anden sammenhæng synes, at Boris Johnson har gjort mig og Europa stor skade, er en helt anden sag."

– Så der er ros fra litteraturforskeren til det litterære bidrag fra Boris Johnson?

"Ja. Ros til et dumt svin."

– Må jeg citere dig for det?

"Ja. Det forfærdelige er jo, at det primitive ved Boris Johnson også er det, som bringer hans digt helskindet i land."

DIGTETS OPRINDELSE:

Boris Johnson vandt med sit digt konkurrencen *President Erdogan Offensive Poetry Competition*, som tidsskriftet *The Spectator* udskrev i foråret 2016. Baggrunden for konkurrencen var ganske alvorlig. En tysk komiker havde fornærmet Tyrkiets præsident i et smædedigt. Digtet udløste en diplomatisk krise mellem Tyskland og Tyrkiet, hvor Erdogan forlangte, at komikeren blev retsforfulgt for sine skriverier. Hans ønske blev i første omgang imødekommet af kansler Merkel, som bad den tyske statsanklager undersøge mulighederne for at rejse tiltale. Merkels handlinger fik *The Spectator* til at udskrive konkurrencen. *Fortsættes på side 64*

The Little Owl Who Brayed

Wisdom's little owl brayed:
"How beautiful is rot's decay."
A pine grove bleated low:
"Come on, easy does it now."

A serpent hissed: "I love graveyard's bliss."
A flower extolled:
"Where ambitions pit your soul?"

Pines gushed: "Wise up."
Flower hissed: "Let it stink."

"You should never, it's true,"
calls motherland insistent,
"in twilight's advancing gloom
be the least resistant."

Pines shot: "Reason rots."
Flower shrieked: "Beauty reeks."

Serpent hooted: "The graveyard
is paradise, so tranquil and muted."

You should never, I cry,
in our nation's interest
beneath twilight's grimace
ever have to resist.
Dig in. Resist. Persist…

— Václav Havel, 1977
(oversat fra tjekkisk af D. Celone)

"VELGENNEMFØRT OG TILPAS GÅDEFULDT"

Litteraturforsker og -anmelder Erik Skyum-Nielsen vurderer Vaclav Havels digt "The Little Owl Who Brayed".

- Fortalt til Philip Larsen

"Det er et digt, som vi er nødt til at afkode. Et digt, som taler allegorisk – altså at politiske aktører og folkelige kræfter bliver omdøbt til dyr i naturen. Men digtet er også i sig selv velgennemført og så tilpas gådefuldt, at det kan forstås på flere måder.

Jeg har læst en følgetekst til digtet, som er skrevet af ham, der har oversat digtet fra tjekkisk til engelsk. Han giver nogle nøgler til at forstå det. Blandt andet nævner han, at Havels digt er en kommentar til den politiske situation og det politiske klima i 70'ernes Tjekkiet. Et mobiliseringsdigt. Men jeg vil påstå, at Havels digt – ligesom Boris Johnsons – er et digt, der kan stå selv og læses uden den konkrete kontekst.

Den tyske filosof Theodor W. Adorno har sagt, at det samfundsmæssige ved et digt er måden, hvorpå digtet vender samfundet ryggen. Havel leverer for mig at se et stykke veludført politisk poesi, der får skabt et frirum fra den samfundsmæssige kontekst, som det er indlejret i. Og måden, det sker på, er gennem den paradoksale, billedforbrugende tale og gennem allegorien. Havels digt vender samfundet ryggen gennem sine sproglige virkemidler. Det giver på den ene side mulighed for at forstå digtet på flere måder. På den anden side giver det interessant nok også digtet mulighed for at tale tilbage til den samfundsmæssige kontekst, som det har adskilt sig fra i kraft af at være poesi."

DIGTETS OPRINDELSE:

Digtet stammer fra 1977. Oversættelsen er fra 2013. Vaclav Havel var en af de første talsmænd for den tjekkiske menneskerettighedsbevægelse *Charta 77*. Havel blev Tjekkiets første præsident efter sovjetkommunismens fald. Han tilbragte flere år i fængsel på grund af sine politiske aktiviteter. I 1970'erne var Havel en del af en gruppe forfattere og kunstnere, som forsøgte at undgå den omfattende censur i landet ved at udgive små foldere med forskellige former for undergrundslitteratur. *Fortsættes på side 66*

Three waves.
Roll into port together.
The trio is home.

The harvest is in,
And the trees are already thinning.
Evening nears.

The earth trembling
and buries mercilessly.
No Mother Earth.

– Herman van Rompuy, 2010

"EN LATTERLIG KLAMPHUGGER"

Litteraturforsker og -anmelder Erik Skyum-Nielsen vurderer Herman van Rompuys haikudigte.

- Fortalt til Philip Larsen

"Hvis du spørger mig som litteraturforsker, om jeg synes, at Rompuys haiku er gode, så er jeg voldsomt belastet af at have læst temmelig mange gode haikudigte. Når man – som jeg – på denne baggrund går til Herman van Rompuys digte, så må man bare sige, at her har vi at gøre med en latterlig klamphugger. Der er overhovedet ingen poetisk dybde i dem. Det er ren kaminunderholdning for en politiker, som kunne have brugt tiden til noget bedre. Digtene er tynde, og de er spændingsforladte. Et haiku skal jo have – på trods af sin korthed – en eller anden mærkværdighed i sig."

– Hvad kunne den bestå i?

"I det klassiske haiku skal der være en antydning af en sindsstemning, og der skal være en angivelse af – måske bare med en enkelt glose – hvor vi er henne på året. Her må jeg sige, at van Rompuys haiku ikke holder. I hvert fald med undtagelse af det, der hedder "the harvest is in", hvor man jo roligt kan sige, at han får årstiden ind. Men det er langt fra tilstrækkeligt til at gøre haikuet godt.

Og for det ikke skal være løgn, så skriver han jo også et haiku for at fejre tre EU-landes harmoniske samarbejde i en vis periode af EU's historie – digtet om trioen. Så begynder det virkelig at blive galt, for så bliver klamphuggeren med sit digt også et instrument for politikken. Klamphuggeren gør sig til rambuk for en politisk tankegang. Det er bare ulækkert at se på, synes jeg, og det har i øvrigt kun det fjerneste med et haiku at gøre."

DIGTENES OPRINDELSE:
Digtene stammer fra Herman van Rompuys udgivelse Haiku fra 2010. Herman van Rompuy var Belgiens premiereminister i 2008-2009. Efterfølgende fungerede han som præsident for Det Europæiske Råd, populært kaldet EU's præsident.♦

BLÅ BOG
Erik Skyum-Nielsen (f. 1952), mag. art. i nordisk litteratur 1974 fra Københavns Universitet. Fra 1974 til 1978 dansk lektor ved Islands Universitet. Siden 1978 fast litteraturkritiker ved dagbladet Information. Fra 2003 lektor i dansk litteratur ved Københavns Universitet. 2005-2010 provst ved Regensen. Har siden 1980 oversat over 60 litterære værker fra islandsk og færøsk.

SATIRE

FESTPAUSEN: SÅDAN FORLØB DIALOGMØDET

Fik tutorerne knipset deres vilje igennem, eller lykkedes det Mikkel Vedby at kølne deres vrede med varmt luft og girafsprog? MED ANDRE ORD var med til dialogkaffe, hvor Illuminati, sølvpapirshatte og pedellen Erwin stjal billedet.

Af Sofie Stubkjær Christensen og Rasmus Hjorth

Aulaen i bygning 35 fyldes langsomt op, mens de to repræsentanter for instituttets administration står ved katederet og fylder små hvide plastickopper op med den dampende brune samtaleorienterede væske. "Det er en teknik, jeg har lært af Özlem Cekic", udbryder Anders Berg-Sørensen stolt til MED ANDRE ORDs reporter og kigger op på stolerækkerne, hvor de sortklædte tutorer én for én tager plads. Tutorernes nyudklækkede aktivistudvalg har haft travlt med at udtænke kreative måder at manifestere deres utilfredshed på.

"Vi har alle iført os vores tutortrøjer som et statement. Vi tager dem ikke af, før der er fundet en løsning", udtaler et medlem af aktivistudvalget demonstrativt, mens han diskret prøver at fjerne noget indtørret ketchup fra trøjen. "Med dette ønsker vi blandt andet at sige: Se os. Se hvor mange vi er. Vi er rigtig mange. Vidste I godt, vi var så mange? Bliver I bange nu?", supplerer han og sætter sig ned på en af de forreste rækker.

Kaffen er nu hældt op, og tutorerne er kommet på plads. Den lavmælte indignerede hvisken fra den sortklædte menneskegruppe er som en anspændt summen for ørerne. En lyshåret tutorpige stirrer intenst på Mikkel Vedby. Hendes mund er en sammenbidt streg i hendes ansigt. Hun er en af de tutorer, der har taget protesten et skridt videre og på sin T-shirt tilføjet teksten *Tutor Opinions Matter*. Rundt om hende sidder de studerende og masserer deres hænder varme – klar til kollektivt knipseri.

"Vi er jo her i dag på grund af nogle hændelser til introgallaen, som I alle kender til. Jeg mener, at vi må starte med en begrebsafklaring: Der ikke er tale om et fest*forbud,* men en fest*pause*. Der er ikke problemer med festerne, men der er nogle klare udfordringer. Vi er ikke i konflikt – vi har lidt uoverensstemmelser. Vi skændes ikke – vi diskuterer. Og jeg er ikke vred – jeg er bare skuffet. Så, er der nogle spørgsmål"? Sådan starter Mikkel Vedby dialogen med udslåede arme og et stort tv-smil.

I salen skimtes med det samme paniske blikke, der vidner om en bekymring over, hvorvidt den nye institutleders retorik kan blive et regnskyl over de stude-

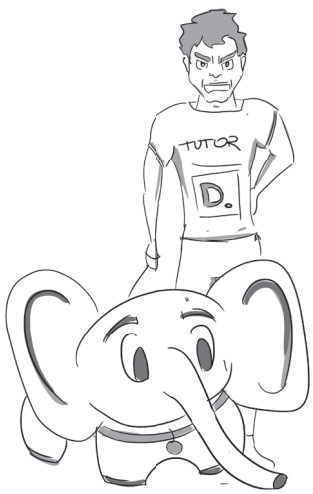

rendes planlagte hekseafbrænding. En tutor markerer. Den hårde hud på hans tommel- og langefinger vidner om mange år i tutorgruppen – den unge mand kan knipse i flere timer, inden blodvablerne sætter ind.

"Her i *tutorgruppen* vil vi gerne *vide*, hvorfor man *vælger* at straffe de studerende kollektivt?" siger han med et tryk på cirka hvert tredje ord, akkompagneret af et udslag med højre arm, som ifølge antropologien er et kendetegn på en tredjegenerationstutor. Stilheden brydes pludseligt af en storm af knips fra den sortklædte masse, og tutoren tilføjer med tryk på *hente* og *Jacquen*, at man trods festforbuddet stadig bare kan hente en øl i Jacquen.

Mikkel Vedby tager et par selvsikre skridt foran katederet, mens han hæver armene for at dæmpe larmen. Med en diplomatisk tålmodighed forsikrer han de studerende om, at der ikke er tale om en straf, blot faste rammer, ligesom der heller ikke er tale om en begrænsning af studiemiljøet, men en innovativ tænkepause. "Er de temafester ikke også ved at køre lidt i ring?", spørger han retorisk ud i lokalet.

En kutteklædt femtegenerationstutor træder ud af skyggerne bagerst i lokalet. Foran sit ansigt holder han et stearinlys, mens han taktfast hvisker "Ohm". Han repræsenterer en særlig del af tutorgruppen, der har været med længe før, at nogen statskundskaber havde hørt om heteronormativitet.

"Jeg vil tilføje, at vi på Statskundskab har et helligt broderskab, der må værnes om. Det her er større end dig og mig", messer han og peger på Mikkel Vedby. En gruppe andengenerationstutorer nogle rækker foran har vendt sig om for at knipse af denne tutorernes *grand old man*, der har set ting ske. Den hætteklædte tutor fortsætter nærmest hviskende: "Selv ikke dette festforbud kan hindre os i at mødes, måske i en park, og trampe på nogle kakerlakker eller leje en hest".

Efter referencen til dyrs centrale rolle i tutorkulturen har en euforisk stemning ramt den sortklædte tutorgruppe, hvis knipseri virker til at være gået i selvsving. Flere rejser sig og kigger mod Mikkel Vedby, mens de peger på deres tutortrøjer.

"Nu må jeres barnlige knipseleg stoppe. I har valgt at søge ind på Institut for Statskundskab, og hvis I vil være her, så må I tilpasse jer de akademiske værdier. Vi har en stolt kultur her, opbygget gennem generationer, for at leve i en læsesals stilhed og tage vores diskussioner i Ph.d-afhandlinger", udbryder Mikkel Vedby, idet han et kort sekund glemmer alt, hvad han har lært om konflikthåndtering og girafsprog.

En ung mand iført en sølvpapirshat og Illuminati-trekant tatoveret på underarmen rejser sig resolut. "Jeg mener, at der er noget lunkent over, at instituttets ledelse ikke frigiver overvågningsoptagelserne. Hvordan kan I så vide, at det er vores skyld?", siger han vredt og påpeger videre, at op til flere psykologer blev set med fakler i hænderne selv samme aften, som kabelafbrændingen fandt sted. Han afbryder sit eget argument ved manisk at indskyde: "Og hvordan kan I vide, det ikke bare er pedellen Erwin, der har framet os – han synes, at vi har været træls gennem en længere periode!"

Der går et gisp igennem forsamlingen, idet pedellens navn nævnes. Anders Berg-Sørensen kigger sig panisk over skulderen, hvorefter han med udspillede øjne lader sit blik løbe over de sitrende lysrør i loftet. "Tror du, han kan høre os?", hvisker han til Mikkel Vedby. "Erwin har selvfølgelig intet med det her at gøre!", nærmest råber Mikkel Vedby ud i lokalet, i håb om ikke at have provokeret instituttets allestedsnærværende lønarbejder.

Småsnak fylder salen. De studerende ser trætte ud, og flere sidder og ømmer sig over den seneskedehindebetændelse, som knipseriet har fremprovokeret i deres hænder. Der spores frustrerede miner over, at det i dialogen ikke er lykkedes dem at fremsætte ultimative krav, som for eksempel at nægte at læse de førsteårsstuderendes PG-opgave igennem, før festerne er tilbage.

Instituttets nye leder slænger sig selvsikkert på katederet og får ro i salen. "Jeg er enormt glad for, at vi i dag har stablet den her konstruktive dialog på benene. Det er et tydeligt symbol på vores gode samarbejde mellem jer som tutorhold og os i institutledelsen. Vi er tydeligvis enige om, at vi må tænke fremad. Være innovative. Og sammen skabe en bedre fremtid med et endnu bedre koncept for en sikker festkultur". ♦

ON THE CROSSROADS OF RUSSIA AND DENMARK

STUDYING POLITICAL SCIENCE IN TWO VERY DIFFERENT PLACES

As a Russian exchange student studying in Denmark, I have experienced two very different ways of studying. While "postmodern" is an ignored term in Russia, it is a mainstream approach at Danish universities. And that is just one of my experiences.

By Elya Suleimanova

Studying political science in the Russian education system, I suddenly noticed an alternative way, which brought me to the University of Copenhagen as an exchange student. The term "the grass is always greener on the other side of the fence" is a very popular saying in Russia and it is often used to cool down people's fascination of other countries. Having been on both sides of the fence, I can assert that the grass of education really differs a lot between countries.

MEETING NEW PEOPLE AS A RUSSIAN

Coming here, I didn't know what to expect. Is it good or bad to be Russian in Denmark? In other words, after the stamped phrase "I'm from Russia", I have been expecting reactions in the range from Vodka-Bear-Ushanka-Balalaika to suspicions of being a Russian spy. However, at least half of my expectations have not been proved.

After the first week with conversations with Danish and international students about their countries and their first impressions of courses, focusing mostly on Western world, I realized how much Russia deviates from it. For example, the Russian newsfeed can be quite similar to Jimmy Fallon's Show or the presidential debates in the United States in entertainment value. After all, stories about corruption of high authorities, arrests because of catching Pokemons in churches and tightening civil rights do not induce internal protests any more.

OH MY GAP

Students in Russia and Denmark enjoy quite various things during their studies. And the question is not only about the (lack of) freedom to drink beer in university's campus.

Russian academia is not really friendly to foreign languages. The consequence of that paradigm is a huge lag in academic knowledge. Translation takes time. For example, in Russia, Constructivism in International Relations was presented for us in just thirty minutes and characterized as an embarrassing postmodern approach – and postmodern is a swear word in my home university! Due to a course that I took at UCPH, I found out that Constructivism has been an enormously popular approach for more than twenty five years in the West. Surprise!

I have also observed that students in Copenhagen take the education process more seriously than my Russian classmates. In Russia, it is probably only during the time of exams that one might hear that a student has been being studying the whole week. I suppose that the roots of that self-responsibility lay in my other notice: Everybody here took a gap year before studying. So higher education in Denmark is a rational choice

> Constructivism in International Relations was presented for us in just thirty minutes and characterized as an embarrassing postmodern approach – and postmodern is a swear word in my home university
>
> *–Elya Suleimanova*

based on understanding what they want from life. In Russia – it's a blind choice. If you do not start studying for a bachelor's degree right after graduation, you'll face public reprimand or time in the army.

THEORY VERSUS PRACTICE

I am proud to say that I have a huge theoretical background from my home university. And it is not like: "You just need to read twenty pages of the book to get the idea". No, man, you have to read the books from cover to cover! This engagement in history of thoughts and theories empowered my ability to look at the world from different angles. However, during the three years of my bachelor, we hardly ever addressed the issues of actual Russian and International events. Practice is mostly absent from our courses.

The thing is that we are taught theory and history, and we are taught it properly. But when you want to write term papers about Ukraine or simulate Duma session on "Yarovaya law" – the answer is no. The explanation is simple: "It's too early to analyze this problem. We need to process what we have learned in order to be objective".

But do not think that Russian students are not adequate. It is just because in our country, humor is the most effective (and secure) way to talk about politics. That is why memes with Putin, Medvedev and Kiselev are so popular on the Internet. And that is why a lot of the workshops on current affairs at my home university turn into politically incorrect comedy shows. For example, we once had a business game, where I, as a Governor, was jailed because of a conspiracy towards me formed by alcohol companies and a prosecutor. This happened solely because I decided to pass a bill that was protecting the interests of citizens instead of companies.

> In Russia, humor is the most effective (and secure) way to talk about politics. *– Elya Suleimanova*

The business game was very useful. I suddenly understood how politics work – at least outside the EU.

IT'S NOT A ZERO SUM GAME

Denmark and Russia are truly diverse in the political science education process and its goals. But it's not a zero-sum game. Using different methods, they both raise critical thinkers, seeing through the curtains of political institutions. In Denmark, the University's authorities provide "liberal infrastructure" to study politics. In Russia, students try to do it on their own, using common sense and sense of humor, and try not to get lost in abstract theories and misconceptions. ♦

THE RESPONSIBILITY OF THE INTELLECTUALS IN TIMES OF POLITICAL CRISIS

Anti-liberal movements and populism from the far-right, fear of "strangers" and the return of war in Europe. People are alienated, anxious and disenchanted. What is the responsibility of the intellectuals? Reading Hannah Arendt and Hans Morgenthau helps. It is about moral courage and defending democracy.

By Alex Reichwein, Visiting Research Fellow

Arendt's and Morgenthau's backgrounds, in particular their life time and intellectual socialization in Germany in the 1920s and 1930s, the growing anti-Semitism, nationalism and fascism in Europe, and the lessons both Jewish refugees had learned from history made these two distinguished figures of the 20th century into *zoon politikon*, to speak with the language of Aristotle. During their whole life and academic career in the US, both emigrants feared another failure and end of democracy like in the Weimar Republic in the 1920s, and a new rising totalitarianism headed by a highly political and radical minority as a consequence of the disenchantment with politics in the Modernity. As a consequence, both thinkers, proponents of the Enlightenment and believers in humanity, progress and *intelligentsia*, pursued a critical and normative agenda, which is best summarized as *rescuing liberalism* and democracy from ideological, moralistic, self-righteous, half-hearted and xenophobic thought. In other words, both dialectic thinkers reflected on 'the political', the radical evil in human mankind, and the human condition of politics in times of dehumanization, technologization and bureaucratization in order to accomplish humanization, ethical universal standards of living together in a society and democracy.

BEING A PUBLIC CRITIC AND DEFENDER OF DEMOCRACY

> "We are intellectual street-fighters. So if we don't make clear on which side of the barricades we stand, we have failed." (Morgenthau in a letter to Arendt, dated 5 June 1969)

Arendt and Morgenthau became two of the most prominent public critics *and* defenders of US democracy. On the one hand, both intellectuals warned against ideologization of the powerful elites, and depolitization of the powerless or uncritical, apolitical mass. Thereby, they presented a critical engagement with the nature of the modern state, with power, authority and leadership within the state. They also offered an elaborated critique of modernity and mass politics in Western democracies including nationalism, racism, social crisis, new forms of 'feudalism', 'despotism' and 'totalitarianism' in the Johnson and Nixon era in light of the Vietnam War, Watergate and race riots after Martin Luther King's death. Both were concerned about (US) democracy and (Western) liberalism, but also its achievements, namely a relatively stable, peaceful wealthy and prosperous society in most of the democratic states.

On the other hand, Arendt and Morgenthau were keen and passionate defenders of US democracy and its basic constitutional principle, namely *equality in freedom and social justice* for all people regardless of citizenship and nationality, race/ethnos, culture, religion, and gender. Morgenthau was highly influenced by Hans Kelsen with whom he spent time together in exile in Geneva at the university between 1932 and 1935. Kelsen shaped Morgenthau's understanding of the value of democracy. Some of Morgenthau's lectures at the New School (New York City) in the 1970s on Aristotle and democracy were based on "Kelsen's beautiful statements on democratic theory in his *Vom Wesen und Wert der Demokratie*" from 1929. Realizing this moral principle was what both called America's *moral* and *historical purpose.*

Against all odds, and in spite of denunciation as "communists" by the government and Kissinger's war cabinet, Arendt and Morgenthau didn't get tired of encouraging people – may they be colleagues, students, or any other group within society – to show political activism and engagement, and civil courage in order to *save democracy*. And they didn't desist from claiming *political reforms* in America to end racism, social inequality, and the erosion of democracy.

CRITICAL SCHOLARSHIP: SPEAKING TRUTH TO POWER

Arendt and Morgenthau claimed the role of a moral authority. And both were convinced to be 'street-figh-

ters' and 'dissidents' *speaking truth to power*, namely the scheming and intrigues of the Johnson- and the Nixon- administrations. According to Morgenthau, *speaking truth to power* was another moral principle he had learned from Kelsen. In a lecture "Philosophy of International Relations" at Chicago University in July 1952 in Chicago, Morgenthau said to his students: "I am here to prevent you from going home with the same illusions with which you came. *This is the purpose of teaching – to confront people with the truth*". And in a lecture in October 1967 at Columbia University, Morgenthau said to his students: "It is impossible for a man dealing in a theoretical and academic manner with politics to remain silent when those great issues are before the public and before the government". Arendt and Morgenthau called for a critical, normative and political social science (as Morgenthau's colleague in Frankfurt in the 1920s, Karl Mannheim, also did). For Arendt and Morgenthau, political science in general, and any theory in particular was not only an instrument to explain politics, but also normative compass and an intellectual weapon.

RESISTANCE AGAINST THE TOTAL NEMESIS OF DEMOCRACY

How can this attitude be explained? Why was it that Arendt and Morgenthau became public persons, and why did they permanently intervene in politics? For Morgenthau, three reasons can be offered. The first was Morgenthau's search for meaning and orientation as an academic, his claim to *be political*, and his vision of the future, which becomes clear in his *Autobiographical Fragment*. The second reason was the missing positioning and the lack of willingness of German intellectuals in the Weimar Republic to stand upon one's defence on the eve of Hitler's *Machtergreifung*. Looking back to the 1920s and 1930s in his *Autobiographical Fragment*, Morgenthau speaks about a "total nemesis, physical and moral, which totalitarianism can cause". The third reason was Morgenthau's belief in *moral courage*. In Morgenthau's *Autobiography*, you can find many examples of his deep disappointment and frustration about the fact that so many intellectuals such as Theodor W. Adorno and Max Horkheimer refused moral courage, and instead kept silent on anti-Semitism, injustice and the obvious moral and intellectual decline, and the rise of fascism following the apparent collapse of Weimar democracy. Others like Carl Schmitt were willing to collaborate with the Nazi Regime. In his *Fragment*, Morgenthau highlights the meaning of political engagement and moral courage to oppose social injustice within society and politics, and to raise one's voice against authoritarian structures in society, at university, or within the state to prevent totalitarianism.

At the same time, Morgenthau didn't hesitate to condemn those colleagues who, in his opinion, lacked any political engagement and moral courage, and instead allowed full bent to the development in the late 1920s and early 1930s in Germany:

> "I was particularly struck and repelled by the contrast between the real political situation in Germany and the futile hairsplitting in which the ordinary members of the I*nstitut of Sozialforschung* engaged in. The Nazi enemy was standing at the gate, aided and abetted from within, and these intelligent and learned people, the natural enemies and designated victims of Nazism, found nothing better to do than search for the true meaning of one statement of Marx as over against another." (Morgenthau, 1984: 14)

In Morgenthau's view, the members of the so called 'Red Castle' (which was the nickname for the *Institute of Sozialforschung* at the University of Frankfurt), these 'hairsplitting intellectuals', neither had answers to the problems and political and social questions of that time, nor did they have the courage to use their prominence, and to resist. This is why Morgenthau was reserved to Adorno, Horkheimer, or Herbert Marcuse and any Marxist idea and visions of politics, and left-wing criticism of capitalism in his later career and life-time in the US.

Fortsættes på side 74

For Morgenthau, only three persons did comply on his demand of moral courage and political engagement. One according to Morgenthau was Mannheim: "On the evening before I left Germany, I attended a lecture at the *Institut of Sozialforschung* - if memory serves, the speaker was Karl Mannheim - that was dedicated to the proposition of the decisive role 'free-floating intelligence' had to play in the struggle against Nazism". The other was Max Weber, who was not only the rationalist social scientist, but also a political man who had been concerned about how to save Weimar, and who introduced the moral concept of the ethics of responsibility as one of the main characteristics of a politician. In his *Fragment*, Morgenthau writes: "Weber's political thought possessed all the intellectual and moral qualities I had looked for in vain in the contemporary literature inside and outside the universities". And Morgenthau was also impressed by one of Weber's followers, Professor Karl Rothenbücher from Munich by whom young student Morgenthau had studied philosophy and sociology in the early 1920s. In 1923, Rothenbücher had published a letter in which he requested the Bavarian government not to collaborate with the rising NSDAP – at the expense of derision, hostilities through anti-Semitic and fascist students, and isolation within the university until his sudden death in 1934.

ARENDT'S AND MORGENTHAU'S LEGACY

His whole life, Morgenthau was shocked about what had happened in Germany in the 1920s and 1930s.

> "It is impossible to visualize the ignorance, confusion, meanness and general moral and intellectual degradation that dominated German public life and upon which the authority of great scholars bestowed a semblance of moral and intellectual legitimacy" (Morgenthau, 1984: 8/9).

But nevertheless, Morgenthau and also Arendt followed undeviatingly the principles of the responsibility of an intellectual, nearly obsessed by one maxim: *Never again*. Arendt's and Morgenthau's vote to be a responsible intellectual was a lifelong attempt, or purpose, to deal with and handle the experiences they had to make as Jews in Germany and Europe in the interwar period. But it can also be understood as a legacy for their successors: Be a political nature, show humanity and moral courage, and defend democracy against its enemies at the gate. ♦

REFERENCES

• Arendt, Hannah (1978), 'We Refugees', in: Ron H. Feldman (ed.), Hannah Arendt: ***The Jew as Pariah. Jewish Identity and Politics in the Modern Age***, New York: Grove Press, 55-66.

• Arendt, Hannah (1951), ***The Origins of Totalitarianism***, New York: Harcourt, Brace.

•Behr, Hartmut/Roesch, Felix (2012): ***Hans J. Morgenthau: The Concept of the Political***. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

• Cozette, Murielle (2008), 'Reclaiming the Critical Dimension of Realism: Hans J. Morgenthau on the Ethics of Scholarship', in: ***Review of International Studies*** 34 (1), 5-27.

• Morgenthau, Hans J. (1984). 'Fragment of an Intellectual Autobiography: 1904-1932', in: Thompson, Kenneth/Myers, Robert J. (eds.), ***Truth and Tragedy: A Tribute to Hans J. Morgenthau***. New Brunswick/London: Transaction Books, 1-17.

• Morgenthau, Hans J. (1970). ***Truth and Power. Essays of a Decade, 1960-1970***. New York: Praeger.

•Morgenthau, Hans J. (1962) Politics in the Twentieth Century. Vol. 1: The Decline of Democratic Politics. Chicago: University Press.
Reichwein, Alexander (2016), ***Another untold story. Morgenthau and the hidden dialogue with Adorno on the responsibility of the intellectuals***. Paper presented at the University of Copenhagen, Department of Political Science, 12 October 2016.

• Rösch, Felix, (2013), 'Realism as social criticism: The thinking partnership of Hannah Arendt and Hans Morgenthau', in: ***International Politics*** 50 (6), 815-829.

HAR DU LYST TIL AT VÆRE MED I REDAKTIONEN?

På redaktionen er vi altid på udkig efter nye kræfter. Går du og overvejer, om bladarbejde kunne være noget for dig, så tøv ikke med at kontakte os.

Vi hilser alt fra skribenter og tegnere over fotografer og lay-outere til annoncejægere og praktiske tovholdere velkomne, så vi sammen kan skabe et informativt, skægt og spændende studieblad på Statskundskab.

Vi ses!
Du kan kontakte os på mao@ifs.ku.dk eller gennem vores Facebook-side
'MED ANDRE ORD'

MED ANDRE ORD

FORMIDLINGSPRISEN 2016: FØRSTEPLADSEN

MOD EN BEDRE BALANCE

Det er godt 13 måneder siden, at statsminister Lars Løkke Rasmussen præsenterede regeringens plan for udflytning af offentlige arbejdspladser. Tallet 13 repræsenterer ikke blot tidsperspektivet fra dengang til nu. Tallets negative konnotationer til ulykke sætter spot på udflytningsplanen som del af en aktuel populistisk tendens, der vægter tække over effekt.

Af Mads Due Hansen

Gennem tre døgn i januar i år sled jeg mig gennem utallige bilag om Færdselsstyrelsens løsrivelse fra Trafik- og Byggestyrelsen. Færdselsstyrelsen var den første statslige institution, der skulle udflyttes fra kongens København til den mørke provins. Min linse var forvaltningsteori og i mit sigtekorn havde jeg embedsværket og regeringen samt vælgerne.

I disse dage sætter medier og politikere igen fokus på udflytningsplanen. Første mål er nået – 1000 af de i alt knap 4000 arbejdspladser er rykket fra Hovedstaden til provinsen.

Spoler vi tiden tilbage til den 1. februar i år, så var dette dagen, hvor Færdselsstyrelsen officielt hejste flaget for første gang i Ribe efter udflytning fra Slotsholmen i København. Styrelsen havde tidligere været en del af Trafik- og byggestyrelsen, men blev som den første institution offer for regeringens udflytningsplan med det letfordøjelige navn *Bedre balance*.

HVAD ER EGENTLIGT FORMÅLET?

Planens officielle formål var – og er – en "bedre geografisk balance og mere nærhed til borgere og virksomheder". Det offentlige Danmark skulle tættere på borgerne. Dem uden for København.

Med den rationelle principal-agent-teori som filter zoomede jeg ind på netop disse mål. I Færdselsstyrelsens måtte man splitte fagområder og sige farvel til kollegaer på Slotsholmen. For transportministeren, som må anses at være styrelsens principal, ville en udflytning og opsplitning skabe større afstand mellem de to enheder. Mindre kontrol af styrelsens handlinger og således en større informationsasymmetri mellem minister og styrelse – principal og agent.

> Det offentlige Danmark skulle tættere på borgerne. Dem uden for København *–Mads Due Hansen*

Denne usikkerhed krydres med et videnstab, da det er en kendsgerning, at en stor del af medarbejderne ikke ville flytte med ud. Af de første 1000 udflyttede stillinger er kun 14% af de ansatte flyttet med. Derudover opstår der selvfølgelig store flytte- og etableringsomkostninger. Regeringen har dog været åbne om disse konsekvenser gennem forløbet.

I den offentlige debat taler vi meget om tal, tab og gevinster. Men planen har også en reel menneskelig dimension. Selvfølgelig for de ansatte, der må flytte fra det ene hjørne af landet til det andet. Det essentielle er dog hensynet til de mennesker, der er afhængige af institutionernes ydelser.

Jeg besøgte for nyligt en af de berørte institutioner i København, hvor en analysekonsulent fremhævede

> Det er et eksempel på politisk initiativ med vælgertække og decentralisering for øje, men uden gevinst for det samfund, som embedsværket og de offentlige institutioner skal forvalte og understøtte
>
> *– Mads Due Hansen*

to elementer, som vi – studerende fra Statskundskab – kunne tænke over, hvis vi havde interesse i at søge job i huset. Først gav hun det velkendte råd om et bredt metodekendskab, dernæst nævnte hun navnet på den by, hvor institutionen var placeret fra 2017. For de var ingen, der flyttede med. Analysekonsulenten var ikke i tvivl – en flytning vil resultere i en klart ringere service for de mennesker, institutionen var sat i verden for at forsvare.

MEN HVAD MED DENNE "BEDRE BALANCE"?

Fra norske Nils Brunsson hentede jeg i min opgave det normbaserede perspektiv. Brunsson har i sin teorier stort fokus på organisationers legitimitet, der opnås gennem både *tale* og *handling*. Brunsson beskriver, hvordan det er sandsynligt, at der i organisationer vil ske en afkobling mellem ledelseslaget og resten af organisationen, hvis ledelsen vil ændre kurs mod markarbejdernes praktiske intuition. I praksis vil man kunne se en ledelse tale vidt og bredt om eksempelvis nye strategier og kerneværdier for at tilfredsstille de institutionelle omgivelser, imens organisationens handlende dele vil fortsætte deres arbejde for at tilfredsstille de tekniske omgivelser. Dette kendes som organisatorisk hykleri.

I Færdselsstyrelsens tilfælde vil man kunne forvente en afkobling mellem ledelsen i Transportministeriet på Slotsholmen og de ansatte i styrelsen i det vestjyske. Brunssons teori og principal-agent-teorien sætter således fokus på samme konflikt, hvor vi ud fra Brunssons perspektiv dog vil forklare udflytningsplanen med legitimitet som årsag. Fagministerens chef er som bekendt statsministeren, og Lars Løkkes udflytningsplan må anses som et forsøg på at (gen) vinde legitimitet hos sine omgivelser – den politisk virkelighed givet af vælgerne. Elefanten i rummet er dog udflytningens omfang. Færdselsstyrelsen kan ikke afkobles fra beslutningen om udflytning. De kan forsøge at bibeholde deres praksis, men styrelsen vil nødvendigvis være tvunget til at opfinde nye arbejdsgange pga. det førnævnte videnstab og de nye forhold.

Der tegner sig et billede af en politisk udflytningsplan med legitimitet for øje, som ikke kan forklares – eller retfærdiggøres – fra et rationelt perspektiv. Lars Løkke forsøger med udflytningsplanen at øge sin legitimitet i de nye politiske omgivelser. Valget i 2015 blev omtalt som et nyt jordskredsvalg, hvor Dansk Folkeparti gik enormt meget frem og dermed danner det primære grundlag for den siddende Venstre-regering. Der refereres ofte til "det gule Danmark", som er Dansk Folkepartis primære vælgergruppe – den selvsamme gruppe, som får "gavn" af de udflyttede arbejdspladser.

VÆLGERTÆKKE SOM STØRSTE GEVINST

Mine analyser tegner et billede af en udflytningsplan med et formål om at skabe en "bedre balance" i det danske samfund, men som har og får så store (start) vanskeligheder, at gevinsten kan være svær at se. Det er et eksempel på politisk initiativ med vælgertække og decentralisering for øje, men uden gevinst for det samfund, som embedsværket og de offentlige institutioner skal forvalte og understøtte.

De anvendte analyser er ikke ukendte for det siddende embedsværk. En stor del af danske embedsmænd (M/K) er som bekendt udklækket i samme Djøf-hule, hvor jeg også befinder mig. Man har med garanti lavet samme analyser, da man udarbejdede planen – og flere til. Og man har med garanti fået lignende resultater. Hvorfor planen alligevel er blevet en realitet, må have politiske årsager. Populistiske om man vil.

Måske tænker du undrende, om ovenstående smøre mest af alt ikke bare er et akademiseret eksempel på, hvad vi alle taler om over aftenkaffen. Det kan der måske være noget om. Men planen er også (endnu) et eksempel på en farlig tendens på magtens tinde, hvor politikere ensidet vælger vælgertække over effektivitet. Populisme klædt ud i fåreklæder bestående af planer, balance og gode intentioner. ♦

FORMIDLINGSPRISEN 2016: ANDENPLADSEN

BØR VI BEHANDLE ALLE LIGE?

Statslig neutralitet i religiøse anliggender er ikke altid hensigtsmæssigt, hvis alle borgere skal sikres lige mulighed for deltagelse i samfundet. Blind ligebehandling er en liberal fejlslutning, som vi skal være bevidste om, hvis vi vil bevæge os i retning af et retfærdigt multireligiøst samfund.

Af Mads Ejsing

15.000. Så mange danskere har fra januar til september i år meldt sig ud af den danske Folkekirke efter, at Ateistisk Selskab i foråret kørte en større kampagneindsats. Til sammenligning var antallet af udmeldelser for hele sidste år 10.000. Uanset hvad der ligger bag danskernes ønske om udmeldelse, så udgør den faldende opbakning til Folkekirken en oplagt anledning til at forholde sig til det mere grundlæggende principielle spørgsmål: Hvilken rolle bør religion spille i en moderne liberal stat som den danske?

STATSLIG NEUTRALITET

Et typisk liberalt svar på dette spørgsmål har været at bekende sig til det, man kalder princippet om statslig neutralitet. Den grundlæggende idé bag princippet er, at der eksisterer en række forhold – heriblandt folks religiøse overbevisning - som alene tilhører privatlivet, og derfor ikke er noget, som den danske stat bør forholde sig til. I praksis betyder det, at statslige institutioner bør træffe beslutninger uden hensyn til folks religiøse tilhørsforhold, således alle borgere behandles ens uanset religion.

I mange sammenhænge er det helt og aldeles fornuftigt at sigte mod, at alle borgere behandles ens uanset deres religiøse overbevisning. For eksempel ville det være uretfærdigt, hvis den danske stat fra i morgen af besluttede, at det fremover kun var kristne danskere, som havde adgang til videregående uddannelser. Sådanne former for diskriminerede forskelsbehandling kan retmæssigt afskrives som illegitime på baggrund af princippet om statslig neutralitet.

ENS BEHANDLING ER IKKE LIGEBEHANDLING

Problemet er bare, at der er andre sammenhænge, hvor princippet om statslig neutralitet både er utilstrækkeligt til at sikre retfærdighed og ligefrem medvirker til at begrænse den. Årsagen til dette problem er, at princippet bygger på en liberal fejlslutning. Man bevæger sig fra: (1) et ideal om, at alle borgere skal behandles lige i offentlige sammenhænge uanset deres religiøse tilhørsforhold, til: (2) et princip om, at alle borgere skal behandles ens i offentlige sammenhænge uanset deres religiøse tilhørsforhold. Men (2) følger ikke af (1). Tværtimod vil det ligebehandling af alle borgere lige ofte kræve, at man behandler folk forskelligt.

Det er ikke så kontroversielt, som det måske lyder. Tag for eksempel offentlige sundhedsydelser. Selvom det danske sundhedssystem tilsigter at behandle alle borgere lige, så indebærer det ikke, at alle borgere skal behandles ens. Potentielle patienter behandles - med god grund - forskelligt på baggrund af lægefaglige vurderinger af deres fysiske og psykiske helbred. Som eksemplet viser, kræver et lige hensyn til alle borgere i visse tilfælde, at forskelle i sociale og økonomiske

> Ved at insistere på en sådan form for "forskelsblind" behandling, favoriserer man implicit medlemmer af majoritetsreligionen
>
> *– Mads Ejsing*

omstændigheder tages i betragtning, når der træffes offentlige beslutninger.

DER BØR TAGES HØJDE FOR RELIGION

Det betyder selvfølgelig ikke, at alle forskelle altid bør tages i betragtning. Udover at være praktisk umuligt, så ville det også være dybt unødvendigt. I langt de fleste sammenhænge vil det for eksempel være fuldstændigt irrelevant, om folk har lyst eller mørkt hår, om de er gode til at synge, eller om har store eller små fødder, når der skal træffes offentlige beslutninger. Det relevante spørgsmål er derfor: Er folks religiøse tilhørsforhold en omstændighed, som den danske stat i visse tilfælde bør tage højde for sine beslutninger? Såfremt svaret på dette spørgsmål er "ja", må princippet om statslig neutralitet følgeligt afvises.

I langt de fleste sammenhænge vil det for eksempel være fuldstændigt irrelevant, om folk har lyst eller mørkt hår, om de er gode til at synge, eller om har store eller små fødder, når der skal træffes offentlige beslutninger *–Mads Ejsing*

Og svaret må nødvendigvis være "ja". Tag for eksempel det muslimske mindretal i Danmark. Modsat det store flertal af (kultur)kristne borgere, så oplever mange muslimske danskere i dag en række begrænsninger i deres muligheder, som udspringer af, at deres religiøse tilhørsforhold er anderledes end flertallet. Disse uligheder varierer i både betydning og omfang. Men blandt de mest omdiskuterede er for eksempel udelukkelse af muslimske kvinder fra bestemte erhverv på grund af religiøs hovedbeklædning samt indirekte former for udelukkelse af institutioner som svømmehaller eller daginstitutioner på grund af religiøse madrestriktioner eller bestemte typer af omklædningsforhold.

I disse - og mange andre - sammenhænge er religiøst tilhørsforhold således en yderst relevant social omstændighed, som påvirker nogle danske borgeres mulighed for at tage del i samfundet på lige fod med resten af den danske befolkning. Det liberale svar på sådanne uligheder bør ikke være, at staten blot skal se bort fra folks forskellige religiøse tilhørsforhold. Ved at insistere på en sådan form for "forskelsblind" behandling, favoriserer man implicit medlemmer af majoritetsreligionen, der ikke under status quo oplever nogen begrænsninger i deres muligheder på grund af deres religiøse overbevisning.

ET RETFÆRDIGT MULTIRELIGIØST SAMFUND

Hvis man som liberal ønsker at bekæmpe denne type uligheder, må man nødvendigvis være villig til at lade staten behandle folk forskelligt på baggrund af deres religiøse tilhørsforhold. I praksis indebærer det en åbenhed over for både vidtgående former for mindretalsbeskyttelse, eksempelvis statsstøtte til mindretalsreligioner samt en aktiv indsats mod både formelle og uformelle former for mindretalsdiskrimination, og visse former for religiøse særrettigheder (for eksempel retten til at bære religiøs beklædning i alle offentlige sammenhænge samt retten til at følge andre helligdage).

Kun på den måde kan vi bevæge os mod et mere retfærdigt multireligiøst dansk samfund. ♦

DET SKETE!

NYHEDSBREVGATE

Samtlige indehavere af en KU-mail blev tvangsindlagt til et virtuelt drama, da en desperat ansat ved SCEINCE prøvede at gøre det, som mange drømmer om, nemlig at framelde sig Uni-postens nyhedsbrev. Det endte med en akavet mailtråd med Caps Lock og vild tegnsætning á la udsagn som: "HVAD HAR DET MED MIG AT GØRE???"

OP PÅ BARRIKADERNE

I september blev det igen den tid på året, hvor regeringen og de studerende indgår i den rituelle capoeira-dans om besparelser på uddannelsesområdet. Regeringen siger, at de studerende er dovne, og de studerende råber generationstyveri. Så slår regeringen igen med en ny reform, og de studerende opfører deres næste træk på Rådhuspladsen og/eller Slotspladsen til tonerne af "Dem, som ikke hopper, de elsker (indsæt nuværende uddannelsesminister)!".

NU MED PLADS TIL HESTEVOGN

Der herskede kaosagtige tilstande i gården på CSS, da studerende og ansatte skulle forsøge at finde plads til deres cykler, nu hvor hele indgangen til Kommunehospitalet lå begravet i brosten. Eftersigende er den nye indgang inspireret af den oprindelige plads, da hospitalet først blev opført. Vi glæder os over, at der nu endelig er plads til droschen.

TRUMPSKAPISME

"Den amerikanske valgkamp har været leveringsdygtig i en omgang sublim underholdning dette efterår. Og så er det også meget sjovere at pege fingre af #TrumpTrain, end det er at tage stilling til det faktum, at Nye Borgerlige nu har indsamlet 20.000 underskrifter og derfor kan stille op til næste folketingsvalg.

KVINDER MED IRRITABEL TYKTARM SØGES TIL FOKUSGRUPPEINTERVIEW

Et nyt semester betyder nye, interessante opslag i de mange offentlige Facebookgrupper, som er tilknyttet tilværelsen som studerende på CSS og Statskundskab. Man kan dog være heldig at finde andet end praktikopslag og jobmuligheder i grupperne "Statskundskab på København" og "Faglige arrangementer på CSS". Især studerende fra Folkesundsvidenskab leverer altid.

NEJ TIL NYT

Det udskældte Absalon-system havde dette semester fået en så gennemgribende ansigtsløftning, at det næsten ikke var til at kende. Og dog. Kritiske røster vil sige, at systemet stadig er lige så besværligt og lige så lidt intuitivt. Det bliver dog opvejet af det faktum, at det nye system har en panda på en ethjulet cykel som pauseskærm. We see what you did there, Absalon.